

Jaarverslag 2024

Jaarrekening 2024

Gemeente Boekel
St. Agathaplein 2
5427 AB Boekel

Inhoudsopgave

Deel 1 – Jaarverslag 2024

Voorwoord	2
1. Inleiding	3
2. Programmaverantwoording	3
2.1 Algemene verklaring	3
2.2 Programma A – Bestuur en ondersteuning & Veiligheid	4
2.3 Programma B – Verkeer en vervoer	6
2.4 Programma C – Economie en VHROSV*	7
2.5 Programma D – Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	9
2.6 Programma E – Sociaal domein	11
2.7 Programma F – Volksgezondheid en milieu	13
3. Paragrafen	15
3.1 Bestuur	15
3.2 Bedrijfsvoering	15
3.3. Weerstandsvermogen & risicobeheersing	20
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	39
3.5 Financiering	41
3.6 Lokale heffingen	44
3.7 Verbonden partijen	50
3.8 Grondbeleid	58

Bijlage A – Beleidsindicatoren

Deel 2 – Jaarrekening 2024

Voorwoord

Geacht raadslid,

Hierbij bied ik u, mede namens het college, het jaarverslag en de jaarrekening over 2024 aan. Jaarlijks stellen we het jaarverslag en de jaarrekening op en leggen met deze stukken verantwoording af over het gevoerde beleid en financiën. De jaarverantwoording is daarmee een financiële terugblik op het afgelopen jaar. Hebben we niet alleen onze ambities en doelen bereikt, maar ook zijn de financiële middelen toereikend geweest?

Terugblik

Financieel sluiten we 2024 af met een positief resultaat. Gemeente Boekel heeft € 5.041.000 minder uitgegeven dan is binnengekomen. De grootste incidentele meevaller betreft de financiële vergoeding voor opvang van de Oekraïense vluchtelingen. Naast deze financiële meevaller verwerkten we ook een aantal tegenvallers, zoals de volumestijging Jeugd. Alles bij elkaar genomen realiseerden we een zeer mooi positief resultaat. Dit leverde wederom een substantiële bijdrage aan onze reservepositie, wat gezien de financiële vooruitzichten zeer welkom is.

Afgelopen jaar zijn opnieuw veel beleidsvoornemens uit het vierjarige collegeprogramma 2022 – 2026 gerealiseerd. De gemeenteraad heeft de nieuwe Toekomstvisie vastgesteld. Hierin staat hoe we onze gemeente in 2040 zien en wat we belangrijk vinden. Het document biedt een leidraad voor een krachtige en toekomstbestendige gemeente Boekel.

Ook de Preventievisie en het Programma Boekel Beleven zijn vastgesteld. Tevens gingen we aan de slag met het opstellen van een omgevingsvisie. Daarmee zijn en worden op zowel sociaal als fysiek domein de ambities voor de komende jaren vastgelegd.

Op meer uitvoerend niveau zijn de sloop, overdracht en start bouwphase 1 van de Zuidwand en de uitvoering van de klimaatbestendige inrichting van de Boschberg vermeldenswaardig.

Naast de vele ontwikkelingen in het ruimtelijke domein lieten we ook in 2024 weer zien een actieve en gastvrije gemeente te zijn. We kijken terug op veel mooie, verbindende en drukbezochte evenementen, zoals de viering van 80 jaar vrijheid en Koningsdag op het plein.

Vooruitkijken

De financiële vooruitzichten blijven onzeker. In de begroting 2025 konden we u geen sluitend meerjarenperspectief presenteren en was er sprake van een oplopend negatief begrotingssaldo. Ook de ontwikkelingen in de maanden daarna, aan zowel de inkomsten als uitgavenkant, waren weinig hoopgevend. Dit maakte dat we genoodzaakt waren ons voor te bereiden op structurele ombuigingen. In de recent gepresenteerde Voorjaarnota van het Rijk is duidelijk geworden dat het Rijk gemeenten de komende jaren toch gedeeltelijk compenseert op zowel de extra kosten voor jeugdzorg als de korting in de algemene uitkering. Dit geeft lucht en maakt dat we als gemeente Boekel voor de komende jaren geen ingrijpende bezuinigingen hoeven voor te stellen. Of het veelbesproken financiële ravijn ook structureel gedempt of gedicht gaat worden blijft onduidelijk.

Naast financiële onzekerheid is momenteel ook sprake van geopolitieke onrust en onzekerheid. De oorlog in Oekraïne duurt voort en daarom continueren we de gemeentelijke opvang van de Oekraïense vluchtelingen. We bieden hun daarmee een veilige en stabiele omgeving zolang de oorlog en onzekerheid over de toekomst voortduren. We zijn en blijven een actieve en gastvrije gemeente waar we trots op zijn.

De burgemeester,

C.J.M. van den Elsen

1. Inleiding

De jaarstukken van provincies en gemeenten worden vanaf verantwoordingsjaar 2004 conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgemaakt.

De inrichting van de begroting en daarmee ook van de jaarstukken wordt – naast hetgeen in het BBV is verwoord – ook beïnvloed door in de lokale verordeningen vastgelegde artikelen. In de verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt bijvoorbeeld verwezen naar de vastgestelde regels voor waardering en afschrijving van activa zoals opgenomen in de nota financieel beleid. Het aldaar bepaalde c.q. de uitwerking daarvan, mag uiteraard niet in strijd zijn met de voorschriften van het BBV.

2. Programmaverantwoording

Per programma wordt een tabel opgenomen die gespiegeld is aan het programmaplan, zoals opgenomen in de beleidsbegroting van hetzelfde boekjaar. Daarbij wordt aangegeven in hoeverre het beleid is gerealiseerd. De minimale inhoud van de programmaverantwoording is ten aanzien van de specifieke inrichtingsvereisten geregeld in de artikelen 25 en 26 van het BBV.

In de programmaverantwoording wordt uiteengezet waar het programma uit bestaat. Dit alles gelijk aan het programmaplan dat is opgenomen in de programmabegroting 2024.

2.1 Algemene verklaring

Verschillen

Verschillen in baten en lasten groter dan € 50.000 worden toegelicht conform het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad. Aan het einde van de toelichting per programma zijn de overige verschillen gesaldeerd weergegeven.

Kapitaallasten - Afschrijvingen

Kredieten worden afgeschreven volgens een vaste vooraf bepaalde afschrijvingstermijn.

Ook de kredieten die t.l.v. een reserve lopen worden op de betreffende programma's verantwoord. De onttrekkingen aan de reserves worden via taakveld 0.10 verantwoord als opbrengst, e.e.a. verloopt daarmee dus budgettair neutraal.

Reserves

Onttrekkingen en stortingen van en naar de (bestemmings)reserves worden in de jaarrekening 2024 rechtstreeks verantwoord onder het betreffende programma. In bijlage B van de jaarrekening vindt u een overzicht van de reserves & voorzieningen. In bijlage C van de jaarrekening vindt u een specificatie van de mutaties.

2.2 Programma A – Bestuur en ondersteuning & Veiligheid

Portefeuillehouder:

- Burgemeester C. van den Elsen

Dit programma betreft het bestuur van de gemeente (raad, college van B&W en de burgemeester), openbare orde, veiligheid, toezicht en handhaving. Daarnaast gaat het programma ook over burgerzaken, dienstverlening en bedrijfsvoering alsmede de financiën van de gemeente Boekel, zoals de algemene uitkering en de OZB.

Bereikte doelen in 2024

- Gezonde vermogenspositie.
- Reëel sluitende begroting.
- Gewaarborgde effectieve, betrouwbare en efficiënte dienstverlening richting inwoners, met bescherming van informatie- en privacy gevoelige gegevens.
- Brandbestrijding op orde en aandacht voor brandpreventie.
- Toezicht en handhaving op orde.
- Vaststelling Toekomstvisie.
- Vaststelling Jaarverslag 2023 en uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving fysieke leefomgeving en akkoord bevonden door de provincie.
- Actualisatie Algemene plaatselijke verordening gemeente Boekel 2021.
- Aansluiting op digitale stelsel Omgevingswet en tijdige, gedegen, digitale en veilige bediening inwoners.
- Organisatie Veiligheidsdag samen met 100-jarige brandweer en andere veiligheidspartners.
- Deelname aan Meld Misdaad Anoniem en opvolging ontvangen meldingen.
- Continuering deelname Anti-discriminatievoorziening en instelling lokaal meldpunt.

Prioriteiten/ Aandachtspunten in 2024

- Uitvoering collegeprogramma 2022 – 2026.
- Functionering van de gemeentelijke organisatie als regisseur, niet overnemend maar faciliterend en ondersteunend.
- Doorlopende uitvoering Integraal veiligheidsbeleid 2023 – 2026 Maas & Leijgraaf.
- Ondersteuning Buurtpreventie-Boekel.
- Aanpak ondermijning in samenwerking met Taskforce-RIEC en basisteamprogrammaleider ondermijning.
- Betaalbare duurzame opvang zwerfhonden en -katten.
- Zichtbare handhaving door Boa's.
- Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) fysieke leefomgeving 2024.
- Crisisbeheersing op orde.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN).
- Zorg & Veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH).
- Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB).
- Regio Brabant Noordoost (RNOB).
- Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC).
- Regionaal Expertise en Informatiecentrum (RIEC).

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2024	Rekening 2024	Verschil
Totale lasten	10.305	13.846	-3.541
Totale baten	25.309	25.497	-188
Totaal saldo baten en lasten	-15.004	-11.651	-3.353
Mutaties reserves	-926	-926	0
Gerealiseerde resultaat	-14.078	-10.725	-3.353

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Pensioen voorziening wethouders		442.000
2	Voorziening spaarverlof		49.000
3	OZB	74.000	
4	Algemene uitkering	63.000	
5	Batig saldo rekening 2024		
	- voorzien met bestuursrapportage 2024	2.024.000	
	- definitieve saldo rekening 2024		5.041.000
6	Diversen	18.000	
Subtotaal		2.179.000	5.532.000
Totaal			3.353.000

- Ad. 1 Betreft een hogere storting in de pensioenvoorziening wethouders dan was voorzien.
- Ad. 2 Betreft de storting in de voorziening spaarverlof
- Ad. 3 Als gevolg van een hogere WOZ-waarden dan was voorzien zijn de inkomsten hoger uitgevallen.
- Ad. 4 De betaalspecificatie van december 2024 laat een positief effect zien op de algemene uitkering over 2024 ten opzichte van de septembercirculaire 2024.
- Ad. 5 Met het opstellen van de bestuursrapportage 2024 was een positief resultaat voorzien van € 2.024.000. Het definitieve positief saldo bedraagt € 5.041.000.
- Ad. 6 Het nadeel van € 18.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma A.

2.3 Programma B – Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder

- Wethouder J. van Eert

Dit programma gaat over mobiliteit en bereikbaarheid van de kernen. Hierbij horen taken op het gebied van vervoer maar ook aanleg en onderhoud van wegen en voet- en fietspaden in de openbare ruimte en de taken op het gebied van openbare verlichting. Ook het beheren en onderhouden van de openbare ruimte horen binnen dit programma.

Bereikte doelen in 2024

- Eerste bestuurlijke stap gezet in vaststelling tracé Oost-Westverbinding.
- Gewaarborgde bereikbaarheid voor bewoners door goed ingerichte infrastructuur.
- Versterkte leefbaarheid en veiligheid openbare ruimte.
- Verdere uitbreiding duurzame, groene, gezonde en toekomstbestendige omgeving.
- Stevig onderhoud aan onze wegen. Achterstanden op asfaltverhardingen en doorgaande routes weggewerkt.

Prioriteiten/ Aandachtspunten in 2024

- Werken aan Besluit verkeersafwikkeling oost-west en doorpakken met het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP).
- Doorontwikkeling gedeelde mobiliteit.
- Verbetering Openbaar Vervoer.
- Afstemming laadpaalinfrastructuur naar behoefte.
- Regionale afstemming doortrekken snelfietsroutes door Boekel en Venhorst.
- Een duurzame, veilige en leefbare leefomgeving.

Verbonden partijen

- Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV/Regiotaxi).
- Provincie Noord Brabant.
- RNOB, Regio Noord Oost Brabant.
- Regionaal Verkeerskundig Team Noordoost Brabant.
- Lokale partners van VVN.
- Partners verkeersveiligheidsoverleg 'Kindpark'.
- Stichting Buurtbus.
- Enexis.

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2024	Rekening 2024	Verschil
Totale lasten	1.564	1.568	-4
Totale baten	557	597	-40
Totaal saldo baten en lasten	1.007	971	36
Mutaties reserves	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	1.007	971	36

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Openbare verlichting	27.000	
2	Diversen	9.000	
Subtotaal		36.000	0
Totaal		36.000	

Ad. 1 Betreft afrekening verbruik elektriciteit openbare verlichting over 2024.

Ad. 2 Het voordeel van € 9.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma B.

2.4 Programma C – Economie en VHROSV*

* Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouders:

- Wethouder B. Brands
- Wethouder J. van Eert

Dit programma gaat over de economische activiteiten van de gemeente en de verschillende werklandschappen, denk aan bedrijventerreinen, buitengebied en centrumgebieden in onze gemeente.

Bij het onderdeel economie wordt ingezet op het realiseren van een toekomstbestendige economie met sterke samenwerkingsrelaties met bijvoorbeeld lokale ondernemers. Daarnaast is economie onlosmakelijk verbonden met duurzaamheid.

Het onderdeel VHROSV omvat de ruimtelijke beleidsontwikkeling. Hierbij moet worden gedacht aan ruimtelijke plannen, zoals het omgevingsplan en beleidsontwikkeling op het gebied van wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Daarnaast vallen ook de grondexploitatie, de uitvoering van de omgevingswet en vergunningverlening onder dit programma.

Bereikte doelen in 2024

- Realisatie sloop fase 1 van het project Zuidwand en verkoop aan projectontwikkelaar.
- Gestart met bouw commerciële ruimten en appartementen Zuidwand door projectontwikkelaar.
- Vaststelling en onherroepelijk inwerkingtreding van bestemmingsplan Bovenstehuis.
- Zelfbouwkavels beschikbaar gesteld en projectmatige kavels verkocht in project Burgt fase 1 en project Schutboom fase 1.
- Bouwrijp oplevering project Schutboom fase 1.
- Vaststelling en onherroepelijk inwerkingtreding bestemmingsplan De Biezen fase 1.
- Continuering voorbereidingen project Burgt fase 2.
- Meenemen 11 ontwikkelingen in Veegplan 11. Deze dragen bij aan een vitaal buitengebied Boekel, inclusief sloop vrijkomende agrarische bebouwing (VAB).
- Afronding gebiedsproces Bovenstehuis.
- Continuering gebiedsproces De Elzen.
- Actieve deelname aan initiatief Agroproeftuin Noordoost Brabant door agrarische ondernemers uit gemeente Boekel (hierin wordt circulaire en innovatieve landbouw gestimuleerd).
- Vaststelling bestemmingsplan Lage Raam en Schutboom fase 2.
- Opgestart pilot Omgevingsplan Venhorst.
- Opgestart traject voor opstellen Omgevingsvisie. Koersdocument vastgesteld door de raad in dec. 2024.
- Facilitering uitvoering Gebiedsvisie Venhorst voor ontwikkeling “Tussengebied Kraaiendonk”, aankoop strook grond voor toegangsweg.
- Onderzoekafronding regionale programmering van bedrijventerreinen.
- Nieuwe afspraken met Ruimte-voor-Ruimte maatschappij voor ontwikkeling Ruimte-voor-Ruimte woningen vanwege beroep bij Raad van State op bestemmingsplan Schutboom fase 2.
- Herziening en vaststelling voor onbepaalde tijd Convenant van de Regio Noordoost Brabant (RNOB).
- Vaststelling programma ‘Vrijtijdsbesteding 2025 – 2035 Boekel Beleven’, met beleid en projecten voor kunst, cultuur, toerisme en recreatie.
- Aanbieden beleid rondom huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten.
- Economisch beleidsplan onderdeel Omgevingsvisie.
- Opstellen Presentatieafspraken Peelrandwonen t.b.v. 2025.

Prioriteiten/ Aandachtspunten in 2024

- Ontwikkeling en doorlopende uitvoering plan Zuidwand en het Sint Agathaplein.
- Ontwikkeling woningbouwplannen De Burgt fase 2 en de Biezen fase 1.
- Voorbereiding/ invoering traject Omgevingsvisie.
- Vaststelling bestemmingsplannen De Biezen fase 1, Schutboom fase 2, bedrijventerrein Lage Raam, Bovenstehuis en Veegplan 11.
- Verkoop woningbouwkavels in plan De Burgt fase 1 en Schutboom fase 1.
- Opstellen programma en beleidskader huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten.

Verbonden partijen

- RNOB (Regio Noordoost Brabant).
- ODBN.
- PeelrandWonen.
- ZLTO.
- Provincie Noord-Brabant.
- Waterschap Aa en Maas.
- VNG.

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2024	Rekening 2024	Vershil
Totale lasten	25.205	18.185	7.020
Totale baten	24.031	17.143	6.888
Totaal saldo baten en lasten	1.174	1.042	132
Mutaties reserves	964	967	-2
Gerealiseerde resultaat	2.138	2.009	130

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Exploitatiebijdrage en anterieure overeenkomsten	42.000	
2	Afwikkeling Grondbedrijf	67.000	
3	Omgevingsvergunningen		58.000
4	Huisvesting bijzondere doelgroepen	66.000	
5	Diversen	13.000	
Subtotaal		188.000	58.000
Totaal		130.000	

- Ad. 1 Betreft het positief saldo van diverse exploitatiebijdragen en anterieure overeenkomsten.
- Ad. 2 Betreft winstneming conform grondbedrijf rapportage 2025.
- Ad. 3 Er zijn minder leges omgevingsvergunning ontvangen dan was voorzien bij de bestuursrapportage 2024.
- Ad. 4 Betreft het positief saldo inzake de financiële afwikkeling inzake Huisvesting bijzondere doelgroepen (project Waterval).
- Ad. 5 Het voordeel van € 13.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma C.

2.5 Programma D – Onderwijs & sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder B. Brands
- Wethouder J. van Eert

Dit programma omvat verschillende aspecten binnen het onderwijs zoals passend onderwijs, volwasseneducatie, leerlingenvervoer, bewegingsonderwijs, onderwijsachterstandenbeleid, leerplicht en voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten. Daarnaast behoort ook onderwijshuisvesting tot dit programma.

Het onderdeel sport en cultuur gaat over de manier waarop sport en cultuur kunnen bijdragen aan het welzijn, het welbevinden en de vitaliteit van de inwoners van de gemeente Boekel. Bovendien dragen sport en cultuur bij aan een aantrekkelijk aanbod van voorzieningen. Het programma is gericht op het stimuleren van activiteiten op deze gebieden.

Tot het onderdeel cultuur behoort ook het faciliteren en onderhouden van de cultuuraccommodaties, musea, evenementen, de bibliotheek, de lokale omroep en cultureel erfgoed.

Recreatie is een pijler die van invloed kan zijn op de economische vitaliteit en leefbaarheid.

Tot slot vallen onder dit programma de aanleg en onderhoud van het openbaar groen en speelvoorzieningen en het beheer natuur en landschap.

Bereikte doelen in 2024

- Vaststelling 'Preventievisie Sociaal Domein 2024 – 2040', met als doel stimuleren van gezond, gelukkig en actief leven inwoners gemeente Boekel.
- Locatie Nia Domo en park zijn bepaald als locatie voor uitbreiding naar tweede locatie voor onderwijs- en kinderopvangvoorziening.
- Voortzetting formele en informele (volwassenen)educatie; doel het vergroten van de basisvaardigheden (Taalhuis Boekel).
- Uitvoering gegeven aan de leer- en kwalificatieplicht door Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO).
- Realisatie van nieuwe en extra sportvelden voor verschillende verenigingen binnen de gemeente.
- Ingezet op preventie middels cursus valpreventie voor bewoners met verhoogd risico op valangst.
- Realisatie gevarieerd beweegaanbod via stichting Kwiek.
- Aanbieden goed onderhouden en duurzame accommodaties voor sportieve en culturele activiteiten.
- Realisatie succesvolle samenwerking met KBO-Boekel voor onderhoud begraafplaats.
- Realisatie vernieuwde samenwerking met IBN. Aandacht voor thema's klimaat, biodiversiteit en maatschappelijke betrokkenheid.
- Uitvoering van diverse projecten van belang voor het Geopark Peelhorst en Maasvallei, zoals educatietuin rondom de Peelrandbreuk, wijstgronden bij Grootveld en wandelroute Breukenland bij de Perekker.
- Samenwerking met provincie voor subsidieregeling Stimuleringsregeling Landschap verlengd.
- Nieuwe locatie bij de Kennedystraat voor (tijdelijk) hondenlosloopgebied aangewezen.
- Regionaal wordt de samenwerking voor toerisme en recreatie meer opgezocht. Doel de gemeente en de regio beter op de kaart te zetten.

Prioriteiten/ Aandachtspunten in 2024

- Voortzetting proces toekomstbestendige onderwijshuisvesting basisonderwijs (tweede KindPark-locatie).
- Ontwikkeling 'Preventievisie Sociaal Domein 2024 – 2040'.
- Doorontwikkeling visie gemeenschapshuis De Horst.
- Bouw van de Biezen fase 1 in relatie tot locatie Ponyclub St. Joseph.
- Instandhouding kwaliteit sportvelden.
- Doorontwikkeling verschillende projecten met betrekking tot preventie en bewegen.
- Opstellen programma 'Vrijtijdsbesteding 2025 – 2035 Boekel Beleven', met beleid en projecten voor kunst, cultuur, toerisme en recreatie.
- Opstellen 'Groen beleids- en beheerplan gemeente Boekel', met beleid en projecten voor groen en natuur.

Verbonden partijen

- Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO).
- Vereniging van eigenaars Octopus (VvE).
- Stichting GOO Onderwijs en Opvang.
- Stichting SAAM* scholen.
- Samenwerkingsverband Helmond-Peelland PO.
- Samenwerkingsverband Helmond-Peelland VO.
- Bibliotheek De Lage Beemden.
- Stichting Volksuniversiteit Boekel-Venhorst.
- Stichting Binnensport Boekel.
- Stichting Buitensport Boekel.
- Stichting Buitensport Venhorst.
- KBO.
- Stichting Kwiek.
- (Sport)verenigingen.
- Stichting D'n Eik.
- Stichting De Horst.
- Stichting De Speeltrein.
- Visit Brabant.
- Geopark Peelhorst en Maasvallei.
- Bestemming Noord Oost Brabant.
- Vrijstaat Land van Ravenstein.

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2024	Rekening 2024	Verschil
Totale lasten	3.322	3.277	45
Totale baten	675	666	9
Totaal saldo baten en lasten	2.648	2.612	36
Mutaties reserves	-218	-170	-48
Gerealiseerde resultaat	2.430	2.442	-12

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Diversen	0	12.000
	Subtotaal	0	12.000
	Totaal		12.000

Ad. 1 Het nadeel van € 12.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma D.

2.6 Programma E – Sociaal domein

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder J. van Eert

Dit programma gaat over de activiteiten die de gemeente Boekel onderneemt om haar inwoners te ondersteunen, de leefbaarheid te vergroten en de participatie (het meedoen) te bevorderen. De activiteiten zijn gericht op zowel individuele inwoners, als op de samenleving als geheel. Dit programma omvat de volgende wetten: Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet maar ook bijvoorbeeld de Wet op de schuldhulpverlening, Inburgeringswet en activiteiten op het gebied van beschermd wonen, veiligheid en bestaanszekerheid.

Bereikte doelen in 2024

- Versterkte en geborgde integrale samenwerking Sociaal Domein.
- Vaststelling 'Preventievisie Sociaal Domein 2024 – 2040', met als doel stimuleren van gezond, gelukkig en actief leven inwoners gemeente Boekel.
- Uitvoering initiatieven op basis van GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).
- Uitvoering regionale en lokale ontwikkelopgave Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
- Doorontwikkeling transformatieopgave Jeugd en specialistische jeugdhulp in samenhang met de landelijke Hervormingsagenda Jeugdhulp.
- Uitvoering opvang en huisvesting van statushouders, AMV'ers en vluchtelingen.

Prioriteiten/ Aandachtspunten in 2024

- (Meer) afstemming met andere domeinen zoals wonen en veiligheid.
- Opvang en huisvesting Oekraïners.
- Opvang en huisvesting statushouders.

Verbonden partijen

- Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant.
- Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost.
- GGD Hart voor Brabant.
- Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost.
- Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost-Brabant.
- Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH BNO).
- Regio Noordoost Brabant.
- Adviesraad Sociaal Domein (ASD).
- Ons Welzijn.
- Gemeente Meierijstad.
- IBN.
- GGZ Oost-Brabant.
- Veilig Thuis.
- Vluchtelingenwerk Nederland.
- Werkgroep ViA.

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2024	Rekening 2024	Verschil
Totale lasten	12.119	12.553	-434
Totale baten	2.794	6.055	-3.261
Totaal saldo baten en lasten	9.325	6.498	2.827
Mutaties reserves	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	9.325	6.498	2.827

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Opvang vreemdelingen	52.000	
2	Opvang Oekraïners	2.709.000	
3	Wmo	169.000	
4	Jeugd		132.000
5	Diversen	29.000	
Subtotaal		2.959.000	132.000
Totaal		2.827.000	

- Ad. 1 De uitvoeringskosten Inburgeringstrajecten vallen lager uit dan vooraf was voorzien op basis van de taakstelling.
- Ad. 2 Betreft het positief saldo op de ontvangen Rijksbijdrage en de bestedingen inzake opvang Oekraïners.
- Ad. 3 Dit betreft met name een incidenteel voordeel inzake terugvordering van niet geleverde huishoudelijke hulp dat voortkomt uit het lumpsum+ contract. Dit was met het opstellen van de bestuursrapportage 2024 niet voorzien.
- Ad. 4 Betreft meer inzet van jeugdhulp (zorg in natura) dan was voorzien met het opstellen van de bestuursrapportage 2024.
- Ad. 5 Het voordeel van € 29.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma E.

2.7 Programma F – Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouders

- Wethouder B. Brands
- Wethouder J. van Eert

Tot het onderdeel volksgezondheid behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Bij het onderdeel milieu gaat het over de inzameling van afval, het aanleggen en onderhouden van riolen, duurzaamheid, duurzame energie, klimaatbestendigheid, natuur en landschap en milieubeheer.

Bereikte doelen in 2024

- Diverse regionale interventies zijn ontwikkeld en uitgevoerd vanuit het project 'Skip die Trip', o.a. enquête onder jongeren over middelgebruik.
- Structureel organiseren Preventie informatiebijeenkomsten vanuit het Dorpsteam.
- Herpositionering governance regionale basisstructuur voor veiligheid in afhankelijkheidsrelaties (VIA).
- Sterkere positionering opbouwwerk in de wijk en jongerenwerk, samen met het Preventieteam/Dorpsteam en Peelrand Wonen.
- Vaststelling 'Preventievisie Sociaal Domein 2024 – 2040', met als doel stimuleren van gezond, gelukkig en actief leven inwoners gemeente Boekel.
- Regionaal kijken naar andere positionering door 'on hold' zetten IZA door VNG.
- Gestart met Soorten Management Plan, inclusief onderzoek naar bijbehorende compensatiemaatregelen.
- Gestart met uitvoering project "klimaatbestendige herinrichting Boschberg", met aandacht voor: grootschalig filteren regenwater in de bodem, realiseren meer groen en bevorderen biodiversiteit.
- Samen met het Waterschap onderzoek naar optimalere afvoer van het afvalwater van Venhorst en Boekel.
- Behandeling principeverzoeken waarbij transitie heeft plaatsgevonden van bestemmingen in het buitengebied.
- Actualisering milieuvergunningenbestand door intrekken lege vergunningen.
- Communicatie gevoerd over bronscheiding afvalstromen ter bevordering van schoner afval en hergebruik van grondstoffen.
- Succesvol opgestart Schoon Bezig Junior, vrijwilligersclub voor kinderen tussen de 5 -12 jaar die zwerfafval willen opruimen.
- Organisatie bijeenkomst voor volwassen zwerfafvalvrijwilligers van Schoon Bezig.
- Project voor de Boekelse Deelauto opgestart.
- Gestart met uitvoering Lokale Isolatieaanpak (eerste tranche): subsidieverordening is vastgesteld door de Raad en de mogelijkheid om subsidie te declareren voor isolatiemaatregelen voor de doelgroep.
- Plan van aanpak voor Lokale Isolatieaanpak (tweede tranche) opgezet en gestart met regionale samenwerking voor aanbesteding hiervan.
- Organisatie collectieve inkoopacties voor zonnepanelen, glas en kozijnen ter verduurzaming van het woningbestand.
- Actualisatie duurzaamheidsvisie en hernieuwde vaststelling door de Raad.
- Doorstart Klusbus om huishoudens met risico op energie-armoede te voorzien van kleine energiebesparende maatregelen.
- Gestart met onderzoek verduurzaming maatschappelijk vastgoed.
- Gestart met onderzoek beleid natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen.

Prioriteiten/ Aandachtspunten in 2024

- Uitvoering Lokale Isolatieaanpak.
- Verduurzaming maatschappelijk vastgoed.
- Soorten Management Plan.
- Klimaatvriendelijke herinrichting wijk Boschberg.
- Behouden actueel overzicht milieuvergunningen.
- Stimuleren hoger percentage hergebruik van grondstoffen en terugdringen van restafval.
- Waarderen vrijwilligers en stimuleren om Zwerfafval op te ruimen.

Verbonden partijen

- Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN).
- Gemeente Land van Cuijk; dienstverleningsovereenkomst afvalinzameling.
- RNOB.
- RES.
- GGD Hart voor Brabant.
- Regionale ambulancevoorziening (RAV).
- Watersamenwerking AS-50+.
- Regionaal Energieloket.

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2024	Rekening 2024	Vershil
Totale lasten	4.838	4.463	376
Totale baten	3.809	3.805	4
Totaal saldo baten en lasten	1.029	657	372
Mutaties reserves	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	1.029	657	372

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Riool	274.000	
2	Milieu		57.000
3	Inzet Spuk-CDOKE middelen	145.000	
4	Diversen	10.000	
Subtotaal		429.000	57.000
Totaal		372.000	

- Ad. 1 In 2024 zijn meer kosten gemaakt dan was voorzien voor het 'product' riool, met als gevolg dat een hogere onttrekking uit de voorziening vGRP heeft plaatsgevonden dan was voorzien t.b.v. de BTW component.
- Ad. 2 In 2024 zijn er meer basistaken en verzoektaken (vergunningsaanvragen, meldingen en controles) uitgevoerd dan was begroot.
- Ad. 3 De inzet van de Spuk- CDOKE middelen levert per saldo een voordeel op ten opzichte van bestaande budgetten. Dit omdat we al diverse kosten reeds begroot hebben die nu middels de Spuk- CDOKE middelen vergoed worden. Met het opstellen van de bestuursrapportage 2024 was deze informatie nog niet bekend.
- Ad. 4 Het voordeel van € 10.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma F.

3. Paragrafen

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn. De (minimaal) verplichte paragrafen staan in het onderstaande overzicht.

- 3.1 Bestuur en organisatie
- 3.2 Bedrijfsvoering
- 3.3 Weerstandsvermogen & risicomanagement
- 3.4 Onderhoud kapitaalgoederen
- 3.5 Financiering
- 3.6 Lokale heffingen
- 3.7 Verbonden partijen
- 3.8 Grondbeleid

3.1 Bestuur

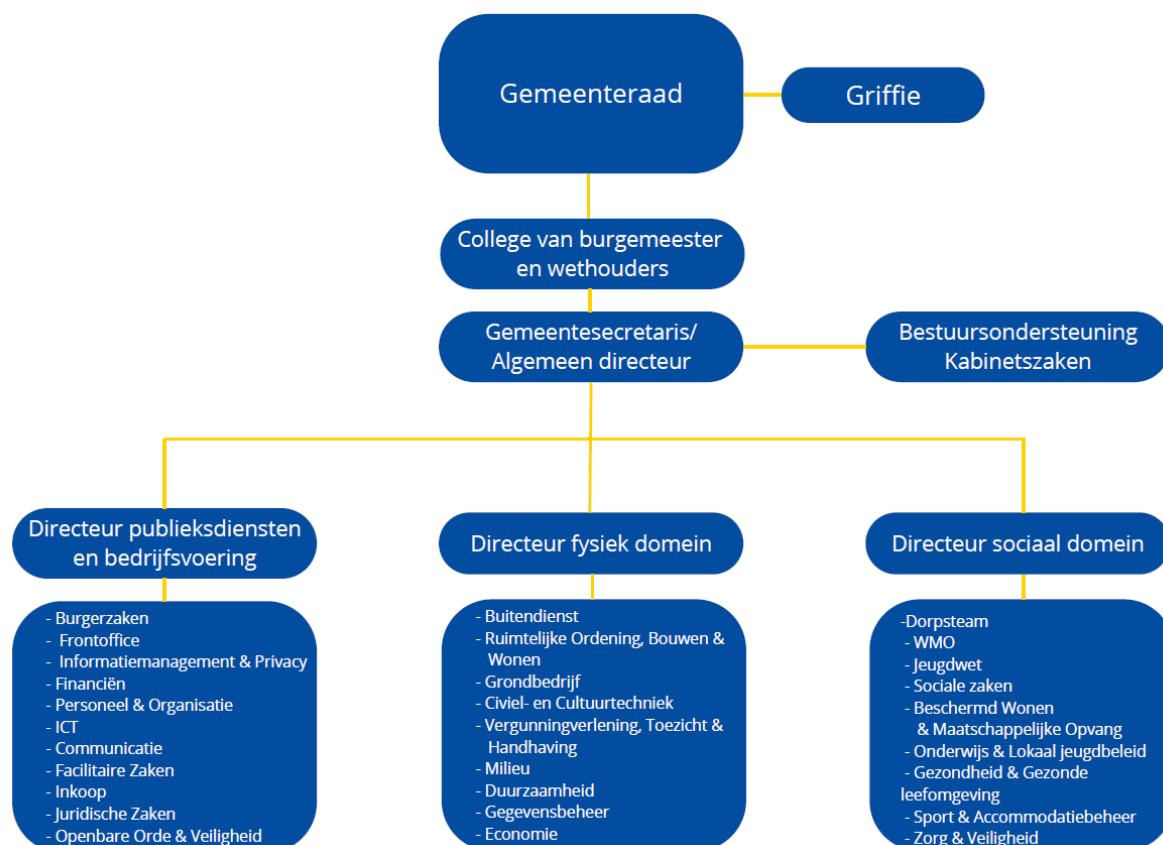
In 2024 is door college en organisatie invulling gegeven aan het collegeprogramma 2022-2026. Daarnaast heeft er binnen het college een wijziging in de samenstelling plaatsgevonden. Wethouder J. van Eert heeft in november 2024 wethouder H. Willems opgevolgd.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1. Organisatiestructuur

De gemeente Boekel kenmerkt zich als een zgn. “platte” organisatie. Er is één managementlaag op directieniveau en er zijn geen management tussenlagen. Medewerkers bevinden zich voor het merendeel op hetzelfde niveau van het organigram. De organisatiestrategie is er op gericht om te werken als een kleine, regie-voerende organisatie.

Van medewerkers wordt gevraagd in te spelen op snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. Door de regiefunctie zal gekeken worden wat de efficiëntste en effectiefste manier van het uitvoeren van de taken zal zijn.

3.2.2. Personeelsbeleid

Algemeen

De organisatiestructuur is afgestemd op de organisatiecultuur van de gemeente Boekel:

- Medewerkers hebben een sterk gevoel van eigenaarschap.
- Medewerkers stimuleren elkaar in het behalen van successen voor de organisatie. Ze zijn direct verantwoordelijk voor het bijdragen aan de doelen op hoog niveau.
- Medewerkers zijn betrokken.
- Ambitieuze professionals zijn op hun plek binnen een organisatie waar ze de vrijheid hebben en weinig beperkingen voelen.
- Er zijn geen tussenlagen (middenmanagement) en daarmee weinig vertraging in processen. werknemers kunnen sneller hun ideeën implementeren.

Het personeelsbeleid is er op gericht een substantiële bijdrage te leveren aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Niet alleen in het kader van het werven van nieuw personeel, maar ook in het kader van het “boeien en binden” van het huidige personeel. Een paar jaar geleden is een zgn. “vitaliteitsroute” opgestart, die ook in 2024 een vervolg heeft gekregen. Deze route bestaat uit het aanbieden van periodieke medische onderzoeken, maar ook workshops op het gebied van vitaliteit en de werk-privébalans.

Opleidingen

Investeren in de ontwikkeling van medewerkers, zowel vakinhoudelijk als op het vlak van persoonlijke ontwikkeling, vindt de gemeente Boekel belangrijk voor zowel de medewerker zelf, als voor de organisatie. Nieuwe, jonge collega's worden met behulp van training geholpen te komen op het gewenste functieniveau. Naast de begeleiding hierin door leidinggevenden, biedt de gemeente Boekel volop ruimte voor eigen initiatief op het gebied van opleiding en ontwikkeling. Dit kunnen opleidingen/trainingen zijn op individueel niveau, maar ook in groepsverband. In 2024 is bijvoorbeeld voor iedereen, zowel regionaal als lokaal in samenwerking met het RIEC, aandacht geweest voor Ondernijning. De gemeente Boekel doet in dit kader in regionaal verband mee met de “Brabantse norm weerbare overheid”. Iedere nieuwe medewerker volgt een korte e-learning die bijdraagt aan bewustwording van het informeren over en beveiligen van informatie, beleid en handhaving.

Feiten en cijfers

Eind 2024 waren er 82 medewerkers (70 fte) in dienst van de gemeente Boekel. Dit is exclusief de burgemeester en wethouders. In 2024 zijn 6 medewerkers uitgestroomd en er zijn 13 medewerkers ingestroomd.

De verhouding mannen / vrouwen was in 2024: 32,9% mannen en 67,1% vrouwen.

De leeftijdsverhouding was in 2024:

- 9 % medewerkers van 20 - 29 jaar;
- 30% medewerkers van 30 - 39 jaar;
- 16% medewerkers van 40 - 49 jaar;
- 45% medewerkers van 50 jaar en ouder.

De gemiddelde leeftijd was in 2024 45 jaar.

Werving en selectie

Voor de werving van personeel werd vooral gebruik gemaakt van social media en het regionale platform www.werkeninnoordoostbrabant.nl met een doorplaatsing naar andere regionale en landelijke bekende sites. Werken in Noordoost Brabant is een regionaal platform voor de lagere overheid. Het doel hiervan is het bereik op de (gemeentelijke) arbeidsmarkt te vergroten. Net als in 2023 zijn er in 2024 een aantal vacatures geweest. Deze zijn deels ontstaan vanwege natuurlijk verloop, medewerkers die zijn vertrokken naar een andere werkgever en deels uit formatie-uitbreiding. Ook de gemeente Boekel heeft te maken met de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt, alhoewel het aantal vertrokken medewerkers is afgenomen ten opzichte van 2023.

Voor bepaalde taakvelden is er weinig tot geen aanbod. Om de continuïteit te borgen wordt in die gevallen gekozen voor het inhuren van medewerkers. Waarbij we voor structurele invulling, indien mogelijk, de kandidaat na een periode van inhuur overnemen. Of, bij moeilijk in te vullen strategische functies, een recruitmentbureau opdracht geven via hun netwerk de geschikte kandidaat voor ons te zoeken.

Samenwerking

Op regionaal niveau neemt de gemeente Boekel deel aan het project “Met slagkracht naar onbegrensde samenwerking” van de Provincie Noord Brabant. Dit betreft een samenwerking op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie voor overheden in Brabant. Onder andere “Branding” en het gezamenlijk opzetten van opleidingsprogramma’s voor diverse opgaven maken deel uit van dit traject.

Op landelijk niveau is de gemeente Boekel op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie aangesloten bij de “K80”. Dit is een samenwerking van kleine(re) gemeenten die (o.a.) op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie en rechtspositie hun krachten bundelen.

Ziekteverzuim 2024

Net als in de voorgaande jaren is in 2024 actief ingezet op het voorkomen en het terugbrengen van het ziekteverzuimpercentage. Er werd en wordt periodiek veel aandacht besteed aan de gezondheid en vitaliteit van onze medewerkers. Deze aandacht is vooral preventief van aard, zoals bijvoorbeeld periodiek medische onderzoeken (uitgevoerd in 2023) en het optimaliseren van de werkplekken. Het ziekteverzuimpercentage lag in 2024 op 6,5% (was in 2023 9,0%). Het ziekteverzuimpercentage wordt grotendeels veroorzaakt door een aantal langdurige ziektegevallen, die buiten de invloedssfeer van de werkgever zijn gelegen. De gemeente Boekel heeft over 2024 een ziekteverzuimpercentage dat gelijk is aan het landelijk gemiddelde (2023) van 6,5% op gemeenteniveau.

CAO ontwikkelingen

De cao gemeenten loopt van 1 januari 2024 tot 1 april 2025. Hierin zijn afspraken gemaakt over een procentuele salarisverhoging per 1 januari 2024 (4,75%) en per 1 oktober 2024 (1,25%). Daarnaast zijn afspraken gemaakt over (o.a.) vitaliteit en inhuur.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

De bezetting van de BHV is zo ingericht dat er op iedere locatie van de gemeente Boekel een BHV-er aanwezig is. Net zoals in 2023 hebben de leden van de BHV in 2024 herhalingslessen gevolgd.

3.2.3. Samenwerking

De gemeente Boekel maakt onderdeel uit van de regio Brabant- Noordoost. Binnen deze regio, maar ook buiten de regio werken we samen met andere gemeenten. Deze samenwerkingsverbanden zijn terug te vinden in het hoofdstuk Verbonden Partijen.

Op het vlak van de bedrijfsvoering werken we ook met verschillende partners en op verschillende manieren samen.

Zo werken we op het vlak van ICT samen met Unica-Schutte. Deze samenwerking zorgt ervoor dat onze ICT-voorzieningen op orde zijn en blijven, zodat wij ons kunnen focussen op onze inhoudelijke taken.

Op het vlak van de sociale voorzieningen werken wij samen met de gemeente Meierijstad en Bernheze. De uitvoering daarvan ligt bij Meierijstad en verloopt naar tevredenheid.

Afvalinzameling is via een Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Land van Cuijk geregeld. Ook dit verloopt naar tevredenheid. Als het gaat om bijvoorbeeld vermindering restafval, waren we ook in 2024 één van de succesvolste regio’s in Nederland.

3.2.4. Informatieveiligheid

Gegevens en gegevensverwerking zijn essentieel voor de processen en diensten van de gemeente. Het is daarom ook essentieel dat de systemen van de gemeente veilig en beschikbaar zijn. De ontwikkelingen op gebied van informatiebeveiliging en de grote impact die misbruik met zich meebrengt, betekenen dat gemeente Boekel structureel en efficiënt werkt aan het veilig en beschikbaar houden van systemen en gegevens. Centraal staat dat keuzes en maatregelen passen bij gemeente Boekel én passend zijn voor de gebruikte risicoprofielen.

In 2024 heeft de gemeente samen met haar leveranciers technische verbeteringen doorgevoerd om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van haar systemen en gegevens te borgen. De organisatorische en menselijke factor in informatiebeveiliging was in ook in 2024 een speerpunt. Door de inzet op bewustwording en beleid passend te maken voor de werkelijkheid van een kleine gemeente ontwikkelt Boekel haar beveiligingsorganisatie door richting een hoger volwassenheidsniveau. Hierin ligt wel dé uitdaging voor de gemeente. Net als alle, meestal grotere gemeenten, moet ook Boekel aan dezelfde beveiligingsnormen en wetgeving voldoen én verantwoording over afleggen (audit). Het toezicht wordt steeds strenger en de normen zwaarder onder invloed van nieuwe wetgeving zoals NIS2/Cyberbeveiligingswet.

In 2024 heeft de gemeente ambtelijke en bestuurlijke kennisdeling gecontinueerd en praktische handvatten uitgewisseld. Dit leidde tot waardevolle inzichten in mogelijkheden die bijdragen aan het continue proces van de kwalitatieve verbetering van informatieveiligheid.

3.2.5. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet verplicht bestuursorganen onder andere om op termijn verschillende categorieën documenten uit eigen beweging openbaar te maken (actieve openbaarmakingsplicht). Doordat de ontwikkeling van PLOOI, de landelijke website om documenten openbaar te maken, is stop gezet, heeft gemeente Boekel onderzoek gedaan naar andere manieren om documenten openbaar te maken via de vervangende Woo-index. Inmiddels zijn de eerste categorieën actief openbaar gemaakt via de wettelijke kanalen. Het gaat om wet- en regelgeving, organisatiegegevens en bereikbaarheidsgegevens. In 2025 wordt de organisatie voorbereid op het actief openbaar maken van de andere categorieën.

De Woo biedt ook de mogelijkheid tot het indienen van een Woo-verzoek (passieve openbaarmakingsplicht). In 2024 heeft de gemeente Boekel 15 Woo-verzoeken ontvangen.

Een zorgplicht om de informatiehuishouding op orde te hebben maakt ook onderdeel uit van de Woo. Hier wordt samen met het BHIC aan gewerkt.

3.2.6. Fraude(risico's)

Het college van gemeente Boekel is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten en haar dienstverlening. De risicoanalyse geeft aan dat op enkele onderdelen in de bedrijfsvoering sprake is van een hoger dan normaal risico op non-compliance. Deze risico's hebben periodiek extra aandacht, waarbij aanvullende interne beheersingsmaatregelen van toepassing zijn.

Inwoners, ondernemers en externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat gemeente Boekel en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft gemeente Boekel een gedragscode opgesteld die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Ook committeren medewerkers zich aan de ambtseed. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks de beheersmaatregelen resteert het risico dat de directie maatregelen doorbreekt of dat medewerkers zouden samenspannen. Transparante besluitvorming, de governance-structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten er toe bijdragen dat het omzeilen van de maatregelen wordt gesignaleerd.

Gezien de aard van de activiteiten van gemeente Boekel, onderkent de directie ook een extern risico op non-compliance. De uitgevoerde risicoanalyse geeft ons een goed inzicht in deze risico's en het belang van het aanscherpen van een aantal procedures. De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van gemeente Boekel heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern via interne audits, als extern via het ISAE 3402 onderzoek en ISO 27001 audit. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze de aandacht krijgen.

3.2.7. Rechtmatigheid

Begrotingsonrechtmatigheden

Het begrotingscriterium waarborgden we middels de planning- en controlcyclus. In 2024 hadden we twee bijstelmomenten waarin we door middel van een tussentijdse rapportage de raad rapporteerden:

- Voorjaarsnota 2024 (raadsbesluit 4 juli 2024)
- Bestuursrapportage 2024 (raadsbesluit 12 december 2024)

Met deze rapportages voorkomen we zoveel als mogelijk begrotingsonrechtmatigheden. Toch kan het voorkomen dat bij het opmaken van de jaarrekening afwijkingen worden geconstateerd. Uw raad kan deze uitgaven alsnog autoriseren door het vaststellen van de rekening, waarin deze uitgaven zijn opgenomen en voldoende zijn toegelicht.

Toelichting op geconstateerde afwijkingen

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de geconstateerde rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden genoemd in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij wordt de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens gehanteerd van 3% van het totaal van de lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves. De verantwoordingsgrens bedraagt € 1.494.510. Onrechtmatigheden die onder de rapportagegrens van € 50.000 liggen worden niet toegelicht. De afspraken voor de toelichting op onrechtmatigheden en welke onrechtmatigheden zijn geaccepteerd zijn vastgelegd in de financiële verordening gemeente Boekel 2023, ex artikel 212 Gemeentewet (raadsbesluit 14 december 2023).

De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit:

- Een beschrijving van de geconstateerde afwijking;
- Een toelichting op het ontstaan van de afwijking;
- De maatregelen die worden ondernomen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

In 2024 zijn enkele onrechtmatigheden geconstateerd boven de rapportagegrens van € 50.000, deze zijn:

• Hosting IT platform	€ 109.047
• Beheer IT platform	€ 91.592
• IT (Microsoft) licenties	€ 78.763
• Inhuur personeel	€ 79.740

De begrotingsafwijkingen die niet leiden tot onrechtmatigheden maar boven de rapportagegrens van € 50.000 worden uiteengezet in hoofdstuk 7 van de jaarrekening 2024 (deel 2).

Verbeterplan onrechtmatigheden

Inzake de eerste drie genoemde bovenstaande vermelde IT gerelateerde onrechtmatigheden is reeds een EU-aanbestedingstraject gestart. Inzake het inhuren van personeel zijn er intern nieuwe proces afspraken gemaakt zodat deze inhuur onrechtmatigheid zich niet meer voor zal doen.

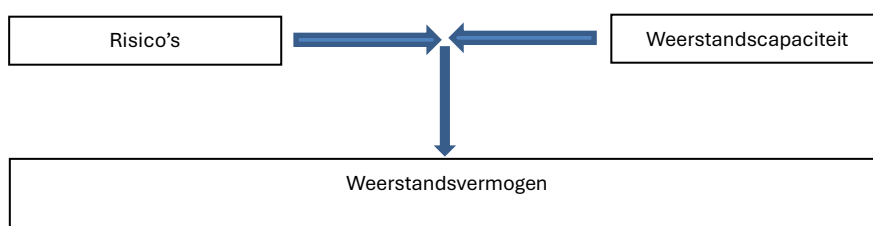
3.3. Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat sinds begrotingsjaar 2004 van kracht is, bevat regels voor de financiële verslaglegging. Volgens artikel 11 van het BBV moeten gemeenten en provincies inzicht verschaffen in hun weerstandsvermogen. Het gaat hierbij om het verband tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor géén (beheers)maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit verstaat het BBV de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten kunnen beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat hier om de elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals Algemene Reserve, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.

Het weerstandsvermogen voor de gemeente is gedefinieerd als: 'het vermogen van de gemeente Boekel om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. En is eigenlijk niet meer of minder dan een confrontatie van de risico's met de weerstandscapaciteit.

Het gaat hier om risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen, zoals met een gevormde voorziening of waarvoor een verzekering is aangegaan.

Een eerste stap bij het beoordelen van het weerstandsvermogen is het in kaart brengen c.q. identificeren van eventuele risico's. Zoals uit de onderstaande figuur blijkt en in de volgende paragraaf gebeurt.

Als onderdeel van risicomanagement wordt de weerstandscapaciteit van de gemeente periodiek afgezet tegen een inschatting van de mogelijke financiële risico's die zich kunnen manifesteren. Voor het belangrijkste risico (de grondexploitatie) wordt al jaren de 'vinger aan de pols gehouden' middels het jaarlijks actualiseren van de exploitatieberekeningen, het doorrekenen van verschillende scenario's en de confrontatie van het gewenste met het beschikbare weerstandsvermogen.

Ondanks dat er géén zekerheid aan ontleend kan worden is risicomanagement wel van toegevoegde waarde; het geeft een beeld van wat verwacht kan worden en of de organisatie hierop voldoende voorbereid is. Dit beeld wordt jaarlijks twee keer geactualiseerd in de programmabegroting en – rekening.

3.3.1. Inventarisatie van de risico's en het benodigd weerstandsvermogen

Om een confrontatie van deze risico's met de weerstandscapaciteit mogelijk te maken dienen deze eerst financieel te worden gekwantificeerd. Hiertoe wordt een methode gebruikt waarbij, per geïdentificeerd risico, een inschatting wordt gemaakt van de volgende drie parameters:

Kans	de kans dat een risico zich manifesteert wordt ingeschat op basis van een kwalitatief oordeel. Ten behoeven van een transparant en handelbaar model zijn er (slechts) drie categorieën benoemd met een wegingsfactor: laag (0,05) – middel (0,50) – hoog (0,75).		
Impact	wat is het (financiële)effect voor de organisatie als het risico zich voordoet? Ook hier wordt eerst een kwalitatief oordeel aan gegeven. Daarna wordt, afhankelijk van het kwalitatieve oordeel, een inschatting gemaakt van het financiële effect; in procenten afgezet tegen de totale lasten conform begroting. Waarbij de volgende indeling wordt gehanteerd:		
	klein	impact tussen de 1 & 9 %	
	middel	impact tussen de 10 & 49 %	
	groot	impact tussen de 50 & 100%	
Effect	voor het kwantificeren van het (financiële) risico is het van belang te weten of een risico van incidentele danwel structurele aard is. Indien het een incidenteel karakter kent wordt de factor '1' gehanteerd. Het risico kan zich immers maximaal één keer voordoen. Betreft het een structureel risico dan wordt de factor '3' toegekend. Dit wil zeggen dat het financiële effect van dit risico 'drie keer wordt ingerekend'; zodat de organisatie als het ware drie jaar de tijd heeft om adequaat te reageren en passende maatregelen te treffen.		

Het 'minimabeleid' als voorbeeld:

De kans dat de komende jaren meer aanspraak op onze minima-voorzieningen wordt gedaan, wordt als 'hoog' ingeschat (wegingsfactor 0,75). Het financiële effect hiervan voor de organisatie wordt als 'gemiddeld' ingeschat, met een impact van 15%. Aangezien dit risico een structureel effect zal hebben wordt bij het kwantificeren van het financiële risico een factor '3' toegepast. Het financiële risico, ook wel het benodigd weerstandsvermogen voor dit onderdeel wordt dan als volgt berekend:

Budget cf. Begroting	Kans	Impact	Effect	Benodigd weerstandsvermogen
€ 479.000	* 0,75	* 15%	* 3	= € 162.000

3.3.2. Belangrijkste financiële risico's excl. Grondbedrijf

De belangrijkste financiële risico's exclusief het grondbedrijf worden in de onderstaande tabel weergegeven. Deze risico's zijn niet anderszins ondervangen en er zijn geen voorzieningen voor gevormd, waardoor deze relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

Nr.	Risico	Omschrijving	Kans	Impact		Effect	Benodigd weerstandsvermogen
1	Openeindregelingen	Wmo	Middel	Middel	10%	Structureel	386.000
		Jeugdzorg	Middel	Middel	10%	Structureel	354.000
		Bijstandsverlening	Hoog	Middel	15%	Structureel	563.000
		Minimabeleid	Hoog	Middel	15%	Structureel	162.000
		Leerlingenvervoer	Middel	Middel	10%	Structureel	42.000
2	Uitvoeringkosten Sociaal Domein	Domein Jeugd	Laag	Groot	75%	Structureel	159.000
		Domein Wmo	Laag	Groot	75%	Structureel	185.000
		Domein Participatie	Laag	Groot	75%	Structureel	415.000
3	Gemeentefonds	Uitkering gemeentefonds kan lager zijn dan geraamd	Middel	Middel	30%	Structureel	475.000
4	Afgegeven garanties	Gewaarborgde geldleningen PW	Laag	Groot	50%	Incidenteel	142.000
		Gewaarborgde geldleningen BW	Laag	Groot	50%	Incidenteel	6.000
		Startersleningen	Laag	Middel	15%	Incidenteel	5.000
5	Risico's op eigendommen	Rioolbeheer	Laag	Middel	15%	Structureel	18.000
		Wegbeheer	Laag	Middel	15%	Structureel	20.000
		Gebouwenbeheer	Laag	Middel	15%	Structureel	5.000
6	Nadeelcompensatie	Planschadeclaims	Middel	Klein	10%	Incidenteel	-
7	Sociale zaken	Vergoeding bij beëindiging samenwerking Meierijstad	Laag	Middel	15%	Incidenteel	7.000
							2.944.000

1. Openeindregelingen

De gemeente loopt bij een 'openeindregeling' een financieel risico. Dit risico komt door het feit dat de gemeente verplicht is een voorziening te verstrekken als een aanvrager hier volgens de geldende wet- en regelgeving recht op heeft.

Ongeacht of hiervoor voldoende budget en/of financiële middelen beschikbaar zijn en ongeacht volumegroei in één jaar. Voorbeelden van de belangrijkste 'openeindregelingen' zijn:

- Bijstandsverlening (Participatiewet, IOAW, IOAZ, en Bbz)
- Minimabeleid (o.a. individuele inkomenstoeslag, kwijschelding gemeentelijke belastingen en bijzondere bijstand)
- Wmo (o.a. huishoudelijke verzorging, dagbesteding & begeleiding, vangnetvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang, woningaanpassingen, rolstoel- & vervoersvoorzieningen)
- Leerlingenvervoer
- Jeugdzorg

Door demografische, maatschappelijke en economische ontwikkelingen en de gevolgen daarvan in het Sociaal Domein doen er naar verwachting de komende jaren meer mensen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. Zowel indexaties als personeelstekorten kunnen leiden tot hogere kosten bij leveranciers / dienstverleners, prijsstijgingen zijn lastig vooraf in te schatten. Gemeenten ontvangen vanuit het Rijk budget of compensatie, de hoogte en of het toereikend is blijkt vaak achteraf.

Inkoopsystematiek Jeugdhulp

In de systematiek wordt in een driehoek (jeugdige en ouders/verzorgers, zorgaanbieder en medewerker Dorpsteam) bepaald welke zorg nodig is. Met de inkoopsystematiek rekenen we af op daadwerkelijk zorgverbruik (PxQ). Een risico is dat de Q in grote mate stijgt door deze openeindregeling. We kunnen niet goed inschatten wat het volume gaat zijn, maar zien wel een stijgende lijn in het aantal jeugdigen met jeugdhulp.

In 2025 zal de inkoop van jeugdhulp en inzet van trajecten extra scherp worden gevolgd en daar waar mogelijk zal er afgeschaald worden richting collectivisering en normalisering. Het is nodig om de steeds maar toenemende kosten in de jeugdzorg terug te dringen.

Financieringssystematiek Participatiewet

Het budget om de bijstandsuitkeringen (BUIG) te betalen is gebaseerd op de gemaakte uitkeringskosten in jaar T-2. Dat betekent dat we met dit budget altijd achterlopen op de ontwikkeling van het klantenbestand. Ontstane tekorten moeten we aanvullen uit eigen middelen.

In casuïstiek speelt steeds vaker multi-problematiek waardoor de afstand tot de arbeidsmarkt erg groot is. Maar ook op andere gebieden (minimabeleid, schuldhulpverlening) zal er meer inzet nodig zijn.

Inkoopssystematiek Wmo

De Wmo consulent doet onderzoek naar de persoonlijke situatie van een inwoner. De uitslag van het onderzoek bepaalt of iemand in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening.

De maatwerkvoorzieningen van de Wmo zijn opneemregelingen, waardoor we niet goed kunnen inschatten wat het volume gaat zijn. Maar ook bij de Wmo zien we een stijgende lijn in het aantal zorgvragen. De inkoop van *Hulp bij het huishouden* betreft een Lumpsum+ regeling. Dat houdt in dat er met aanbieders een financiële afspraak is gemaakt over het gemiddeld aantal uren hulp per cliënt. De gemeente stelt het te behalen resultaat vast en de aanbieder geeft in het ondersteuningsplan aan hoeveel uren daarvoor nodig zijn.

Voor *Begeleiding en dagbesteding* wordt er gebruik gemaakt van een maatwerkvoorziening met een vaste trajectprijs per maand. Hetzelfde geldt voor *Woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen*.

| | |-------------------------------------| | 2. Uitvoeringskosten Sociaal Domein | |-------------------------------------|

Bedrijfsvoering Sociaal Domein

In de regio is, vanwege de lastige financiële positie van gemeenten vanaf 2026, afgesproken dat de bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen en ander samenwerkingsverbanden met ingang van 2026 niet meer geïndexeerd worden. De bijdragen 2026 die begroot zijn in 2025 zullen ook voor 2026 begroot worden. Deze boodschap wordt in 2025 uitgedragen en zal uitgangspunt zijn van nieuwe onderhandelingen en afspraken met samenwerkingspartners. Het gevolg kan zijn dat er dienstverlening afgeschaald wordt.

Strategische keuzes

Op weg naar het 'ravijnjaar' zal er in 2025 nagedacht moeten worden of alle ambities die voorliggen haalbaar en realiseerbaar zijn, afgezet tegen formatie en middelen. Er liggen grote beleidskeuzes voor, waaronder een tweede Kindpark/Centrumontwikkeling, verplaatsen hockeyveld naar Boekel Sport, verplaatsen ponyclub, Toekomstvisie De Horst, Vernieuwd Partnership IBN etc. die een grote impact hebben op de inzet van formatie en investeringen en dus de middelen van de gemeente Boekel.

Transformatieopgaven Sociaal Domein

Met de Transformatieopgaven binnen het Sociaal Domein worden er steeds meer taken door het Rijk neergelegd bij gemeenten. Waar eerder de jeugdzorg al bij de gemeenten werd neergelegd, wordt nu de ombuiging gemaakt van 'Beschermd Wonen' naar 'Beschermd Thuis'. Dit betekent dat de bedden in de intramurale zorg worden afgeschaald om kosten te beheersen en dat de beweging wordt gemaakt om inwoners steeds meer in de eigen omgeving op te vangen middels 'wonen met begeleiding/ondersteuning' in de wijk. Deze woonvormen kennen een complexe dynamiek van ontwikkeling, omdat hier verschillende partijen een rol in hebben – de woningcorporatie, een zorgpartij, de gemeente – en een complexe dynamiek van financiering en toewijzing. De investeringen die hiermee gemoeid zijn, zijn nog onvoldoende onderzocht en de expertise binnen de gemeente is onvoldoende aanwezig om deze ontwikkelingen projectmatig op te pakken.

Met het huisvesten van deze 'hulpvragers' in de wijk neemt de druk op de formatie binnen het Dorpsteam toe, alsmede de kosten van de 'openeind financiering' Wmo- en Jeugdzorg.

3. Uitkering gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds kende de afgelopen jaren veel fluctuaties. De verschillende crisis situaties hebben effect gehad op de rijksuitgaven. De “trap op-trap af” systematiek in de algemene uitkering werkt deze fluctuaties in de hand, terwijl gemeenten behoefte hadden aan stabiliteit. De discussie rondom de herverdeling heeft ook onrust veroorzaakt. Dit heeft geleid tot het inbouwen van meer stabiliteit in de algemene uitkering van de komende jaren. De “trap op-trap af” systematiek is losgelaten en gemeenten hebben meer duidelijkheid over herverdelingseffecten. De belangrijkste wijzigingen in de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk zijn het vervroegen van de nieuwe financieringssysteem van 2027 naar 2024 en het schrappen van de opschalingskorting vanaf 2026. Het kabinet vraagt hiervoor wel een prijs. In 2025 wordt het gemeentefonds eenmalig € 675 miljoen lager vastgesteld. Vanaf 2026 stijgt het structureel met € 750 miljoen oplopend tot ongeveer € 1 miljard in 2029. Door negatieve compensatie van de oude accrestranches en lagere compensaties blijft het resterende financieel ravijn vanaf 2026 structureel € 2,5 miljard.

4. Afgegeven garanties

Gewaarborgde geldleningen woningbouw

De gemeente staat garant voor diverse leningen die Peelrand Wonen en Brabant Wonen in het verleden zijn aangegaan. Het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) neemt de betaalverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie de rente en aflossing op een door het WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Per 1 augustus 2021 is de systematiek verandert. Vanaf dat moment geldt de nieuwe verdeelsleutel over gemeenten en gelden de andere wijzigingen voor nieuwe leningen en herfinancieringen van bestaande leningen. De achtervang voor bestaande leningen blijft ongewijzigd, totdat deze leningen zijn afbetaald of vervangen door herfinanciering.

Nieuwe systematiek

Wanneer het deze betaalverplichting niet kan voldoen, moeten rijk en gemeenten bijspringen. Rijk en gemeenten staan elk voor 50% in de achtervang bij het WSW (25% wordt verdeeld over alle gemeenten en 25% wordt toegerekend aan 1 gemeente die in de leningovereenkomst is vermeld). Dat betekent dat wanneer een corporatie in financiële problemen geraakt, het WSW zorgt dat rente en aflossing van leningen doorgaat. WSW betaalt dit uit eigen kapitaal. Dat kapitaal kan worden aangevuld door obligo bij alle deelnemende corporaties op te halen. Pas wanneer dat onvoldoende is, komen Rijk en gemeenten als achtervanger in beeld om renteloze leningen te verstrekken. Het risico voor de achtervangers is overigens beperkt, tot nu toe heeft WSW daar nooit een beroep op gedaan.

Voor wat betreft Peelrand Wonen is de garantie nog nimmer aangesproken. Het WSW heeft voor een bedrag van € 30.611.000 geborgd, waarvan € 28.345.000 van de schuld toerekenbaar is aan de gemeente Boekel.

Voor wat betreft Brabant Wonen is de garantie nog nimmer aangesproken. Het WSW heeft voor een bedrag van € 383.027.000 geborgd, waarvan € 1.214.000 van de schuld toerekenbaar is aan de gemeente Boekel.

Startersleningen

Vanaf 2014 heeft de gemeente 22 startersleningen verstrekt. Op dit moment zijn 18 startersleningen afgelost. Het openstaande bedrag dat door de gemeente verstrekt is bedraagt € 27.797,00 (stand 17-01-2025). Over de hoofdsom van deze leningen loopt de gemeente geen risico omdat deze som gegarandeerd is via de NHG. Wel loopt de gemeente risico over misgelopen rente.

Vanaf 2021 heeft de gemeente een bedrag van € 200.000 beschikbaar gesteld voor startersleningen. Inmiddels zijn er 8 startersleningen voor een bedrag van totaal € 200.000 verstrekt (stand 17-01-2025).

Vanaf 2024 heeft de gemeente een bedrag van € 400.000 beschikbaar gesteld voor startersleningen. Inmiddels zijn er 3 startersleningen voor een bedrag van totaal € 75.000 verstrekt (stand 17-01-2025). Daarnaast zijn nog 2 startersleningen bij SVn in behandeling.

Startersleningen zijn de eerste drie jaar vrijgesteld van aflossen. Over de hoofdsom van deze leningen loopt de gemeente geen risico omdat deze som gegarandeerd is via de NHG. Wel loopt de gemeente risico over misgelopen rente.

5. Risico's op eigendommen

Gebouwbeheer:

De risico's met betrekking tot gebouwbeheer zijn ondervangen in ons gebouwbeheerprogramma. Het gebouwenbeheer vraagt een goede afstemming tussen klein en groot onderhoud. Verder is een integrale benadering tussen gebouwen die door de gemeente zelf worden beheerd en gebouwen die door derden worden beheerd noodzakelijk. Om op een efficiënte en effectieve manier invulling te kunnen geven aan het gebouwenbeheer in de komende jaren wordt de onderhoudsstatus en de behoefte van de diverse gebouwen jaarlijks bekeken. 1 keer per 4 jaar volgt een grondige herziening met een externe inspectie van alle gebouwen. Aan de hand hiervan wordt vervolgens jaarlijks het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd. Deze actualisatie wordt jaarlijks vertaald naar de meerjarenbegroting. Hierdoor hebben we zicht en houden we grip op toekomstige (onvoorziene) investeringen.

De gemeente is eigenaar van enkele oudere gebouwen met een grotere onderhoudsbehoefte. Er wordt strategisch geschakeld met de vakafdelingen als het gaat om keuzes m.b.t. groot onderhoud, afstoten of nieuwbouw. In de afgelopen 2 jaar zijn de bouwkosten onder invloed van een aanhoudend grote vraag en schaarste fors gestegen. Dat lijkt zich op dit moment te stabiliseren. Toch is de verwachting dat de onderhoudskosten de komende jaren nog zullen stijgen als gevolg van de eerdere inflatie. Bij de volgende 4-jaarlijkse herziening, welke in 2025 plaatsvindt, wordt dit effect zichtbaar.

Het huidige gebouwenbeheer voorziet enkel in instandhouding. Duurzaamheidsmaatregelen en reconstructies zijn dus geen onderdeel van het MJOP. Echter zullen er in de nabije toekomst verschillende panden verduurzaamd gaan worden. Veel van deze werkzaamheden raken direct het gebouwenbeheer. Dit is een kans om werkzaamheden te combineren, echter is er een risico is dat er bepaalde werkzaamheden uitgesteld worden of juist eerder worden uitgevoerd dan dat het MJOP hierin voorziet.

Rioolbeheer:

Voor het rioolbeheer wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van het Programma Omgevingswet water en riolering (POW&R) 2023-2028. Dit betreft een complete herziening uit 2022. Onze eigendommen zijn in beeld gebracht, geïnspecteerd en waar nodig is onderhoud of vervanging ingepland. Daarmee hebben we de risico's voor dit eigendom in beeld en onder controle. Verder zijn in het POW&R ook de werkzaamheden voor een klimaatadaptieve openbare ruimte verwerkt. In Boekel speelt vooral de noodzaak om water vast te houden tijdens droge perioden en het opvangen van water tijdens hevige buien. Tweede aandachtspunt is het zorgen het bestrijden van hitte veelal door planten van bomen. De financiële gevolgen van deze maatregelen zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

6. Nadeelcompensatie

Planschade (ruimtelijke grondslag vóór 1 januari 2024)

Er is op dit moment één planschadeverzoek ingediend. De eventueel te betalen planschadevergoeding komt voor rekening van de gemeente, omdat de plannen ontwikkeld. Of dit het geval zal zijn, zal moeten blijken uit een planschadeonderzoek dat uitgevoerd wordt door een extern onafhankelijke deskundige adviesbureau. De lopende planschade verzoeken hebben betrekking op de gemeentelijke grondexploitatie en daarmee is dekking van de kosten voorzien. Daar waar het planschade verzoeken zijn aangaande particuliere initiatieven worden kosten cf. anterieur overeengekomen 1 op 1 verlegd aan initiatiefnemer.

Nadeelcompensatie (ruimtelijke grondslag na 1 januari 2024)

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden waardoor een planschadeverzoek wijzigt in een verzoek tot nadeelcompensatie. Hoeveel verzoeken worden ingediend, is niet goed in te schatten, dit is afhankelijk van welke besluiten genomen worden. Om te zorgen dat een dergelijk verzoek conform de geldende wet- en regelgeving wordt afgehandeld wordt de Verordening nadeelcompensatie Boekel gehanteerd.

Tot 5 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen planschadeverzoeken ingediend worden conform de oude ruimtelijke regels. De verwachting is dat in het begin na inwerkingtreding Omgevingswet vooral nog planschadeverzoeken ingediend worden.

Dienstverleningsovereenkomst Meierijstad - Boekel - Bernheze

De gemeente Boekel neemt vanaf 1 januari 2017 op het gebied van sociale zaken diensten af van de gemeente Meierijstad. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Inmiddels is er een overeenkomst voor onbepaalde tijd. In de dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken opgenomen over de kosten bij beëindiging van de overeenkomst. De gemeente zal de formatie die gepaard gaat met de rechtstreekse uitvoering op het moment van beëindiging betalen aan Meierijstad. De berekening vindt plaats met behulp van de maximale reële caseload per fte die berekend wordt op basis van de verhouding formatie/uitkeringsgerechtigden van de afgenomen taken door Boekel. Het aantal te bepalen fte wordt dan berekend met de formule: aantal cliënten op uitstapmoment/caseload per fte. De uitvoeringskosten voor 2025 zijn geraamd op € 436.000.

Met een opzegtermijn van twee jaar verwachten we dat een groot deel van de formatie voor beëindiging van de overeenkomst binnen Meierijstad of elders een positie heeft gevonden waardoor het aantal fte waarvoor wij moeten betalen lager uitvalt dan ten tijde van de opzegging.

3.3.3. Financiële risico's Grondbedrijf

Voor het Grondbedrijf is een berekening gemaakt van het gewenste versus beschikbare weerstandsvermogen. Deze berekening is gemaakt op basis van de door Arcadis in 2025 opgestelde exploitatieberekeningen. Hiervoor zijn dezelfde rekenmodellen en systematiek gebruikt als de afgelopen jaren. Uit deze berekening is gebleken dat de omvang van de reserves van het grondbedrijf in de grondexploitatie voldoende toereikend is. Het is van belang de ontwikkelingen in toekomst te blijven volgen zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2025 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 2.829.245 en is € 3.000.000 beschikbaar. Dit resulteert in een overschot op het weerstandvermogen van het grondbedrijf van € 170.755.

3.3.4. Niet gekwantificeerde en overige risico's

Loon- & prijsontwikkelingen

Reguliere loon- & prijsontwikkelingen vormen een (beperkt) financieel risico voor de gemeente aangezien deze zijn doorgerekend en als stelpost is opgenomen in de begroting 2025:

2025	€	0
2026	€	501.000
2027	€	1.039.000
2028	€	1.562.000

Omgevingswet en ICT

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Behalve een benadering van deze wet vanuit instrumentele en ruimtelijke-juridische focus is het ook belangrijk om inzicht te krijgen in de gevolgen van de implementatie en organisatorische capaciteit. Belangrijke kostenpost van de Omgevingswet brengt de aanpassing en het op orde houden van de nieuwe ICT onder de Omgevingswet met zich mee.

Zowel de afdeling Ruimtelijke Ordening als de afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht dienen te werken via het landelijk gestuurde Digitaal Stelsel Omgevingswet. Daarbij dient ieder gemeente met haar eigen applicaties die van toepassing zijn op de fysieke leefomgeving op aan te schakelen. Aan de technische eisen met betrekking tot het aanschakelen op de landelijke voorzieningen is vanuit gemeentelijk oogpunt voldaan. Echter de inrichting van de applicaties, het functioneel beheer, wordt momenteel nog aan gewerkt en verdient de nodige aandacht. We houden er rekening mee dat er nog meer zaken aankomen die geïmplementeerd moeten worden. Het is nu nog niet bekend wat er aankomt en wat de kosten zijn. We houden het in de gaten en anticiperen zo snel als mogelijk.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

Naast de Omgevingswet is ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) in werking getreden. Door de inwerkingtreding van de Wkb is er sprake van een daling van de inkomsten uit de bouwleges, omdat veel vergunningplichtigen meldingsplichtig worden. Hier kunnen geen leges voor geheven worden. Er is een risico dat de kosten hoger uitvallen dan begroot. De uitrol van het nieuwe systeem loopt momenteel al tot minimaal 2030. Dit is de overgangperiode die het Rijk heeft ingecalculeerd om te komen tot een goede overgang van de oude naar de nieuwe ruimtelijke regels binnen een gemeente.

Omgevingswet en ruimtelijke ordening

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de verwachting dat veel ruimtelijke initiatieven aangevraagd worden via het vergunningenspoor. Dit vraagt meer kennis en capaciteit binnen de afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht. Tegelijkertijd krijgt iedere gemeente tot 2030 om de ruimtelijke basis op orde te brengen. Tot 2027 krijgt de gemeente de tijd om haar Omgevingsvisie aan te passen. Tot 2032 om tot één gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gehele gemeente te komen. Al deze nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vragen extra capaciteit en tijd binnen de afdeling Ruimtelijke ordening alsmede de afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht, om te voldoen aan deze verplichtingen die opgelegd worden vanuit de Rijksoverheid.

De invoer van de Omgevingswet brengt met zich dat een aantal bestemmingsplannen nog onder het oude regime doorgevoerd worden. De nieuwere plannen worden in een Omgevingsplan opgenomen. De verwachting is dat deze nieuwe plannen een langere doorlooptijd hebben dan plannen onder het oude regime. Gevolg is dat een aantal projecten waarvoor in 2023 nog geen bestemmingsplan is opgesteld vertragen. Een direct gevolg hiervan is hogere rentekosten en een vertraging van het moment waarop opbrengsten worden gegenereerd.

Omgevingswet en kostenverhaal

Voor wat betreft kostenverhaal is de verwachting dat er op eenzelfde manier gewerkt kan worden met anterieure overeenkomst waarin het kostenverhaal wordt vastgelegd (privaatrechtelijk spoor). Mocht privaatrechtelijk kostenverhaal niet mogelijk zijn, dan kan kostenverhaal ook via de publiekrechtelijke weg via een beschikking bestuurlijke geldschuld (ook wel kostenverhaalsbeschikking) plaatsvinden.

Bij publiekrechtelijk kostenverhaal neemt het bevoegd gezag regels over het kostenverhaal op in een omgevingsplan, een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of een projectbesluit. In die regels staat onder andere:

- welke kosten worden verhaald;
- hoe die kosten over de bouwactiviteiten in het gebied worden verdeeld;
- hoe en wanneer een eindafrekening plaatsvindt;

Wie wil bouwen, moet bij het bevoegd gezag een kostenverhaalsbeschikking vragen. Het een en ander wordt vastgelegd in het programma kostenverhaal wat op dit moment nog in de kinderschoenen staat.

Omdat de verwachting is dat gemeente Boekel de komende tijd planoverstijgende investeringen zal doen, bijvoorbeeld in het kader van de mobiliteitsvisie, is een dergelijke bijdrage aan te raden. De investeringen waarvoor een bijdrage nodig is, moeten benoemd worden en tevens dient een indicatie van de benodigde bijdrage gegeven te worden. Daarnaast dient het verband aangegeven te worden tussen de activiteit en de ontwikkeling waaraan wordt bijgedragen. Omdat de plannen momenteel nog uitgewerkt worden en hierdoor concrete maatregelen en investeringen nog niet bekend zijn, wordt voorgesteld om gelijktijdig met de jaarlijkse actualisatie van de grondbedrijfrapportage de financiële bijdrage te actualiseren.

Verzekeringen

De gemeente beschikt over een uitgebreid verzekeringspakket (o.a. op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid en brand/stormschade). Of de hoogte van de dekking afdoende is voor het risico, blijft steeds een onzekere factor. Eventuele stijging van de premies zijn het gevolg van het feit dat het gemiddelde claimgedrag blijft toenemen en verliezen bij verzekeraars. Er wordt jaarlijks beoordeeld of de dekking en de voorwaarden van de verzekering(en) toereikend zijn. De Gemeente Boekel heeft ervoor gekozen om geen cyberverzekering af te sluiten vanwege de hoge kosten. Er wordt vooral geïnvesteerd in preventie.

Aandachtsgebied De Elzen

Er lopen nog drie concrete trajecten die voortkomen uit het traject 'Puzzelen in de Elzen'. De gemeente heeft in overleg met buurtschap De Elzen en de daar gevestigde agrarische ondernemers projecten in kaart gebracht om te komen tot verbetering van de leefsituatie ter plaatse. De provincie speelt hierin ook een belangrijke rol. Er ontstaan aanvullende verplichtingen voor de gemeente, maar wij kunnen deze nog niet kwantificeren. Dit is dus afhankelijk van diverse inhoudelijke keuzes die nog niet zijn gemaakt.

Hoger beroep bestemmingsplannen

Op moment van schrijven lopen er meerdere hoger beroep zaken bij de Raad van State. Enkele tegen een bestemmingsplan, één tegen een planschadezaak. Het is onbekend wanneer de Raad van State de zaken gaat behandelen en wanneer deze worden afgerond. Wanneer de uitspraak in het nadeel van de gemeente uitvalt zullen hieruit aanvullende verplichtingen ontstaan voor de gemeente, dit is nog niet te kwantificeren.

Bodembeleid

Sinds het inwerkingtreden van de Omgevingswet ligt het bodembeleid, wat voorheen bij de provincie was belegd, bij de gemeente. Om hier op een juiste manier invulling aan te geven zijn we regionaal een project gestart waarin we gezamenlijk kijken welke zaken, zoals bijvoorbeeld de regionale bodemkwaliteitskaart en bodembeleid aangepast moeten worden. Voor dit project is een bedrag van € 7.000 gereserveerd. Na uitvoering van dit project verwachten we meer zicht te hebben op de kosten van de daadwerkelijke uitvoering van de bodemtaken onder de omgevingswet.

Energietransitie gemeente Boekel (RES)

Het grootste risico binnen de energietransitie is dat we onze klimaatdoelstellingen (RES) niet halen. We zijn goed op weg, maar nog niet waar we moeten zijn. Het is noodzakelijk dat er meer grootschalige opwekking van energie plaatsvindt op Boekels grondgebied, bijvoorbeeld door windturbines of zonneparken. Echter, de mogelijkheden hiervoor zijn beperkt.

Onder de huidige omstandigheden zijn windturbines in Boekel niet mogelijk vanwege de nabijheid van vliegbases Volkel en de Vredepeel. Defensie legt beperkingen op voor radarversturende activiteiten, waaronder windturbines, op vrijwel het gehele Boekelse grondgebied. Daarnaast stelt de provincie als eis dat windturbines in groepjes van minimaal drie geplaatst moeten worden, wat uitgesloten is op de beperkte locaties waar een enkele windturbine wel mogelijk zou zijn.

Wat betreft grootschalige zonneparken zijn er andere obstakels, zoals netcongestie, ruimtegebrek, onzekerheid rondom stroomteruglevering en salderen, en de aanscherping van de zonneladder. Deze factoren maken het realiseren van grootschalige zonneparken moeilijker en minder aantrekkelijk. Momenteel zijn er geen alternatieven voor grootschalige energieopwekking binnen de gemeente Boekel. Dit betekent dat de mogelijkheden om onze klimaatdoelstellingen (RES) te behalen steeds beperkter worden. Het is waarschijnlijk dat we deze doelstellingen niet zullen halen. Wat dit specifiek betekent voor de gemeente Boekel is onbekend. Indirect kan klimaatverandering, als gevolg van het niet halen van onze doelstellingen, veel risico's en kosten met zich meebrengen. Er zijn echter geen directe consequenties, zoals boetes, verbonden aan het niet halen van de doelstellingen. Dit zal afhangen van de afspraken binnen de RES.

Warmtetransitie gemeente Boekel

De uitvoering van het Lokale Isolatie Aanpak/Nationaal Isolatie Programma (NIP) brengt bepaalde verplichtingen met zich mee, vooral omdat de uitvoering grotendeels gefinancierd wordt door CDOKE-gelden en de SPUK LAI (Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie). Deze subsidies hebben voorwaarden, waaronder specifieke bestedingsdoelen en deadlines. Voor SPUK LAI eerste tranche is vereist dat 187 woningen geïsoleerd zijn voor 1 januari 2026 en nog 250 woningen voor 1 januari 2027 in de tweede tranche. Als we niet aan deze voorwaarden voldoen, riskeren we dat (een deel van) de subsidies moeten worden terugbetaald. Om de risico's te beperken hebben we gekozen voor verschillende aanpakken: voor de eerste tranche hebben we een eigen ontzorgder ingeschakeld, terwijl we in de tweede tranche aanhaken bij een regionale samenwerking.

Ook wordt er momenteel gewerkt aan het soortenmanagement plan van de gemeente Boekel. Dit wordt gedaan voor de borging van de Wet Flora en fauna tijdens het isoleren van woningen. Het onderzoek loopt van medio april 2025 t/m medio oktober 2025. In het eerste kwartaal van 2026 hoopt de gemeente de generieke ontheffing te hebben, waardoor de burger ontlast wordt en geen individueel onderzoek meer plaats hoeft te vinden en hiermee de bescherming van kwetsbare soorten is gewaarborgd. Uiteindelijk wordt een monitoringsplan geïmplementeerd binnen de gemeente. De

kosten zullen verspreid worden over deze jaren. Voor 2025 en 2026 worden de kosten gedekt uit meerdere SPUK bedragen en de CDOKE middelen.

Stormschade, droogte en natuurgeweld

Door klimaatverandering bestaat er een toenemend risico op stormschade en droogte. Dit kan financiële gevolgen hebben voor de gemeente waarvoor geen voorziening is getroffen. Bij stormschade kan de gemeente schadeclaims krijgen door bijvoorbeeld omgewaaide bomen en de gemeente maakt op dat moment veel kosten om bomen te verwijderen en wegen indien nodig begaanbaar te maken. Bij aanhoudende droogte maakt de gemeente aanvullende kosten voor het bewateren van perken en bloemen. Het water daarvoor mag dan niet worden onttrokken aan oppervlaktewateren en wordt ingekocht bij een lokale bronhouder. De kosten zijn niet in te schatten, gezien deze geheel afhankelijk zijn van de weersomstandigheden.

Ten aanzien van natuurgeweld, zijn onze eigendommen (gebouwen, riolering, wegen en groen) voorzien van een standaard verzekering. Uitgesloten van dekking is natuurgeweld als gevolg van molest, overstroming of aardbeving. In geval van natuurgeweld zien we vaak dat hier vanuit hogere overheden een schaderegeling wordt voorgelegd. De kans van voorkomen is laag.

Werving personeel

In de huidige krappe arbeidsmarkt is het moeilijk om bepaalde specialistische functies te vervullen. Deze vacatures staan daardoor soms langer dan gewenst open, waardoor de continuïteit van de werkzaamheden in gevaar komt. Het kan dan noodzakelijk zijn om te kiezen voor (tijdelijke) externe inhuur. Dit brengt een risico op aanvullende kosten met zich mee. Afgelopen jaar is het grotendeels gelukt om specialistische functies in te vullen via vacatures. Er bestaat hier echter geen eenduidig beeld, waardoor het niet mogelijk is om dit risico te kwantificeren.

Frauderisico's

Van iedere overheidsorganisatie wordt verwacht dat zij integer en onkreukbaar is. Maar ook voor een gemeente bestaan er risico's op fraude en misbruik van gegevens en middelen. De gemeente Boekel voert periodiek een uitgebreide frauderisicoanalyse uit waarin risico's worden geïdentificeerd, geclassificeerd en worden gekoppeld aan beheersmaatregelen. Voor alle geïdentificeerde risico's wordt afgewogen in welke mate de beheersmaatregelen voldoende zijn en hoeveel restrisico de gemeente aanvaardbaar vindt. De gemeente Boekel gaat op deze manier bewust om met risico's op fraude en misbruik van middelen.

Gemeentelijke belastingen

Geconstateerd is dat over de afgelopen jaren de hoeveelheid WOZ-bezwaren fors toegenomen zijn. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de impact van de NCNP-bureaus. Het effect hiervan is tweeledig. Enerzijds is er fors meer personele inzet benodigd om deze bezwaren af te handelen (welke veelal door inhuurmedewerkers wordt uitgevoerd) en anderzijds stijgen de proceskosten. Hoewel de proceskostenvergoedingen in het nieuwe belastingplan wettelijk zijn verlaagd zullen het aantal bezwaren niet terugkeren op het eerdere lage niveau. Zoals bekend is het een onrustige economische tijd. Waar mogelijk heeft BSOB de prijsstijgingen verwerkt in de begrotingscijfers. Echter de huidige economische omstandigheden zijn dermate onzeker dat dit de komende tijd nog een effect kan hebben op de realisatie van de begroting BSOB. Het verzoek aan de BSOB is wel om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aan te passen. Zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd worden.

Pensioenfonds wethouders

De gemeente zal vanaf 1 januari 2028 de pensioenen voor wethouders moeten onder gaan brengen bij het ABP, waar op dit moment de gemeente "het pensioenfonds" voor wethouders is. Alle opgebouwde pensioenrechten zullen moeten worden overgedragen aan het ABP. Omdat de details nog niet duidelijk zijn en ook nog niet te zeggen is over welk bedrag het gaat, lopen we een risico dat het over te dragen bedrag groter is dan wij nu reserveren. Op dit moment loopt er een landelijk onderzoek naar de (mogelijke) financiële gevolgen.

Opvang statushouders, vluchtelingen en asiel

Gemeenten hebben vanaf 2022 extra ingezet op de opvang en huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Naast deze vluchtelingen hebben gemeenten ook een verplichte opgaaf voor de opvang en huisvesting van statushouders en AMV'ers. Deze inwoners worden gehuisvest mede in samenwerking met Peelrand Wonen, omdat deze inwoners een permanente status hebben en dus naar alle waarschijnlijkheid integreren in de samenleving. Bij het bereiken van de 18 jarige leeftijd kunnen AMV'ers gebruik maken van de nareizigersregeling en heeft de gemeente de inspanningsverplichting ook voor hen een zelfstandige woning beschikbaar te stellen. Met de steeds toenemende stroom aan vluchtelingen uit oorlogsgebieden en de humanitaire inzet op opvang en huisvesting ligt er een extra druk op de inzet van formatie en middelen binnen het Sociaal Domein. De toestroom wordt niet minder, de problematieken groter en de participatie in de samenleving ingewikkelder (maatschappelijk draagvlak, druk op het onderwijs, druk op de gezondheidszorg etc.) waardoor er een koerswijziging nodig is op de inzet van formatie en middelen – de opvang en huisvesting van deze doelgroep zal ingebed moeten worden in de organisatie middels vaste formatie en een begrotingspost.

De middelen die we vanuit het Rijk ontvangen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen worden langzaam afgeschaald. Oekraïense vluchtelingen gaan langzaam zelf ook bijdragen aan de samenleving middels het betalen van een eigen bijdrage. Met het integreren in de samenleving van deze groep wordt de vraag om gedegen huisvesting steeds groter en dus neemt de druk op de woningmarkt en overige sociale voorzieningen toe. De problematieken die deze groepen meebrengen drukken ook steeds meer op de formatie binnen het Dorpsteam.

Opvang asiel

Naast de bovengenoemde groep heeft de gemeente ook een verplichting om de asielwet uit te voeren, naast het feit dat zij zich ook geroepen voelt om hierin een maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. In 2025 vindt er samen met het COA een haalbaarheidsonderzoek plaats naar het realiseren van een dependance, samen met Maashorst, voor het tijdelijk huisvesten van asielzoekers. Deze opgave legt eveneens een extra druk op de inzet van medewerkers en de inzet van middelen.

Informatiebeveiliging en privacy

Als informatieverwerkende organisatie werken we met veel (persoons)gegevens. Het risico bestaat dat gegevens onbedoeld vrijkomen (datalek), dat gegevens onrechtmatig verwerkt worden of dat niet voldoende wordt voldaan aan administratieve verplichtingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kan bij overtreding van de AVG een boete opleggen. Daarnaast proberen kwaadwillende partijen zich toegang te verschaffen tot systemen en gegevens van de gemeente voor geldelijk gewin door phishing, ransomware, hacking, of door misbruik te maken van kwetsbaarheden in ketensoftware. De risico's gaan verder dan de directe schade, omdat verstoringen in de continuïteit van de bedrijfsvoering grote indirecte schade kunnen veroorzaken. Door op een structurele wijze aandacht en middelen te besteden aan de uitvoering van de maatregelen op basis van het informatiebeveiligings- en privacybeleid, werkt de gemeente continu aan het beschermen van de systemen en gegevens en het borgen van de privacy van burgers en medewerkers.

3.3.5. Inventarisatie weerstandscapaciteit – eigen vermogen

De financiële risico's van de gemeente Boekel dienen te worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit om uiteindelijk een uitspraak te kunnen doen over het weerstandsvermogen van de gemeente. Hiervoor wordt eerst de weerstandscapaciteit bepaald.

Evenals iedere organisatie heeft ook onze gemeente op vele fronten te maken met onzekerheden die het risico van financiële nadelen met zich meebrengen. Bij het becijferen van het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De algemene reserve bedraagt € 13.840.000, de minimale omvang van de algemene reserve bedraagt € 2.000.000. De algemene reserve minus de minimale omvang wordt meegeteld tot het vrij aanwendbare deel algemene reserve.
- Financieringskosten (rente) van nieuwe investeringen worden in de onderhavige uiteenzetting niet gedekt vanuit het eigen vermogen en komen diensgevolge ten laste van de dan lopende exploitatie.
- De reserves van het Grondbedrijf worden buiten beschouwing gelaten voor de Algemene Dienst. Het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf is immers afzonderlijk in kaart gebracht en wordt als 'één totaal' in de vergelijking meegenomen;

De hiervoor genoemde uitgangspunten resulteren in het 'vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves' van: € 11.840.000 per 31-12-2024.

3.3.6. Inventarisatie weerstandscapaciteit – breder perspectief

De weerstandscapaciteit van de gemeente wordt doorgaans berekend uit de posten onbenutte belastingcapaciteit, het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserve en de stille reserves. Een 'breder perspectief' op deze materie dan alleen vanuit de invalshoek 'vrij aanwendbaar deel van het eigen vermogen'; zoals in de voorgaande paragraaf becijferd.

Weerstandscapaciteit (volgens OZB art. 12, lid 2 FVW)	
1. OZB-ruimte	€ 0
2. vrij aanwendbare deel algemene reserve	€ 11.840.000
3. stille reserves:	
* gebouwen en bezittingen	€ 0
* gronden, niet zijnde bouwgrond (bos, landbouw, gras, erf & tuin)	€ 290.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 12.130.000

- Ad.1 Op grond van doorrekeningen van de begroting 2024 kan worden gesteld dat de OZB-ruimte (het verschil tussen de rekentarieven zoals opgenomen in de meicirculaire 2024 versus de gehanteerde tarieven) volledig ingezet is.
- Ad.2 Het saldo ultimo 2024 van het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve / eigen vermogen is opgebouwd zoals in paragraaf 3.3.5. uiteengezet.
Daar de Algemene Reserve van het grondbedrijf specifiek gevormd is voor het opvangen van risico's die voortvloeien uit de actieve grondpolitiek die de gemeente Boekel voert, is deze financiële buffer in de bovenstaande vergelijking buiten beschouwing gelaten.
- Ad. 3 De stille reserve van gebouwen en bezittingen zoals hierboven weergegeven betreft het verschil tussen de WOZ-waarde per 01-01-2024 (aanslag 2024) en de boekwaarde conform de balans per 31-12-2024. In de onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stille reserve in de grondvoorraad, niet zijnde bouwgrond, is opgebouwd;

Categorie	m2	prijs per m2	Stille reserve
Terrein (grasland of akkerland)	31.898	€ 9,00	€ 287.082
Erf - tuin	30	€ 100,00	€ 3.000
Totaal	31.928		€ 290.082

Inventarisatie juni 2023

3.3.7. Weerstandsvermogen – conclusies

De laatste stap van dit proces is de confrontatie van het berekende financiële risico aan het verwacht vrije deel van het eigen vermogen en aan de totale weerstandscapaciteit van de gemeente:

Confrontatie met verwacht vrije deel eigen vermogen

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 2.944.000 -/-
Verwacht vrije deel eigen vermogen (paragraaf 3.3.5)	€ 11.840.000
	€ 8.896.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.3)	€ 171.000
	€ 9.067.000

Confrontatie met weerstandscapaciteit

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 2.944.000 -/-
Weerstandscapaciteit (paragraaf 3.3.6)	€ 12.130.000
	€ 9.186.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.3)	€ 171.000
	€ 9.357.000

Bovenstaande opsommingen geven de impact aan van de investeringen en risico's op de vermogenspositie van de gemeente Boekel. Hieruit blijkt dat vrij aanwendbare reserves van de gemeentelijke exploitatie, na rekening houden met deze investeringen en claims, nog € 11.840.000 bedraagt. De totale weerstandscapaciteit van de gemeente Boekel, inclusief stille reserves, bedraagt € 12.130.000 een toename t.o.v. 2023 van € 2.093.000. De gekwantificeerde risico's zijn opnieuw herijkt en bedragen € 2.944.000.

Resumé

Dit betekent dat ook na genoemde investeringen voldoende ruimte aanwezig is om de nog niet gekwantificeerde risico's, inclusief eerdergenoemde (juridische) claims, te kunnen bekostigen. Daarbij dient vermeld te worden dat vanuit het voorzichtigheidsbeginsel alleen de lasten/risico's zijn benoemd en dat mogelijke voordelen niet zijn opgenomen.

Kijken we naar de ratio van het weerstandscapaciteit inclusief grondbedrijf (beschikbare weerstandscapaciteit versus risico's) dan bedraagt die voor 2024: 4.12.

Volgens het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 van de provincie is dit ratio uitstekend te noemen.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	≥ 2.0	uitstekend
B	$1.4 < 2.0$	ruim voldoende
C	$1.0 < 1.4$	voldoende
D	$0.8 < 1.0$	matig
E	$0.6 < 0.8$	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Uit de hiervoor vermelde gegevens kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de kerntaken van de gemeente Boekel niet onder druk komen staan en het vermogen van voldoende omvang is om de investeringen en risico's, zoals die op dit moment bekend zijn, te kunnen bekostigen.

3.3.8. Kengetallen

De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie. De normen en hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

De kengetallen zijn gerelateerd aan signaleringswaarden. In de legenda's onder de figuren is per kengetal te zien welke signaleringswaarden benoemd zijn en in welke categorie deze vallen.

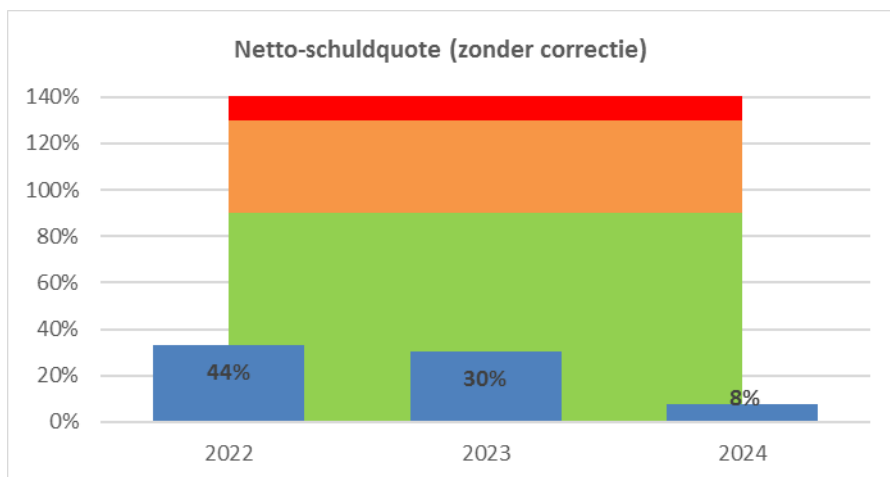
De gegevens van de jaren 2022, 2023 en 2024 zijn gebaseerd op werkelijke cijfers zoals opgenomen in de jaarrekeningen.

3.3.8.1 Netto schuldquote (zonder correctie)

De netto schuldquote zegt het meest over de financiële (vermogens)positie van een gemeente. Dit kengetal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het exploitatietotaal van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In algemeenheid geldt: hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

De netto schuldquote (zonder correctie) wordt als volgt berekend:

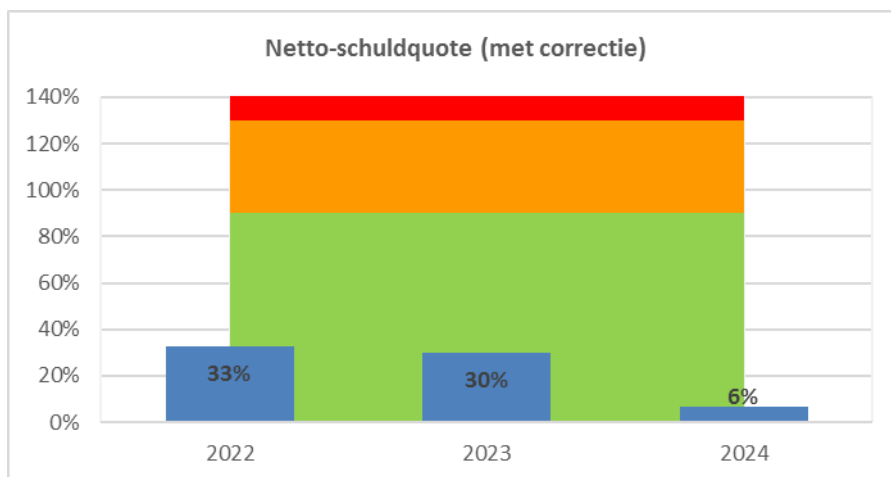
$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

3.3.8.2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote (met correctie) wordt als volgt berekend:

$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva}) - / - (\text{langlopende uitzettingen} + \text{kortlopende vorderingen} + \text{liquide middelen} + \text{overlopende activa})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

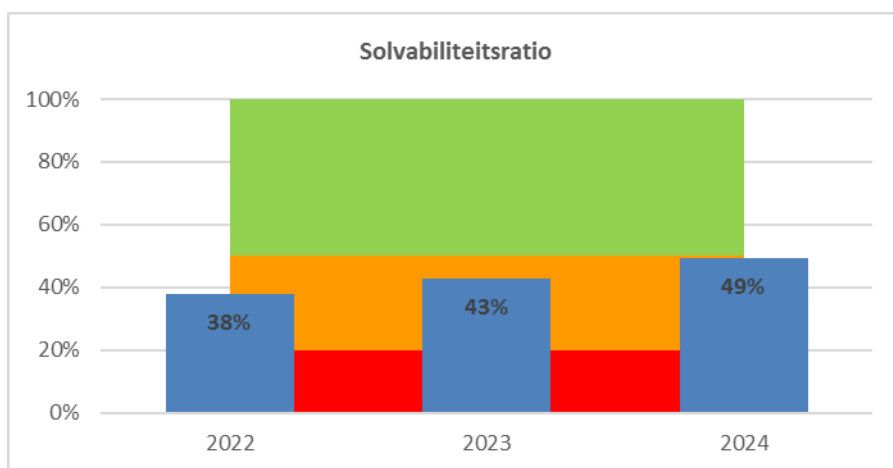
Algemene normwaarden Netto schuldquote	Schuldquote
Normaal	< 90%
Voorzichtigheid geboden	90-130%
Zeer hoge schuld	> 130%

3.3.8.3 Solvabiliteit

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het activabezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. In feite wordt er gekeken naar in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald. Bij dit kengetal geldt hoe hoger het solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Het solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$$

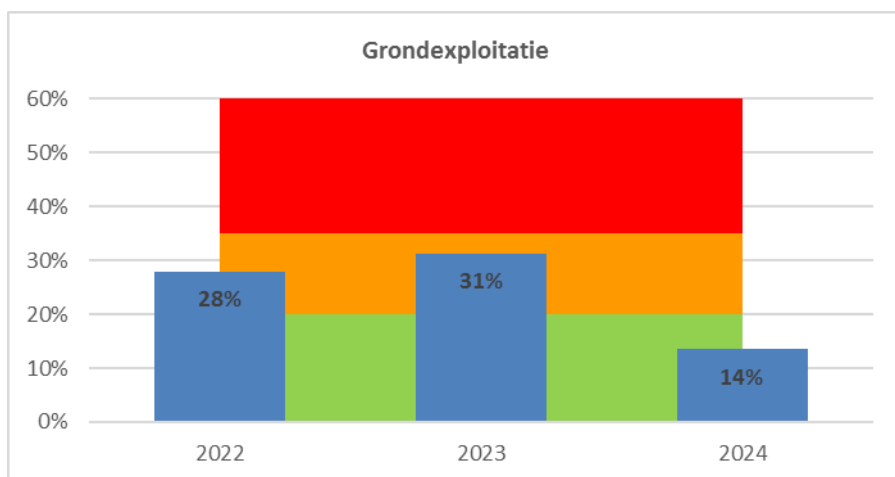
Algemene normwaarden solvabiliteit	Ratio Solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 50%
Voorzichtigheid is geboden	20 - 50%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

3.3.8.4 Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) jaarlijkse baten. De boekwaarden van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde, voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Het kengetal grondexploitatie wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{boekwaarde in- en nog niet in exploitatie genomen gronden}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$

Algemene normwaarden grondexploitatie	Ratio Grondexploitatie
Veel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	> 35%
Redelijk veel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	20 - 35%
Normale hoeveel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	< 20%

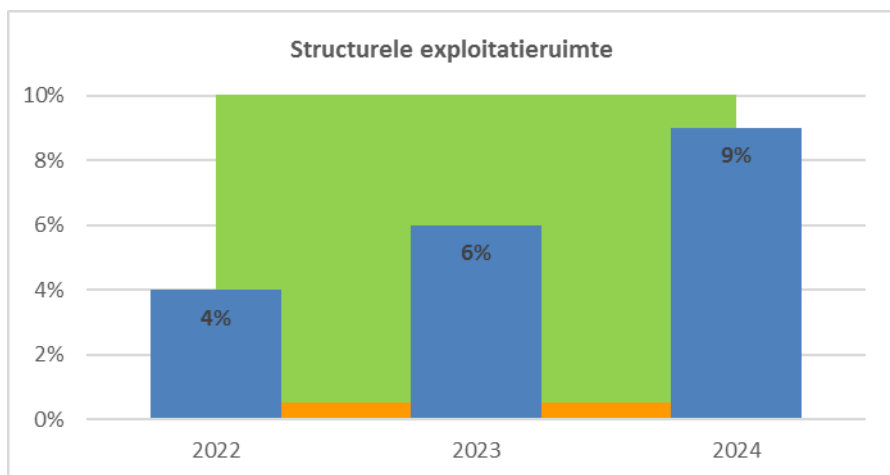
3.3.8.5 Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij geldt dat bij een positief percentage de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

De structurele exploitatie ruimte wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{structurele baten} - \text{structurele lasten}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$

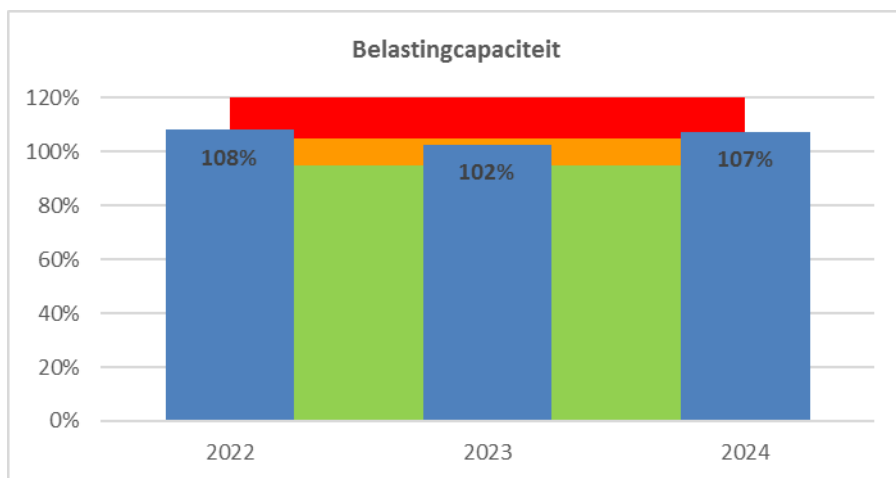

3.3.8.6 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

De belastingcapaciteit wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar)}}{\text{woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar)}}$$

Algemene normwaarden belastingcapaciteit	Ratio Belastingcapaciteit
Ruimte in belastingcapaciteit	> 0%
Vrijwel geen ruimte in belastingcapaciteit	0%
Geen geen ruimte in belastingcapaciteit	< 0%

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder onderhoud kapitaalgoederen verstaan we het beheer van onze eigendommen. Om onze gemeenschap te laten functioneren zijn eigendommen nodig, waaronder wegen, riolering, water, groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf wordt stilgestaan bij het beleid en de (financiële) consequenties ervan, ten aanzien van de hiervoor genoemde kapitaalgoederen.

Wegen

Beleidskader:

Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het beleidsplan wegen. In februari 2019 heeft de raad een herziening vastgesteld met het beleidsplan wegen 2019-2023. Daarin geven we de beleidsmatige keuzes op onderhoudsniveau per deelgebied aan. Aan herziening van dit beleid is nu weinig behoefte. De gemeente heeft het beheer over een wegennet van 164 kilometer.

Uitvoeringskader:

De beleidskeuzes worden in het meerjaren onderhoudsplan vertaald in uitvoeringsacties. Op basis van een tweejaarlijkse complete inspectie van ons wegennet houden we de onderhoudstoestand in de gaten. Die vertalen we ook naar uitvoeringsacties. Dat is in 2023 uitgevoerd. Daaruit komt naar voren dat ons onderhoudsniveau op orde is maar er wel sprake is van uitgesteld onderhoud als gevolg van onze behoefte aan kaders vanuit het GVVP. Die richting hebben we in 2024 gekregen en vervolgens een flinke inhaalslag gemaakt mbt asfaltonderhoud. Nu rest nog een inhaalslag tot elementenonderhoud. Die smeren we echter uit over de jaren 2025 t/m 2027 om zodoende deze aanpak met de werkzaamheden mbt het verzwaren van het stroomnetwerk te kunnen combineren.

Financiële consequenties:

Voor uitvoering te geven aan de onderhoudstaken volgens het onderhoudsprogramma wordt jaarlijks geld in een voorziening gestort. De benodigde jaarlijkse storting bedraagt € 340.000.

Jaarrekening:

De voorziening wegbeheer bedraagt per 31 december 2024 € 659.217.

Riolering / Water

Beleidskader:

Het gemeentelijk beleid inzake riolering wordt verwoord in het Programma omgevingswet water en riolering (POW&R). Dat hebben we in december 2022 vastgesteld voor de periode 2023 – 2028. De gemeente Boekel beheert in totaal 64,3 km vrij verval riolering. Verder heeft de gemeente nog 378 mini gemaaltjes in het drukriool met daaraan zo'n 65 km persleiding. Met betrekking tot nieuw beleid worden in het POW&R keuzes gemaakt inzake de standaard beheer-uitgangspunten maar vanaf nu ook in klimaatmaatregelen en verdrogingsproblematiek gecombineerd met maatregelen om extreme buien te kunnen verwerken. Voor de berm- en schouwsloten is een onderhoudsbestek dat loopt van 2024 tot en met 2027. Hierbij richten we ons op het natuurlijk beheer.

Financiële consequenties:

De financiële consequenties van de keuzes uit het POW&R zijn verwerkt in een kostendekkingsplan. De kosten worden gedekt door de inkomsten uit het rioolrecht. Het rioolrecht voor een gezin met een gemiddeld waterverbruik (51-150 m³ per jaar) bedroeg in 2024 € 241,00. De jaarlijkse kosten voor de berm- en schouwsloten is begroot op € 146.000.

Jaarrekening:

De voorziening vGRP bedraagt per 31 december 2024 € 1.310.071. Voor de bermen en schouwsloten is in 2024 € 145.000 besteed aan het onderhoud.

Groen – Algemeen

Beleidskader:

Groen: In 2024 is een integraal onderhoudsbestek gegund aan IBN voor de periode van 2024-2027. We zijn hierbij overgegaan naar een bouwteamsamenwerking gericht op een integrale aanpak waarbij beide partijen meedenken over de beste werkwijze en waarbij we ons richten op thema's zoals klimaat, biodiversiteit en participatie.

Bomen: In 2022 is het aanbestedingstraject afgerond voor meerjarig boomonderhoud. In 2024 hebben wij aangegeven het contract met 3 jaar te willen verlengen t/m 2027. In 2024 is ook de beleidsregel bomen vastgesteld met nieuwe kaders voor het behoud van bomen.

Financiële consequenties:

De aanbidding van IBN voor het integraal onderhoudsbestek is uitgekomen op € 434.000 voor 2024. Door extra regiewerk naast het reguliere bestek zijn de kosten € 8.000 hoger uitgekomen dan begroot.

Jaarrekening:

In 2024 is € 571.000 besteed aan het onderhoud van groenvoorzieningen (inclusief bomen).

Gebouwenbeheer

Beleidskader:

De gemeente Boekel heeft een MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP) voor al haar gemeentelijke gebouwen. Het onderhoud waar de gemeente verantwoordelijk voor is, staat hierin opgenomen. Het onderhoud dat wordt beschouwd als gering en dagelijks onderhoud in de zin van de wet is voor rekening van de gebruikers / beheerders / huurders van de gemeentelijke gebouwen.

Uitvoeringsniveau:

Per gebouw is een onderhoudskostenplan opgesteld, dit is in de gemeenteraad van 23 juni 2022 geactualiseerd vastgesteld. Jaarlijks vindt er een dotatie plaats in de voorziening, in de actualisatie van 2023 is deze storting bijgesteld naar € 225.000.

Tevens is er, in de exploitatie, een post opgenomen ten behoeve van de onderhoudscontracten voor gemeentelijke gebouwen, een post ten behoeve van de regievoering en een post voor onvoorziene kosten.

Het onderhoud voor 2024 is binnen het vastgestelde budget uitgevoerd. Het MeerJaren OnderhoudsPlan wordt jaarlijks ambtelijk geactualiseerd. Eens in de vier jaar, in relatie tot het accommodatiebeleid wordt de actualisatie door een externe deskundige opgepakt. Deze actualisatie zal medio 2026 ook separaat worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Jaarrekening:

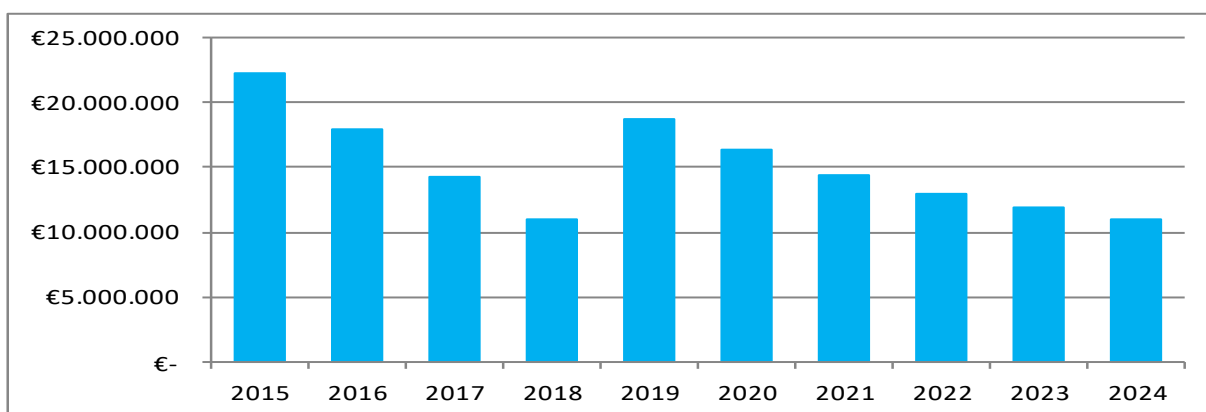
De voorziening onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2024 € 462.193.

3.5 Financiering

Uit het overzicht van opgenomen geldleningen (bijlage F van de jaarrekening) blijkt dat er in 2024 géén nieuwe langlopende lening is aangegaan. Rekening houdend met het bovenstaande in relatie tot de reguliere aflossingen in 2024 van in het verleden afgesloten langlopende leningen, is de langlopende schuld per balansdatum in 2024 met € 970.000 afgenomen tot € 10.990.000.

Het keuzemoment voor het aantrekken van een vaste geldlening wordt naast het benodigde inzicht in de geldstromen ook bepaald door de marktverwachtingen, het voldoen aan de wettelijke regelingen, de kasgeldnorm en de renterisiconorm (wet FIDO). Daardoor is het niet mogelijk/toegestaan om alles met 'kort geld' te financieren. Een instrument waar we overigens veelvuldig gebruik van maken aangezien de rentelast voor 'kort geld' over het algemeen lager is. Het risico hiervan ligt echter in de toekomst ten tijde van herfinanciering. Kan in de toekomst voor eenzelfde rentepercentage worden geleend, of wordt de gemeente op dat moment geconfronteerd met (aanzienlijke) financiële tegenvallers? Om dit risico te ondervangen dient volgens de wet Fido de financiering gestoeld te zijn op een combinatie van lang en kort vreemd vermogen. Voor meer detailinformatie over de ontwikkeling van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in 2024 wordt verwezen naar paragraaf 3.5.1 & 3.5.2. Daarnaast is het verplichte onderdeel renteschema in paragraaf 3.5.3 opgenomen.

In de onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de langlopende schuld in de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt. De aflossingen van deze langlopende leningen bedragen in 2024 € 970.000 (2023: € 970.000), met een bijbehorende rentelast van € 170.000 per jaar (2023: € 188.000). Het saldo van het kort vreemd vermogen (kasgeldlening) bedraagt per balansdatum € 0,00. Met de investeringen in de Boschberg, de Burgt fase 2, Lage Raam zal er in 2025 naar verwachting nieuw vreemd vermogen worden aangetrokken.

Figuur: ontwikkeling langlopende leningen per balansdatum

Daar het merendeel van de aangetrokken geldlening betrekking heeft op grondaankopen die binnen een termijn van 10 jaar tot voldoende omzet hebben geleid is de termijn van de geldlening teruggebracht van de reguliere 25 jaar naar 10 jaar. Deze lijn is in 2013 losgelaten en worden de nieuwe langlopende lening aangegaan met een looptijd van 20 jaar. Dit omdat de verwachte levensduur van de investeringen die met deze middelen gefinancierd zijn eerder 20 dan 10 jaar bedraagt.

Met behulp van onze liquiditeitsprognose, die periodiek wordt geactualiseerd, wordt getracht de bestaande en toekomstige liquiditeitsbehoefte zo goed mogelijk in beeld te brengen en het aangaan van leningen hierop af te stemmen. Het aantrekken van langlopende middelen zal echter nooit één op één kunnen worden afgestemd op de bestaande behoefte aangezien de planning en realisatie van investeringen en/of projecten altijd afwijkingen zullen vertonen. Fluctuaties die hierdoor op korte termijn ontstaan worden opgevangen middels het aantrekken van kort geld (korter dan 1 jaar).

3.5.1 Renterisiconorm

Uitgangspunt van de renterisiconorm is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijke vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van de gehele vaste schuld. De berekening van de realisatie van de huidige renterisiconorm is opgenomen in de volgende tabel.

Renterisiconorm		Begroot	Werkelijk
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g (schuldbedrag)	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g (schuldbedrag)	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	0
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	0	0
5	Betaalde aflossingen	970.000	970.000
6	Geherfinancierde schuld (laagste van 4 en 5)	0	0
Renterisico			
7	Stand van de vaste schuld per 01-01-2024 en 31-12-2024	11.960.000	10.990.000
8	Het bij Min. Regeling vastgesteld 20 %	2.392.000	2.198.000
9	Werkelijk Renterisico	970.000	970.000
Toets renterisiconorm			
10	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	1.422.000	1.228.000

3.5.2 Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Deze limiet geeft het bedrag aan dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage, vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In de volgende tabel is de realisatie berekening van de kasgeldlimiet van 2024 opgenomen.

Kasgeldlimiet		Begroting	Werkelijk			
		58.317.259	1 ^e kw.	2 ^e kw.	3 ^e kw.	4 ^e kw.
1	Toegestane kasgeldlimiet					
	In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
	in een bedrag	4.956.967	4.956.967	4.956.967	4.956.967	4.956.967
2	Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0	0
	Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
	Schuld in rekening-courant	0	0	0	0	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0	0
	Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0	0
3	Vlottende middelen	0	232.881	263.897	269.616	263.476
	Contante in kas	0	10.540	5.534	5.084	8.800
	Tegoeden in rekening-courant	0	222.341	258.363	264.532	254.676
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
4	Toets kasgeldlimiet					
	Totaal netto vlottende schuld	0	3.206.312	3.853.194	1.235.498	2.707.889
	Toegestane kasgeldlimiet	4.956.967	4.956.967	4.956.967	4.956.967	4.956.967
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	4.956.967	1.750.655	1.103.773	3.721.469	2.249.078

3.5.3 Renteschema

Om ervoor te zorgen dat in de verantwoording de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in artikel 13 BBV voorgeschreven dat de paragraaf financiering voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. In onderstaand schema wordt deze over 2024 uiteengezet.

Renteschema			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	181.427
b.	De externe rentebaten	-/- €	207.115
	Saldo rentelasten en rentebaten	€	-25.687
c1.	De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend*	-/- €	78.440
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/- €	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	78.440
d1.	Rente over eigen vermogen	+/- €	0
d2.	Rente over voorzieningen	+/- €	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	-104.127
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- €	0
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	€	-104.127

3.6 Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over het tarievenbeleid voor de gemeentelijke heffingen en belastingen, de ontwikkeling van de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente.

Belastingsoort	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil
Onroerende zaakbelastingen	€ 3.238.000	€ 3.312.000	€ 74.000
Afvalstoffenheffing	€ 1.541.000	€ 1.542.000	€ 1.000
Rioolrecht	€ 1.278.000	€ 1.292.000	€ 14.000
Toeristenbelasting	€ 38.000	€ 39.000	€ 1.000
Leges bouwvergunningen	€ 525.000	€ 468.000	-€ 57.000
Graf- en begrafenisrechten	€ 70.000	€ 65.000	-€ 5.000
Totaal	€ 6.690.000	€ 6.718.000	€ 28.000

3.6.1 Onroerende zaakbelastingen

Doelstelling van de onroerende zaakbelastingen is het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen door heffing en inning. Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt zijn de gerealiseerde OZB-opbrengsten € 74.000 hoger dan in de begroting werd ingeschat.

OZB 2024							
Gemeente	Tarief woningen	Gemeente	Tarief eigenaar niet-woning	Gemeente	Tarief gebruiker niet-woning	Gemeente	Gemiddeld betaalde ozb woningen
Geldrop-Mierlo	0,0677	Someren	0,1613	Someren	0,1277	Geldrop-Mierlo	311
Maashorst	0,0729	Geldrop-Mierlo	0,1884	Heusden	0,1390	Maashorst	349
's-Hertogenbosch	0,0757	Meerijstad	0,1923	Geldrop-Mierlo	0,1530	's-Hertogenbosch	380
Son en Breugel	0,0770	Son en Breugel	0,1966	Son en Breugel	0,1644	Oss	403
Bernheze	0,0842	Heusden	0,2360	Meerijstad	0,1770	Meerijstad	415
Meerijstad	0,0854	Nuenen c.a.	0,2436	Maashorst	0,1951	Son en Breugel	420
Heusden	0,0900	Maashorst	0,2455	Nuenen c.a.	0,1955	Heusden	428
Vught	0,0911	Deurne	0,2456	Gemert-Bakel	0,1994	Bernheze	441
Oss	0,0927	Boekel	0,2565	Vught	0,2003	Land van Cuijk	459
Laarbeek	0,0996	Laarbeek	0,2596	Deurne	0,2094	Laarbeek	475
Someren	0,1026	Vught	0,2646	Laarbeek	0,2105	Someren	482
Asten	0,1051	Oss	0,2666	Boekel	0,2119	Asten	498
Nuenen c.a.	0,1058	Helmond	0,2673	Helmond	0,2156	Deurne	508
Land van Cuijk	0,1066	Asten	0,2810	Land van Cuijk	0,2206	Helmond	516
Deurne	0,1100	Gemert-Bakel	0,2901	Oss	0,2236	Boekel	536
Boekel	0,1139	Bernheze	0,3092	Asten	0,2395	Gemert-Bakel	583
Gemert-Bakel	0,1229	Land van Cuijk	0,3177	Bernheze	0,2600	Vught	585
Helmond	0,1262	's-Hertogenbosch	0,3447	's-Hertogenbosch	0,2761	Nuenen c.a.	591
Sint-Michielsgestel	nmb	Sint-Michielsgestel	nmb	Sint-Michielsgestel	nmb	Sint-Michielsgestel	nmb
Gemiddelde	0,0961	Gemiddelde	0,2537	Gemiddelde	0,2010	Gemiddelde	466

Bron: Coelo Atlas 2024; OZB-tarieven van omliggende gemeenten 2024

3.6.2. Afvalstoffenheffing

Doelstelling: het inzamelen en verwerken van huishoudelijk en aanverwant afval. Daarbij is het streven om door middel van gescheiden ophalen het hergebruik van grondstoffen te bevorderen en het aanbieden van restafval te beperken en te verwerken tegen een kostendekkend tarief.

Het aantal objecten waarvoor op grond van de Wet milieubeheer een verplichting tot inzameling van huishoudelijk afval geldt, bedroeg in 2024: 4.705 inclusief leegstand, exclusief leegstand 4.456.

	2022	2023	2024
Objecten incl. leegstand	4.505	4.516	4.705
Leegstand	158	162	249
Objecten excl. leegstand	4.347	4.354	4.456

Het tarief is voor 2024 berekend op € 347,53. Dit betreft het vaste tarief dat geldt voor zowel éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens. Het verschil tussen de huishoudens wordt tot uitdrukking gebracht via het gebruik van tariefzakken van 60 liter á € 1,50 per stuk. Voor kleine zakken (30 liter) wordt € 0,75 in rekening gebracht. De geraamde opbrengst afvalstoffenheffing

2024 bedroeg € 1.541.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 1.542.000 een gering verschil van € 1000.

Op basis van het gemiddeld gebruik komt het Coelo-rapport voor de gemeente Boekel voor 2024 uit op € 355 voor een éénpersoonshuishouden en € 363 voor een meerpersoonshuishouden; zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Afalstoffenheffing 2024			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Asten	131	Deurne	192
Deurne	149	Asten	193
Heusden	165	Someren	226
Someren	180	Heusden	235
Laarbeek	180	Land van Cuijk	238
Vught	182	Laarbeek	240
Bernheze	193	Meerijstad	242
Maashorst	200	Bernheze	247
Meerijstad	202	Gemert-Bakel	251
Gemert-Bakel	220	Maashorst	268
Land van Cuijk	231	Oss	269
Oss	237	Sint-Michielsgestel	293
Sint-Michielsgestel	243	Vught	302
Nuenen c.a.	243	's-Hertogenbosch	303
's-Hertogenbosch	246	Nuenen c.a.	303
Son en Breugel	267	Helmond	326
Geldrop-Mierlo	269	Son en Breugel	335
Helmond	278	Geldrop-Mierlo	358
Boekel	355	Boekel	363
Gemiddelde	220		273

Bron: Coelo Atlas 2024; tarieven afvalstoffen van omliggende gemeenten 2024

3.6.3. Rioolrechten

Doelstelling: de kwaliteit van het rioleringsysteem op een maatschappelijk geaccepteerd niveau te waarborgen t.b.v. de gebruikers van het gemeentelijk rioleringsysteem, waarbij wordt uitgegaan van een gesloten financieringssysteem. Sinds de invoering van het "verbreed riolrecht" vallen hierin ook de benodigde maatregelen rondom grond en oppervlaktewater en klimaatmaatregelen.

Op 15 december 2022 heeft de raad het "Programma Omgevingswet Riolerings en Water (POR&W) 2023-2028" vastgesteld. Met het vaststellen van dit 6 jaarlijkse programma is het beleid voor de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater vastgesteld. Tevens zijn de opgaven voor wat betreft het thema klimaatadaptatie op het gebied van water en riolerings verwerkt.

Het bijhorende kostendeckingsplan is met het POR&W vastgesteld. De hoogte van het riolrecht per woning of pand is afhankelijk van het waterverbruik in het voorgaande jaar op dat adres. De overgrote meerderheid van de aansluitingen valt in de categorie 51 t/m 150 m3 per pand. Uitgaande van deze basis is het standaardtarief voor een meerpersoonshuishouden voor 2024 vastgesteld op € 241.

Categorie	Tarief 2022	Tarief 2023	Tarief 2024
t/m 50m3	€ 189	€ 196	€ 207
51 t/m 150 m3	€ 219	€ 228	€ 241
151 t/m 250 m3	€ 260	€ 271	€ 286
251 t/m 500 m3	€ 303	€ 315	€ 333
501 t/m 5.000 m3	€ 1,35	€ 1,41	€ 1,49
5.001 t/m 10.000 m3 *	€ 0,97	€ 1,01	€ 1,07
10.000 t/m 25.000 m3 *	€ 0,63	€ 0,65	€ 0,69
25.000 t/m 50.000 m3 *	€ 0,19	€ 0,20	€ 0,21
> 50.000 m3 *	€ 0,06	€ 0,07	€ 0,07

* Indien per verbruiksperiode meer dan 500 m3 wordt afgevoerd, is daarboven een tarief verschuldigd voor elke volle eenheid van 1m3 afgevoerd water.

Met deze stijging liggen we relatief hoog t.o.v. het regionaal gemiddelde. Onderstaande tabel geeft dit inzicht. Belangrijke noot bij deze tabel is dat ons rioolrecht al enkele jaren is gebaseerd op een verbreed rioolrecht, dus ook de maatregelen m.b.t. oppervlaktewater zijn opgenomen. Met het vaststellen van het POR&W zijn ook de klimaatopgaven water opgenomen. Veel gemeenten moeten deze slag nog maken.

Rioolrechten 2024			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Nuenen c.a.	76	's-Hertogenbosch	148
Sint-Michielsgestel	141	Sint-Michielsgestel	161
's-Hertogenbosch	148	Oss	178
Meerijstad	177	Helmond	188
Oss	178	Meerijstad	189
Maashorst	187	Someren	199
Helmond	188	Geldrop-Mierlo	199
Land van Cuijk	193	Nuenen c.a.	207
Someren	199	Son en Breugel	210
Geldrop-Mierlo	199	Bernheze	215
Deurne	208	Maashorst	227
Son en Breugel	210	Gemert-Bakel	228
Bernheze	215	Heusden	240
Gemert-Bakel	228	Boekel	241
Heusden	240	Vught	248
Boekel	241	Laarbeek	255
Vught	248	Land van Cuijk	256
Laarbeek	255	Deurne	318
Asten	324	Asten	324
Gemiddelde	203		223

Bron: Coelo Atlas 2024; Rioolrechten van omliggende gemeenten 2024

Het rioolrecht betreft een gesloten dekkingssysteem. De opbrengsten dekken de kosten. De opbrengst rioolrechten woningen en bedrijven voor het jaar 2024 zijn in het POR&W geraamd op € 1.278.000 (5308 equivalente heffingseenheden). De werkelijke opbrengst waren € 1.292.000. Het verschil tussen raming en werkelijk wordt veroorzaakt door schommelingen in waterverbruik met de daaraan gekoppelde heffing en de schommeling in het aantal heffingseenheden.

3.6.4. Toeristenbelasting

Doelstelling: het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen. Voor 2024 is het bestaande tarief geïndexeerd met 3,66% en vastgesteld op € 1,18 per overnachting per persoon. De bijgestelde begrote opbrengst voor 2024 bedroeg € 38.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 39.000.

3.6.5. Graf- en begrafenisrechten

Doelstelling: de mogelijkheid bieden voor het begraven van overledenen in een passende omgeving in het belang van de volksgezondheid. Voor 2024 is een deel van de tarieven verhoogd met de indexering van 3,66%. Het merendeel van de tarieven is verder verhoogd vanwege de hoge kosten voor het begraafplaatsbeheer. De bijgestelde begrote opbrengst graf- en begrafenisrechten bedroeg in 2024 € 70.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 65.000.

3.6.6. Omgevingsvergunning en overige leges en vergoedingen

Doelstelling: het door middel van het opleggen van leges en vergoedingen komen tot kostendekking van diverse door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en producten. De tarieven voor de leges zijn in 2024 verhoogd met het consumenten prijsindexpercentage van 3,66%. Een aantal leges is wettelijk gelimiteerd of vastgesteld; hiermee wordt natuurlijk rekening gehouden. De bijgestelde begrote opbrengst voor 2024 bedroeg € 525.000. In werkelijkheid is € 468.000 gerealiseerd.

3.6.7. Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk instrument van de gemeente om de armoede te bestrijden. Hierbij worden door de gemeente de wettelijke mogelijkheden ten volle benut. Als de aanslag juist is opgelegd en men niet in staat is vanwege de financiële situatie deze aanslag te betalen, kan men om kwijtschelding vragen. Met betrekking tot kwijtschelding van gemeentelijke belastingen wordt het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die de belastingschuldige naar de maatstaven van het Bijstandsbesluit landelijke normering zou kunnen krijgen.

Volledige of gedeeltelijke kwijtschelding kan worden toegekend voor rioolrechten en-afvalstoffenheffing. Géén kwijtschelding wordt verleend voor graf- en begrafenisrechten, marktgelden, toeristenbelasting en leges.

Kwijtscheldingen	2024
Ingediende verzoeken	111
Toegekende verzoeken	76
Afgewezen verzoeken	34
Openstaand	1

3.6.8. Ontwikkeling Woonlasten

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde woonlasten in 2024 weer in de verschillende omliggende gemeenten van Boekel.

Woonlasten 2024			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Maashorst	737	's-Hertogenbosch	831
's-Hertogenbosch	774	Maashorst	844
Geldrop-Mierlo	780	Meierijstad	847
Meierijstad	794	Oss	851
Oss	819	Geldrop-Mierlo	869
Heusden	833	Bernheze	891
Bernheze	837	Heusden	903
Someren	861	Someren	907
Deurne	866	Land van Cuijk	953
Land van Cuijk	882	Son en Breugel	965
Son en Breugel	897	Laarbeek	970
Laarbeek	910	Asten	1016
Nuenen c.a.	911	Deurne	1018
Asten	954	Helmond	1030
Helmond	982	Gemert-Bakel	1062
Vught	1015	Nuenen c.a.	1102
Gemert-Bakel	1031	Vught	1135
Boekel	1132	Boekel	1140
Sint-Michielsgestel	nnb	Sint-Michielsgestel	nnb
Gemiddelde	890		963

Bron: Coelo Atlas 2024

Door middel van onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe vanaf 2022 de lokale woonlasten zich hebben ontwikkeld. De vergelijking met de omliggende gemeenten is in zoverre te maken, dat er rekening moet worden gehouden met het verschil tussen het vastrecht en het totale bedrag aan afvalstoffenheffing dat betaald moet worden. In onderstaande lastenontwikkeling is de afvalstoffenheffing gebaseerd op het vastrecht.

Lastenontwikkeling 2022 t/m 2024			
	2022	2023	2024
Gemiddelde waarde woning	€ 341.399	€ 396.606	€ 408.504
Eenheid	%	%	%
OZB tarief woning	0,13196%	0,11385%	0,11683%
Gemiddelde aanslag OZB	€ 449,98	€ 451,98	€ 477,26
Afvalstoffenheffing	€ 210,00	€ 246,00	€ 347,53
Rioolrecht	€ 219,00	€ 228,00	€ 241,00
Lasten totaal	€ 878,98	€ 925,98	€ 1.065,79

Figuur: Lastenontwikkeling in de jaren 2022 t/m 2024

3.6.9. Totaaloverzicht kostendekkendheid leges 2024

Met deze kostenonderbouwing wordt een inzicht gegeven in de kostentoerekening van de activiteiten die een direct verband hebben met de te leveren diensten waarvoor middels de legesverordening worden gevraagd.

De vereisten voor kostendekkendheid van de leges zijn als volgt:

- Leges mogen maximaal kostendekkend zijn op ramings- c.q. begrotingsbasis (baten gedeeld door lasten maximaal 100%);
- De 3 titels uit de legesverordening worden elk afzonderlijk op kostendekkendheid beoordeeld, onderlinge kruissubsidiëring tussen de titels is toegestaan;
- Bij Titel 3 geldt dat behalve als geheel, tevens per hoofdstuk de maximale 100% kostendekkend geldt;
- Kosten van werkzaamheden die geen verhaalbare (belastbare) dienst zijn, worden niet toegerekend waaronder;
 - Kosten voor beleid;
 - Kosten voor handhaving, toezicht en controle (m.u.v. 1^e controle na oplevering) v.w.b. Titel 2;
- De gecompenseerde BTW op kosten (BTW compensatiefonds), wordt als kostenpost meegenomen.

Totaaloverzicht kostendekkendheid leges jaarrekening 2024							
		Lasten excl. overhead en BTW	Overhead	BTW/BCF	Totale Lasten	Baten	Kosten-dekking
Titel 1	Algemene dienstverlening						
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	€ 18.174	€ 1.560	€ 423	€ 20.157	€ 15.682	77,80%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	€ 320.244	€ 21.051	€ 4.421	€ 345.715	€ 211.604	61,21%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	€ 24.226	€ 1.248	€ 262	€ 25.736	€ 12.542	48,73%
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 5	Verstrekingen uit het Kiezersregister *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 6	Verstrekingen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	€ 895	€ 90	€ 19	€ 1.004	€ 900	89,67%
Hoofdstuk 10	Kinderopvang	€ 1.126	€ 113	€ 24	€ 1.262	€ 1.132	89,67%
Hoofdstuk 11	Leegstandwet *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 12	Winkelijdenwet *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 13	Wet op de Kansspelen	€ 270	€ 27	€ 6	€ 303	€ 272	89,67%
Hoofdstuk 14	Kabels en leidingen	€ 271.598	€ 24.987	€ 9.810	€ 306.395	€ 251.171	81,98%
Hoofdstuk 15	Verkeer en vervoer	€ 4.683	€ 0	€ 983	€ 5.667	€ 0	0,00%
Hoofdstuk 16	Diversen *	-	-	-	-	-	-
	Totaal titel 1	€ 641.217	€ 49.075	€ 15.947	€ 706.239	€ 493.302	69,85%
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning						
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling concept aanvraag	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 4	Vermindering en teruggaaf	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 5	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 471.385	€ 30.539	€ 41.272	€ 543.196	€ 625.629	115,18%
Hoofdstuk 6	Bestemmingsplanherzieningen en/of wijzigingen zonder activiteiten	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	-	-	-
	Totaal titel 2	€ 471.385	€ 30.539	€ 41.272	€ 543.196	€ 625.629	115,18%
Titel 3	Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn						
Hoofdstuk 1	Drank en Horecawet	€ 10.385	€ 1.039	€ 218	€ 11.642	€ 2.221	19,08%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen	€ 31.603	€ 3.160	€ 664	€ 35.427	€ 6.759	19,08%
Hoofdstuk 3	Prostitutiebedrijven *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 4	Sluitingstijden horeca	€ 1.010	€ 101	€ 21	€ 1.132	€ 216	19,08%
Hoofdstuk 5	Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemerklimaat, exploitatievergunning op basis van artikel 2:80 APV Gemeente Boekel	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 6	Standplaatsen	€ 9.777	€ 536	€ 113	€ 10.425	€ 1.146	10,99%
Hoofdstuk 7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	-	-	-	-	-	-
	Totaal titel 3	€ 52.776	€ 4.836	€ 1.016	€ 58.627	€ 10.342	17,64%
	Totaal totale legesverordening	€ 1.165.377	€ 84.450	€ 58.234	€ 1.308.061	€ 1.129.273	86,33%

* Geen afzonderlijke kosten / opbrengsten begroot.

3.7 Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt inzicht verschaft in, en informatie verstrekt over alle partijen waar gemeente Boekel bestuurlijke en financiële banden mee onderhoudt.

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (art. 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

In het geval dat formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij door het ontbreken van een financieel belang zoals gedefinieerd in het BBV in de uitgave van 2016, maar er wel sprake is van:

- een structurele bekostiging in overwegende mate van (de activiteiten van) een organisatie via één of meer geldstromen (begrotingsfinanciering, subsidie en overeenkomst van opdracht);
- een bestuurlijke belang;

beveelt de Commissie BBV aan om deze organisaties gezien het maatschappelijke of algemene belang en de mogelijke risico's toch op te nemen in de paragraaf verbonden partijen.

Het criterium om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen op te nemen in deze paragraaf als verbonden partij is gelegd bij die partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

De paragraaf 'Verbonden partijen' is om een tweetal redenen van belang:

- de verbonden partijen voeren beleid uit dat tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoort;
- welke risico's loopt de gemeente en wat zijn de budgettaire gevolgen.

Als gemeente blijven we wel verantwoordelijk voor de taken die we door verbonden partijen laten uitvoeren. Daarom is het van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de nodige informatie ontvangt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen.

In Noordoost-Brabant is gekozen om gezamenlijk regie te voeren op de gemeenschappelijke regelingen (GR'en). De gemeente Oss is de coördinerende gemeente voor het afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Brabant Noordoost. Adoptieteams en Vijftallenoverleg zijn enkele instrumenten die de regio inzet om effectief verlengd lokaal te sturen. Er is afgesproken voor alle GR'en eenzelfde beleids- en begrotings- en rekeningcyclus te hanteren. De ambtelijke adoptieteams beoordelen de kadernota, begroting en de jaarrekening op alle beleids- en financiële aspecten en brengen advies uit aan de regiogemeenten. Dit advies is input voor het lokale advies aan de gemeenteraad.

De paragraaf betreffende de verbonden partijen dient volgens artikel 15 lid 1 van het BBV ten minste te bevatten:

- a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 - gemeenschappelijke regelingen;
 - vennootschappen en coöperaties;
 - stichtingen en verenigingen, en,
 - overige verbonden partijen;
- c. de lijst van verbonden partijen.

Per verbonden partij moet tenminste de volgende informatie worden opgenomen in deze paragraaf:

- a. de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;

- e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Bij het opstellen van de begroting kunnen de onderdelen c, d en e niet altijd worden ingevuld. Het per verbonden partij opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het eventuele nog niet verdeelde resultaat. Het vreemd vermogen betreft de passiva minus eigen vermogen.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing nemen we de eventuele risico's op waarvoor de verbonden partijen mogelijk een beroep doen op de deelnemende gemeenten.

Hieronder volgt een toelichting per verbonden partij:

Gemeenschappelijke regelingen:

Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost			
Bestuurlijk belang	Wethouder		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De samenwerkende partners streven een kwalitatief hoogwaardig stelsel van kleinschalig collectief vervoer na. Zij willen daarmee voorzien in de behoefte aan openbaar vervoer, de instandhouding en de verbetering van de bereikbaarheid van de kleine kernen en het aanbod van adequate en efficiënte vervoersvoorzieningen voor diverse doelgroepen.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 194.000		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 839.000	€ 649.000
	Vreemd vermogen	€ 391.000	€ 381.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 141.000.		
Risico's	Niet van toepassing.		

GGD Hart voor Brabant			
Bestuurlijk belang	Wethouder		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de openbare gezondheidszorg.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 519.000		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 4.024.000	€ 7.400.000
	Vreemd vermogen	€ 16.925.000	€ 15.282.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 151.000.		
Risico's	Niet van toepassing.		

Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant			
Bestuurlijk belang	Wethouder		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorzieningen in deze regio. Ze verzorgen de administratie en gebruiken voor plaatsing van kandidaten haar eigen uitvoeringsorganisatie, de IBN-holding B.V.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 1.319.000		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 18.331.000	€ 18.331.000
	Vreemd vermogen	€ 178.500	€ 1.054.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	De omvang van het financiële resultaat in 2024 is nihil.		
Risico's	In de sociaal-economische afspraken Wsw tussen het Werkvoorzieningschap en IBN-Holding B.V. worden de wederzijdse rechten en verplichtingen vastgelegd. Onderdeel hiervan is de afspraak dat binnen IBN-holding B.V. voldoende weerstandsvermogen wordt gevormd om toekomstige mogelijke risico's te kunnen opvangen. Deze risico's zijn voor rekening van IBN-holding B.V. De activiteiten van het Werkvoorzieningschap en de daarmee samenhangende kosten zijn voor de komende 3 à 4 jaar goed te ramen.		

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)			
Bestuurlijk belang	Wethouder		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het openbaar lichaam is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant Noord.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 657.000		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 9.262.000	€ 8.903.000
	Vreemd vermogen	€ 5.646.000	€ 7.047.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 959.000		
Risico's	Niet van toepassing.		

Brabant Historisch Informatiecentrum (BHIC)			
Bestuurlijk belang	Burgemeester		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Daarnaast in volgorde van prioriteit: verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 41.800		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 1.621.000	€ 1.636.000
	Vreemd vermogen	€ 4.636.000	€ 5.340.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 69.000		
Risico's	Niet van toepassing.		

Veiligheidsregio Brabant-Noord			
Bestuurlijk belang	Burgemeester		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De Veiligheidsregio Brabant-Noord omvat Brandweer en Veiligheidsbureau Brabant-Noord, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio Brabant-Noord en het Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord. In de Veiligheidsregio werken gemeenten, de GGD en de Nationale Politie met hen samen op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, en meldkamers. Voorts werken ook het Waterschap Aa en Maas, het Waterschap De Dommel en het Regionaal Militair Commando-Zuid in de veiligheidsregio samen.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 803.000 Dit bedrag is als volgt opgebouwd: Brandweer Brabant-Noord € 776.000 GHOR € 13.000 Bevolkingszorg € 14.000		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 17.628.000	€ 21.599.000
	Vreemd vermogen	€ 61.183.000	€ 58.789.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 1.940.000		
Risico's	Niet van toepassing.		

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)			
Bestuurlijk belang	Burgemeester		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg die tijdig ter plaatse is		
Financieel belang	Sinds 2012 wordt er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd.		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 15.119.000	€ 15.980.000
	Vreemd vermogen	€ 17.460.000	€ 16.177.000
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 995.000.		
Risico's	Niet van toepassing.		

Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RBL BNO)											
Bestuurlijk belang	Wethouder										
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het algemeen resultaat dat beoogd wordt, is een goede handhaving van de leerplichtwet en aanpak van voortijdig schoolverlaten. Dit geldt voor al het onderwijs: basisscholen, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (ROC's). De geformuleerde ambities voor de periode 2020-2024 zijn: - Geen enkel leerplichtig kind zit langer dan 3 maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg; - Geen enkele jongere in een kwetsbare positie tussen 16 en 23 jaar valt tussen wal en schip; - Het RBL BNO bereikt alle voortijdig schoolverlaters en verleidt ze om onderwijs te volgen.										
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 27.400										
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar	<table><tr><td></td><td>1-1-2024</td><td>31-12-2024</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td colspan="2"><i>niet van toepassing</i></td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td colspan="2"><i>niet van toepassing</i></td></tr></table>			1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>		Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>	
	1-1-2024	31-12-2024									
Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>										
Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>										
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 722. Hierin is de uitbetaling van de restitutie over 2023 meegenomen (€ 10.279).										
Risico's	Het RBL BNO hanteert een maximale reserve van 10% op de begroting. De regionale afspraak is dat een overschot boven deze 10% terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. Als er extra middelen nodig zijn, wordt een verzoek hiervoor door het RBL BNO voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Door het overschot tijdelijk vast te houden kan het RBL BNO sneller en efficiënter inspelen op een eventuele daling aan inkomsten, hiermee wordt voorkomen dat een restitutie direct wordt gevolgd door een verzoek om extra middelen.										

Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2015		
Bestuurlijk belang	De colleges geven de centrumgemeente Den Bosch mandaat en volmacht om binnen het in deze regeling vastgestelde kader de genoemde taken en opdracht uit te voeren, uiteraard begrensd door wetgeving, jurisprudentie en vooraf vastgestelde financiële kaders	
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van de individuele voorzieningen en de flexibele jeugdhulp, volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.	
Financieel belang	De kosten voor de inkooporganisatie zijn gebaseerd op een begroting, die jaarlijks met het inkoopplan wordt vastgesteld. De doorberekening naar de deelnemende gemeenten vindt plaats op basis van het percentage dat in de landelijke meicirculaire voor uitvoering van de Jeugdwet wordt toegekend.	
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar	1-1-2024 31-12-2024	
	Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>
	Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Risico's	Niet van toepassing.	

Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2015											
Bestuurlijk belang	De colleges van B&W geven de centrumgemeente Oss mandaat en volmacht om binnen het in deze regeling vastgestelde kader de genoemde taken en opdracht uit te voeren. De portefeuillehouders Wmo maakt deel uit van het reguliere overleg.										
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van ondersteuning in het kader van de Wmo volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.										
Financieel belang	De kosten voor de inkooporganisatie zijn gebaseerd op een begroting, die jaarlijks met het inkoopplan wordt vastgesteld. De doorberekening naar de deelnemende gemeenten vindt plaats op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten verdeeld naar inwonersaantal over de gemeenten.										
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar	<table> <tr> <th></th><th>1-1-2024</th><th>31-12-2024</th></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td colspan="2"><i>niet van toepassing</i></td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td colspan="2"><i>niet van toepassing</i></td></tr> </table>			1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>		Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>	
	1-1-2024	31-12-2024									
Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>										
Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>										
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Niet van toepassing.										
Risico's	Niet van toepassing.										

Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)											
Bestuurlijk belang	Burgemeester										
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De BSOB voert voor onze gemeente taken uit op het gebied van het waarderen van onroerende zaken en het heffen en innen van belastingen.										
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 198.000										
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar	<table> <tr> <th></th><th>1-1-2024</th><th>31-12-2024</th></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 626.000</td><td>€ 1.325.000</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 16.500.000</td><td>€ 18.847.000</td></tr> </table>			1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	€ 626.000	€ 1.325.000	Vreemd vermogen	€ 16.500.000	€ 18.847.000
	1-1-2024	31-12-2024									
Eigen vermogen	€ 626.000	€ 1.325.000									
Vreemd vermogen	€ 16.500.000	€ 18.847.000									
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een positief resultaat van € 698.000										
Risico's	In het jaar 2024 heeft de BSOB scherp gestuurd op de beschikbaar gestelde budgetten. Door incidentele meevallers in 2024 hoofdzakelijk als gevolg van de sterk dalend aantal bezwaren en de daling van de proceskostenvergoeding heeft dit geresulteerd in een positief resultaat.										

Privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden:

Vennootschappen en coöperaties

Brabant Water N.V.			
Bestuurlijk belang	Wethouder		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Watervoorziening		
Financieel belang	In verband met de solvabiliteit van Brabant Water is besloten de jaarresultaten toe te voegen aan de algemene reserve. Er vindt geen uitkering van dividend meer plaats.		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 690.022.000	€ 699.235.000
	Vreemd vermogen	€ 584.613.000	€ 618.615.000
	Recentere gegevens zijn niet bekend.		
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2023 kende een positief resultaat van € 9.213.000 . Recentere gegevens zijn niet bekend.		
Risico's	Niet van toepassing.		

Stichtingen en verenigingen

Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH BNO)		
Bestuurlijk belang	Burgemeester	
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Deze stichting is opgericht om een betere afstemming tussen partners op het terrein van veiligheid te bereiken (politie, gemeenten, openbaar ministerie en diverse welzijnsinstellingen). De meerwaarde van de samenwerking van organisaties op een fysieke locatie ligt in de sluitende aanpak van criminaliteit en overlast en de aanpak van de achterliggende problemen bij de betrokkenen. Door het bundelen van activiteiten ontstaat een compleet zicht op de situatie van daders, overlastgevers en slachtoffers, zodat het mogelijk wordt om gezamenlijk en geïntegreerd te handelen.	
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 12.850	
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar	1-1-2024 31-12-2024	
	Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>
	Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2024 kende een negatief resultaat van € 34.000.	
Risico's	De verwachting is dat de komende jaren het aantal casussen toeneemt qua aantal en complexiteit.	

Vereniging van eigenaren Octopus		
Bestuurlijk belang	Ambtelijk	
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het regelen van het onderhoud en alle andere gemeenschappelijke belangen van de eigenaren	
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 6.530	
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-202431-12-2024
	Eigen vermogen	<i>niet van toepassing</i>
	Vreemd vermogen	<i>niet van toepassing</i>
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Risico's	Niet van toepassing.	

Regio Noordoost Brabant (RNOB)			
Bestuurlijk belang	Burgemeester		
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regio heeft ten doel het bevorderen en stimuleren van de regionale economische ontwikkeling in de regio Noordoost-Brabant. Dit doel wordt verwezenlijkt door de ontwikkeling van projecten en programma's, het stimuleren van economische samenwerking en innovatie, actieve werving van economische activiteiten en ondernemingen, het initiëren, adviseren en bemiddelen bij subsidies en ander overheidsinstrumentarium, het verstrekken van bijdragen om niet en risicodragende investeringen in (projectmatige) economische activiteiten en ondernemingen en alle andere activiteiten en werkzaamheden die bijdragen aan het bereiken van de doelstelling. Daarnaast is er nog een bestuursconvenant met gemeenten en waterschappen.		
Financieel belang	De bijdrage in 2024 bedroeg € 43.000		
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar		1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 370.000	€ 589.000
	Vreemd vermogen	€ 3.535.000	€ 3.032.000
	Recentere gegevens zijn niet bekend.		
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar	Het jaar 2023 kende positief resultaat van € 195.000 Recentere gegevens zijn niet bekend.		
Risico's	Niet van toepassing.		

3.8 Grondbeleid

Het grondbeleid heeft een grote invloed op -en samenhang met de realisatie van programma's, zoals bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening en woningbouw. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact. De grondexploitatie, inclusief de resultaten hieruit, vormen een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

Visie

De visie van het gemeentelijk grondbeleid is in 2013 verwoord in de "Nota Grondbeleid". Deze nota is in december 2013 door de raad vastgesteld. Februari 2019 is door de gemeenteraad besloten voor een situationeel-actief grondbeleid. Conform het verzoek van de raad zal in 2025 een complete herijking van de woonvisie plaatsvinden met een bredere insteek in de vorm van een volkshuisvestingsplan aansluitend bij de jongste ontwikkelingen op het gebied van wonen. Tevens zal in 2025 het grondbeleid en kostenverhaal worden herzien. Tijdens het opstellen van de grondbedrijfsrapportage is het nieuwe grondbeleid en regels voor het hanteren van het kostenverhaal vastgesteld door de gemeenteraad.

Om het woningaantal voor de komende jaren te realiseren zal naast de complexen waarvoor het bestemmingsplan al in de voorgaande jaren is vastgesteld, de locatie Biezen fase 2 ontwikkeld worden. In 2025 wordt een start gemaakt met de wijziging van het Omgevingsplan. Ook is het bestemmingsplan voor de uitbreiding van het plan Schutboom en Lage Raam vastgesteld door de gemeenteraad. Beide plannen liggen momenteel ter beoordeling bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in verband met een ingediend beroep. Het bestemmingsplan voor De Biezen fase 1 is vastgesteld en onherroepelijk in werking.

Aanduiding van de wijze waarop gemeente grondbeleid voert

Binnen de organisatie is een werkgroep grondbedrijf actief waarbinnen de diverse ambtelijke vakgebieden gestructureerd overleg voeren. Middels een planning per complex worden de actiepunten afgestemd. Jaarlijks wordt middels de actualisatie van de grondbedrijfsrapportage het bestuur en gemeenteraad ingelicht over de toekomstige ontwikkelingen binnen de diverse complexen.

Actuele prognose resultaten / POC-methode

De in 2025 door het gemeentebestuur vastgestelde grondbedrijfsrapportage sluit met een positief resultaat van € 2.047.875.

Voor de complexen Schutboom, Tuinstraat en De Driedaagse is winst genomen van respectievelijk € 18.000, € 4.000 en € 45.150. Graag verwijzen wij u naar onderstaande tabel 2.

In exploitatie genomen complexen

Met betrekking tot de complexen die in exploitatie zijn genomen wordt onderstaande toelichting op hoofdlijnen gegeven. Voor detailinformatie verwijzen wij naar de grondbedrijfsrapportage 2025 en onderstaande tabel 1. Tevens is in Bijlage A van de jaarrekening 2024 een overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf opgenomen.

Complex De Donk, fase 1 en fase 2

De werkzaamheden ten behoeve van dit complex zijn nu niet volledig afgerond. Deze werkzaamheden bestaan (onder andere) uit het geluidsarm maken van de Donkstraat, een kruisingsvlak aanleggen bij de Donkstraat en tevens het aanplanten van bomen. Deze werkzaamheden worden binnen enkele jaren uitgevoerd en daarom is besloten om de nog te maken kosten in een "voorziening" onder te brengen, waardoor het grondbedrijfcomplex kan worden afgesloten. De voorziening wordt gedekt binnen de grondexploitatie van De Donk fase 1 en 2.

Complex De Peelhorst

De laatste kavel is in 2022 verkocht. Daarmee zijn alle kavels van dit plan verkocht. Er dient nog woonrijp gemaakt te worden uitgevoerd. Naar verwachting zullen deze werkzaamheden in 2025 worden afgerond, waarna in 2025 afronding van het volledige complex plaats zal vinden.

Complex De Run

De laatste kavels in complex de Run zijn in 2021 verkocht. Ter verbetering van de entree van de wijk en om tot een afronding van de wijk te komen is Runstraat 1 aangekocht en vervolgens doorverkocht, waarbij een sloop- ontwikkelplicht is opgenomen. Naar verwachting zullen deze werkzaamheden in 2025 zijn afgerond, waarna in 2025 afronding van het volledige complex plaats zal vinden.

Complex De Biezen – fase 1

In 2024 is het bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Het plan is vervolgens onherroepelijk in werking getreden. In 2024 is de planvorming verder afgerond, waardoor in 2025 kan worden gestart het bouwrijp maken van de gronden en met de uitgifte van kavels.

Complex De Biezen – fase 2

Dit betreft een nieuw grondbedrijfcomplex, waarvoor in 2025 een Omgevingsplanwijziging in gang wordt gezet. Het complex ligt ten westen van De Biezen fase 1 en wordt ingevuld ten behoeve van woningbouw.

Complex De Burgt fase 1

In 2024 zijn bijna alle verkopen in dit project gerealiseerd. Dit zijn zowel particuliere verkopen als verkopen aan ontwikkelaars en de woningcorporatie. Eind 2024 zijn afspraken gemaakt met de winnaar van de prijsvraag voor de ontwikkeling van wijstwoningen in het plan. Deze kavels worden in 2025 aan de ontwikkelaar verkocht. Tevens verkopen we op termijn nog twee bouw kavels. Deze bouw kavels zijn nu in “gebruik” als bouwweg.

Complex De Burgt fase 2

In 2024 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd in dit plan, met name in en rondom de Peelrandbreuk. Deze onderzoeken dienen als basis voor een stedenbouwkundig ontwerp, waarvoor in 2024 de eerste concepten zijn gemaakt. Daarnaast zijn er nog diverse gesprekken met grondeigenaren in dit plangebied voor de aankoop van gronden. In 2025 wordt het Omgevingsplan in procedure gebracht voor de ontwikkeling van dit gebied naar woningbouw.

Complex Voskuilen 3

In 2021 en 2022 zijn de woningbouw kavels van de gemeente door middel van een loting verkocht. Ook het overige gedeelte van het plangebied is aan ontwikkelaars verkocht voor de realisatie van woningbouw. Er dienen nog een aantal werkzaamheden plaats te vinden ten behoeve van het woonrijp maken in dit plan. Naar verwachting zal daarom dit complex in 2026 worden afgesloten.

Complex Schutboom

In 2024 is het bestemmingsplan (fase 2) door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is vanwege een beroep niet onherroepelijk in werking getreden. Het bestemmingsplan is momenteel in behandeling bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In 2024 zijn de gronden in de eerste fase bouwrijp opgeleverd. De gemeentelijke (particuliere) kavels zijn in 2024 op twee kavels na verkocht. Daarnaast is er een prijsvraag uitgezet voor de starterswoningen, welke aan een ontwikkelaar zijn verkocht. Ook zijn er twee CPO projecten opgezet, die veel belangstelling hebben (na wisseling van CPO Noord van “ouderen” naar “starters”). Ook de woningcorporatie heeft de gronden voor de ontwikkeling van rijwoningen in 2024 afgenomen. In 2025 of 2026 wordt de behandeling van het bestemmingsplan verwacht bij de Raad van State, waarna de gronden bouwrijp worden gemaakt en uitgegeven.

Complex Tuinstraat

In 2021 is gestart met de voorbereidingen van de bestemmingsplanprocedure van het complex Tuinstraat. In 2022 is het bestemmingsplan vastgesteld. De uitgifte van de kavels heeft in 2023 plaatsgevonden. Er dienen nog werkzaamheden te worden uitgevoerd ten behoeve van het woonrijp maken van dit plan.

Complex De Driedaagse

De verkopen van grond en werkzaamheden ten behoeve van het complex De Driedaagse zijn volledig afgerond en daarom wordt dit complex afgesloten.

Complex Lage Raam

In 2024 is het bestemmingsplan (fase 2) door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is vanwege een beroep niet onherroepelijk in werking getreden. Het bestemmingsplan is momenteel in behandeling bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Er zijn nog gesprekken met de grondeigenaren in dit plangebied over de aankoop van gronden.

Complex Centrumplan Boekel

In 2024 is de grond in fase 1 van dit plan bouwrijp opgeleverd door de gemeente en verkocht aan de ontwikkelaar. Tevens zijn in 2024 de voorbereidingen getroffen voor de sloop van de tweede fase van dit project. In 2025 worden de panden in de tweede fase van dit project gesloopt.

Complex Neerbroek Vlonder Noord

Door de realisatie van tijdelijke woningen voor vluchtelingen is de ontwikkeling van dit project naar achteren geschoven. Dit maakt de locatie ongeschikt om op korte termijn volledig te realiseren. In 2024 zijn gronden in het gebied aangekocht vanwege de uitwerking van eerdere contractuele afspraken. De ontwikkeling van dit complex zal naar verwachting op lange termijn (2034) plaatsvinden.

Nog niet in exploitatie genomen complexen

Volgens de BBV mag deze categorie niet meer in de exploitatie worden opgenomen. Zolang de gronden niet zijn te kwalificeren als bouwgrond staan deze op de balans onder materiële vaste activa als “strategische gronden”.

Beleid inzake reserves en risico

Op basis van de omvang van de grondbedrijfsrapportage 2025 is een benodigde weerstandvermogen berekend van afgerond € 2.829.245 en is € 3.000.000 beschikbaar middels de algemene reserve grondbedrijf. Hierdoor is er een “overschot” van € 170.755.

Tabellen

Tabel 1	Boekwaarde 01-01-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Nog uit te verkopende m²	Eind Looptijd	Netto Contante waarde	Nominale Waarde
Woningbouw						
De Donk, fase 1	€ 143.178	-	-	2024	-	-
De Donk, fase 2	€ 167.404	-	-	2024	-	-
Peelhorst	€ 387.819	€ 77.118	-	2025	€ 3.435	€ 3.504
De Run	€ 462.210	€ 258.500	-	2025	€ 7.958	€ 8.117
De Biezen, fase 1	- € 36.078	- € 66.866	13.102 m²	2029	€ 1.144.081	€ 1.263.158
De Biezen, fase 2	-	-	7.903 m²	2032	€ 131.637	€ 154.234
De Burgt, fase 1	- € 4.000.161	€ 2.710.394	4.031 m²	2029	€ 6.199	€ 6.845
De Burgt, fase 2	- € 1.416.248	- € 1.536.397	65.750 m²	2033	€ 191.088	€ 228.368
Voskuilen III	€ 263.694	€ 273.307	-	2026	€ 27.570	€ 28.684
Schutboom	- € 4.074.116	- € 3.856.587	51.827 m²	2030	€ 270.775	€ 304.937
Tuinstraat	- € 36.293	€ 865.020	-	2026	€ 12.709	€ 13.222
Bedrijventerrein						
De Driedaagse	€ 47.440	-	-	2024	-	-
Lage Raam	- € 1.603.685	- € 1.674.544	60.657 m²	2030	€ 37.272	€ 41.975
Mix						
Centrumplan Boekel	- € 4.262.562	- € 2.031.581	4.025 m²	2028	€ 2.087	€ 2.259
Neerbroek Vlonder Noord	- € 1.730.526	- € 2.449.896	18.907 m²	2034	€ 213.062	€ 259.722

Tabel 2	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening verwacht verlies 2024	Vrijval voorziening 2024	Winst & Verlies 2024	Raming nog te maken kosten	Raming te realiseren opbrengsten
Woningbouw						
De Donk, fase 1	-				-	-
De Donk, fase 2	-				-	-
Peelhorst	€ 77.118				€ 74.000	€ 386
De Run	€ 258.500				€ 251.675	€ 1.292
De Biezen, fase 1	- € 66.866				€ 3.070.778	€ 4.400.801
De Biezen, fase 2	-				€ 2.524.837	€ 2.679.071
De Burgt, fase 1	€ 2.710.394				€ 5.074.137	€ 2.370.588
De Burgt, fase 2	- € 1.536.397				€ 20.752.062	€ 22.516.827
Voskuilen III	€ 273.307				€ 247.181	€ 2.557
Schutboom	- € 3.856.587			€ 18.000	€ 8.334.353	€ 12.480.341
Tuinstraat	€ 865.020			€ 4.000	€ 859.445	€ 7.647
Bedrijventerrein						
De Driedaagse	-			€ 45.150	-	-
Lage Raam	- € 1.674.544				€ 9.459.261	€ 11.175.780
Mix						
Centrumplan Boekel	- € 2.031.581				€ 1.181.032	€ 3.214.872
Neerbroek Vlonder Noord	- € 2.449.896				€ 1.340.339	€ 4.049.956

Tabel 3 – Uitgeefbare m2

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Woningbouw										
De Donk, fase 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De Donk, fase 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Peelhorst	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De Run	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De Biezen, fase 1	-	5.663 m²	3.197 m²	4.242 m²	-	-	-	-	-	-
De Biezen, fase 2	-	-	-	-	5.166 m²	2.737 m²	-	-	-	-
De Burgt, fase 1	2.420 m²	811 m²	800 m²	-	-	-	-	-	-	-
De Burgt, fase 2	-	-	17.121 m²	12.858 m²	12.428 m²	9.267 m²	11.451 m²	2.625 m²	-	-
Voskuilen III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Schutboom	2.801 m²	1.880 m²	23.778 m²	20.300 m²	3.068 m²	-	-	-	-	-
Tuinstraat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijventerrein										
De Driedaagse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lage Raam	-	-	-	19.393 m²	18,148 m²	23.116 m²	-	-	-	-
Mix										
Centrumplan Boekel	-	4.025 m²	-	-	-	-	-	-	-	-
Neerbroek Vlonder Noord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.907 m²

Bijlage A - Beleidsindicatoren

Beleidsveld (Taakveld)	Naam Indicator	Eenheid	Boekel	Jaar
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,13	2024
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,13	2024
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	678	2024
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	15%	2024
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% % van totale lasten	9%	2024
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	5	2023
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,9	2023
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	4,0	2023
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,3	2023
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	4,5	2023
3. Economie	Funcatiemenging	%	47,1	2023
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	181,7	2023
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	9,6	2023
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	12	2023
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,2	2023
5. Sport, cultuur en recreatie	% Niet-wekelijks sporters	%	40,7	2022
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	559,1	2023
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1	2022
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2	2023
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	76,8	2023
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Geen data	2023
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	143,3	2024
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	112,1	2022
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,7	2024
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,6	2024
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Geen data	2024
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	580	2024
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	22	2023
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	55,7	2022
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	417	2024
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	22,6	2023
8. Vhrosv	Demografische druk	%	72,9	2024
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	1132	2024
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	1140	2024

Bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl> - d.d. 18.02.2025

Inhoudsopgave

Deel 2 – Jaarrekening 2024

Hoofdstuk 1	Balans	2
Hoofdstuk 2	Overzicht van baten en lasten.....	4
Hoofdstuk 3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	6
Hoofdstuk 4	Toelichting op de balans	12
Hoofdstuk 5	Incidentele baten en lasten	20
Hoofdstuk 6	SiSa verantwoordingsinformatie	22
Hoofdstuk 7	Begrotingsrechtmatigheid	31
Hoofdstuk 8	Rechtmatigheidsverantwoording.....	33

Bijlagen

A	Overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf
B	Overzicht reserves en voorzieningen
C	Specificatie mutaties reserves en voorzieningen
D	Overzicht kredieten
E	Toelichting overzicht kredieten
F	Overzicht van langlopende geldleningen
G	Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen en garantstellingen
H	Overzicht baten en lasten per taakveld
I	Overzicht taakveld / programma
J	EMU-saldo

Hoofdstuk 1 - Balans

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	0	0
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
- Bijdrage aan activa van derden	0	0
Materiële vaste activa	23.013	20.660
- Investerings met een economisch nut;		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	10.105	10.568
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;		
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.454	1.632
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut;		
- gronden en terreinen	302	183
- bedrijfsgebouwen	4.352	4.528
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.055	2.915
- machines, apparaten en installaties	0	0
- overige materiële vaste activa	744	833
Financiële vaste activa	627	367
- Kapitaalverstrekkingen aan;		
- deelnemingen	1	1
- gemeenschappelijke regelingen	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
- Leningen aan;		
- woningbouwcorporaties	0	0
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen u/g	626	259
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	107
Totaal vaste activa	23.639	21.027
Vlottende activa		
Vorraden	7.432	15.688
- Grond- en hulpstoffen;		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	7.432	15.688
- Gereed product en handelsgoederen	0	0
- Vooruitbetalingen	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	13.441	3.512
- Vorderingen op openbare lichamen	3.133	2.154
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0	0
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	9.202	416
- Overige vorderingen	1.106	942
- Overige uitzettingen	0	0
Liquide middelen	263	266
- Kassaldi	9	6
- Banksaldi	255	260
Overlopende activa	982	771
Totaal vlottende activa	22.117	20.237
TOTAAL ACTIVA	45.757	41.264

(bedragen x € 1.000,-)

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen	22.428	17.516
- Algemene reserve	16.840	13.822
- Bestemmingsreserves;		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	547	676
- Gerealiseerd resultaat	5.041	3.018
Voorzieningen	4.503	3.770
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.060	1.261
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.121	1.133
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	1.322	1.376
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	11.063	12.033
- Obligatieleningen	0	0
- Onderhandse leningen van;		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.990	11.960
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
- Waarborgsommen	73	73
- Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal vaste passiva	37.995	33.319
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	2.963	4.964
- Kasgeldleningen	0	1.000
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	2.963	3.964
Overlopende passiva	4.800	2.982
Totaal vlottende passiva	7.762	7.945
TOTAAL PASSIVA	45.757	41.264

Hoofdstuk 2 - Overzicht van baten en lasten

Omschrijving programma	Primitieve begroting 2024			Begroting 2024 (na wijziging)			Rekening 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A Bestuur en ondersteuning & veiligheid	4.335.000	-226.000	4.109.000	5.160.000	-1.787.000	3.373.000	8.655.000	-1.833.000	6.822.000
B Verkeer en vervoer	1.397.000	-127.000	1.271.000	1.564.000	-557.000	1.007.000	1.568.000	-597.000	971.000
C Economie & VHROSV	24.549.000	-23.738.000	811.000	26.169.000	-24.031.000	2.138.000	19.152.000	-17.143.000	2.009.000
D Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	2.914.000	-438.000	2.476.000	3.322.000	-892.000	2.430.000	3.277.000	-835.000	2.442.000
E Sociaal domein	11.116.000	-2.310.000	8.806.000	12.119.000	-2.794.000	9.325.000	12.553.000	-6.055.000	6.498.000
F Volksgezondheid en milieu	4.459.000	-3.389.000	1.070.000	4.838.000	-3.809.000	1.029.000	4.463.000	-3.805.000	657.000
Algemene dekkingsmiddelen*	214.000	-23.484.000	-23.270.000	242.000	-24.338.000	-24.096.000	243.000	-24.476.000	-24.234.000
Overhead*	4.778.000	-105.000	4.673.000	4.903.000	-110.000	4.793.000	4.948.000	-113.000	4.835.000
Heffing VPB*	55.000	0	55.000	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sub-totaal programma's	53.816.000	-53.816.000	0	58.317.000	-58.317.000	0	54.858.000	-54.858.000	0

* Betreffende onderdelen maken deel uit van programma A, echter dienen separaat te worden weergegeven. De wetgever heeft hiermee beoogd de transparantie en vergelijkbaarheid te bevorderen.

Omschrijvingen algemene dekkingsmiddelen:

	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lokale heffingen	0	-4.037.000	-4.037.000	0	-4.017.000	-4.017.000	0	-4.089.000	-4.089.000
F Begravenisrechten	0	-15.000	-15.000	0	-15.000	-15.000	0	-14.000	-14.000
F Grafrechten	0	-75.000	-75.000	0	-55.000	-55.000	0	-52.000	-52.000
F Afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten	0	-1.541.000	-1.541.000	0	-1.541.000	-1.541.000	0	-1.539.000	-1.539.000
F Rioolrechten	0	-1.278.000	-1.278.000	0	-1.278.000	-1.278.000	0	-1.292.000	-1.292.000
A Onroerend-zaakbelastingen gebuikers	0	-437.000	-437.000	0	-437.000	-437.000	0	-446.000	-446.000
A Onroerend-zaakbelastingen eigenaren	0	-692.000	-692.000	0	-692.000	-692.000	0	-747.000	-747.000
C Toeristenbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	0	-20.195.000	-20.195.000	0	-21.045.000	-21.045.000	0	-21.108.000	-21.108.000
A Algemene uitkeringen	0	-18.931.000	-18.931.000	0	-19.626.000	-19.626.000	0	-19.689.000	-19.689.000
A Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	-1.264.000	-1.264.000	0	-1.419.000	-1.419.000	0	-1.419.000	-1.419.000
Dividend/beleggingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A Beleggingen	0	0	0	0	0	0	0		0
Saldo financieringsfunctie	53.816.000	-29.584.000	24.232.000	58.317.000	-33.255.000	25.063.000	54.858.000	-29.660.000	25.197.000

	Primitieve begroting 2024			Begroting 2024 (na wijziging)			Rekening 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overige algemene dekkingsmiddelen	-448.000	-24.232.000	-24.680.000	-2.988.000	-23.919.000	-26.907.000	-6.036.000	-24.074.000	-30.110.000
A Elimineren mutaties reserves	0	0	0	964.000	-1.143.000	-179.000	995.000	-1.123.000	-129.000
A Elimineren mutaties nadelig/batig saldo	448.000	0	448.000	2.024.000	0	2.024.000	5.041.000	0	5.041.000
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	53.368.000	-53.816.000	-448.000	55.329.000	-57.174.000	-1.845.000	48.822.000	-53.734.000	-4.913.000
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A Elimineren mutaties onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	53.368.000	-53.816.000	-448.000	55.329.000	-57.174.000	-1.845.000	48.822.000	-53.734.000	-4.913.000
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	0	0	0	964.000	-1.143.000	-179.000	995.000	-1.123.000	-129.000
A Bestuur en ondersteuning & veiligheid	0	0	0	0	-926.000	-926.000	0	-926.000	-926.000
B Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C Economie & VHROSV	0	0	0	964.000	0	964.000	967.000	0	967.000
D Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	-218.000	-218.000	28.000	-198.000	-170.000
E Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	53.368.000	-53.816.000	-448.000	56.294.000	-58.317.000	-2.024.000	49.817.000	-54.858.000	-5.041.000

* Resultaat na bestemming van reserves

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording in het begin van het jaarverslag.

Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Artikel 28c BBV - incidentele baten lasten per programma, zie hoofdstuk 5 van de jaarrekening

Artikel 28d BBV - overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, zie bijlage C van de jaarrekening.

Artikel 27.1 lid b, heffing VPB is opgenomen in het jaarverslag H2, programma A

Hoofdstuk 3 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Daarnaast dienen de Financiële verordeningen 2023, de Nota reserves en voorzieningen 2023 en het Controle- en rapportageprotocol 2024 als basis.

3.2 Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. In de grondexploitatie worden de winsten (tussentijds) genomen op basis van geactualiseerde meerjarenramingen en de feitelijke voortgang/realisatie binnen een complex. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. Veelal is dit het jaar volgend op het begrotingsjaar waarover dividend wordt uitgekeerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod tot het vormen van voorzieningen voor arbeid gerelateerde verplichtingen, die jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, worden deze lasten verantwoord in het jaar waarin deze tot uitdrukking (uitbetaling) komen. Bijvoorbeeld ziektekostenpremies van gepensioneerden, overlopende vakantiegeldverplichtingen, verlofaanspraken die worden uitbetaald en wethouderpensioenen komen ten laste van de op dat moment lopende exploitatie.

Indien er géén sprake meer is van een vergelijkbaar volume, een schokeffect a.g.v. bijvoorbeeld een reorganisatie, zal er voor de toekomstige verplichtingen wel een voorziening worden gevormd.

Bij het opmaken van de jaarrekening, voor de opbrengsten uit de Algemene Uitkering, wordt uitgegaan van de meest recente betaalspecificatie die op dat moment beschikbaar is. Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat gemeenten zelf geen zekerheden over de omvang en de hoogte van de eigen bijdrage kunnen verkrijgen.

Met betrekking tot de uitvoering van Jeugdhulp en Wmo, geldt de wettelijke eis dat het recht op zorg ontstaat op basis van een verwijzing door een indicierend orgaan of medisch specialist. Omdat de gemeente Boekel niet zelf over deze informatie beschikt, ziet zij af van de controle op de aanwezigheid van medische verwijzingen (art. 3 Verordening Jeugdhulp Gemeente Boekel 2022 en art. 2, lid 2 Verordening Maatschappelijke ondersteuning Gemeente Boekel 2018).

3.3 Vaste Activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Investerings voornamelijk gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval worden op de balans opgenomen in de afzonderlijke categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

3.3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Met ingang van 2016 zijn bijdragen aan activa van derden gerubriceerd onder de immateriële vaste activa als gevolg van wijziging in het BBV. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 5 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Dit geldt met name voor ontwikkelings- en onderzoekskosten. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen en disagio. Op grond van artikel 64, lid 4 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

3.3.2 Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging –of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het resterende saldo (totale lasten +/- bijdragen van derden) afgeschreven gedurende de looptijd van het actief.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij vooralsnog geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Conform artikel 52 lid 1 sub a BBV dienen warme gronden te worden opgenomen onder materiële vaste activa-gronden en terreinen tegen verwervingskosten. Dit zijn gronden die door de gemeente zijn aangekocht met het oogmerk toekomstige ontwikkeling en waarvoor op dit moment geen operationele exploitatie is vastgesteld.

Indien de gronden nog geen bestemming als bouwgrond hebben gekregen dienen deze (tijdelijk) te worden afgewaardeerd naar de waarde volgens de geldende bestemming.

Indien dit een tijdelijke verwachting betreft en geen duurzame waardevermindering mag bij de waardering van de grond onder voorwaarden worden uitgegaan van de toekomstige bestemming in plaats van de huidige geldende bestemming.

Het betreffen de volgende cumulatieve voorwaarden:

- De gronden maken deel uit van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor een concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd.

- De gebiedsontwikkeling conflicteert niet met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan (b.v. milieu of bereikbaarheid).
- De visie of masterplan is niet in strijd met het beleid van provincie en/of het Rijk.
- Er is betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie en/of het Rijk.
- De gebiedsontwikkeling is enkel bedoeld voor woningbouw en niet voor bedrijfsterreinen.
- Minimaal 1 keer per 2 jaar worden de gronden getaxeerd tegen de waarde conform de toekomstige woningbouwbestemming met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelingsmogelijkheden.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Materiële vaste activa met maatschappelijke nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven (tijdelijk) verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, etc. worden overeenkomstig het raadsbesluit d.d. 10 december 2020 afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen en worden wel nog in mindering gebracht.

De notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV, van januari 2020, stelt dat in een lokale verordening, de wet- en regelgeving van de waarderingsgrondslagen van de activa dient te bevatten.

De waarderingsgrondslagen van de activa zijn in artikel 14 van de Financiële Verordening Gemeente Boekel 2023 artikel 212 opgenomen, het afschrijvingsbeleid is ook opgenomen in deze verordening. De ondergrens waarbij een investering dient te worden geactiveerd is € 50.000 uitgezonderd gronden en terreinen. Deze worden altijd geactiveerd.

De genoemde afschrijvingstermijnen in de Financiële Verordening Gemeente Boekel 2023 artikel 212, gelden zowel voor investeringen met economisch nut als voor investeringen met maatschappelijk nut.

3.3.3. Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn- tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekkingen aan:
 1. deelnemingen;
 2. gemeenschappelijke regelingen;
 3. overige verbonden partijen;
- b. leningen aan:
 1. openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 2. woningbouwcorporaties;
 3. deelnemingen;

4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken, daar de actuele waarde hoger is dan de verkrijgingsprijs.

3.4 Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend; grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijpmaken, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan géén sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Tussentijdse winstneming is mogelijk als voldoende zekerheid aanwezig is over de winst. De winst dient te worden genomen op basis van de POC methode (Percentage Of Completion) mits:

- Het resultaat op de grondexploitatie betrouwbaar kan worden ingeschat
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht
- De kosten zijn gerealiseerd (de winst wordt naar rato van de realisatie genomen)

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- a. grond- en hulpstoffen;
- b. onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- c. gereed product en handelsgoederen;
- d. vooruitbetalingen.

3.5 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is met ingang van 2006 een voorziening ingesteld. Een dergelijke voorziening wordt statisch bepaald.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- rekeningcourantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist
- overige vorderingen
- overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen. Voor zover op grond van het treasury statuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig kan dit in de toelichting uiteengezet worden. In de Gemeente Boekel zijn de kaders middels vaststelling van het treasury statuut bepaald.

3.6 Budgetoverhevelingen

Met ingang van begrotingsjaar 2008 is het mogelijk om 'niet volledig bestede specifieke budgetten' middels een bestemmingsreserve over te hevelen naar het volgend begrotingsjaar. In de jaarrekening van gemeente Boekel is ten behoeve van budgetoverhevelingen per programma een afzonderlijke specificatie opgenomen in hoofdstuk 7: Begrotingsrechtmatigheid, die door de raad van Boekel wordt geautoriseerd middels het vaststellen van de jaarrekening.

Om bovenstaande problematiek rechtmatig op te lossen zijn een **viertal opties** aangereikt door Commissie BBV:

- Budgetoverschrijdingen via begrotingswijziging toevoegen aan bestaande bestemmingsreserve en begrotingswijziging vaststellen voor 31 december.
- Raadsbesluit tot het vormen van een bestemmingsreserve van waaruit in toekomstige jaren specifieke lasten kunnen worden gedekt.
- Als de raad niet voor 31 december een besluit heeft genomen om de bedragen over te hevelen ontstaat een voordeling effect op het rekeningresultaat dat zonder bestemming aan de algemene reserve wordt toegevoegd. De raad kan in het nieuwe boekjaar besluiten dat de niet uitgevoerde activiteiten van voorgaand boekjaar worden opgepakt in het lopende boekjaar. De lasten kunnen gedekt worden uit de algemene reserve of gedekt worden uit het budget van het lopende boekjaar.
In het nieuwe jaar nemen van een raadsbesluit van een begrotingswijziging hieromtrent.
- Een laatste mogelijkheid die wordt aangereikt is om de overhevelingen ten laste van de exploitatie in het nieuwe boekjaar te verantwoorden bij de resultaatbestemming van de vastgestelde jaarrekening van het oude boekjaar, stemt de raad in met het overhevelen van de niet aangewende middelen naar het nieuwe boekjaar. Op deze manier kunnen budgetten worden overgeheveld zonder dat voor 31 december door de raad hiervoor toestemming is gegeven. Het gaat hier wel alleen om activiteiten die passen binnen het beleid van de raad. Afspraken omtrent budgetoverheveling zijn vastgelegd in de financiële verordening van Boekel.

3.7 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

3.8 Voorzieningen

De Nota reserves en voorzieningen 2023 vormt met het BBV het beleidsuitgangspunt van de reserves en voorzieningen.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44, lid 1 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

De rioolvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het vGRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening op basis van artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

3.9 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

3.10 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.11 Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde geldleningen per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is een specificatie per afzonderlijke garantstelling opgenomen.

3.12 Rechtmatigheidsverantwoording

De verantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2024:

- De rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals door de raad is vastgesteld d.d. 3 april 2025;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Voor het M&O-criterium is het Misbruik en Oneigenlijk beleid in een apart beleid vastgelegd. Bevindingen op gebied van M&O worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording indien deze zijn geconstateerd.

Hoofdstuk 4 - Toelichting op de balans per 31 december (bedragen x 1.000)

ACTIVA

4.1 Immateriële vaste activa

4.1.1. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	2024	2023
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0
Bijdrage aan activa van derden	0	0
Totaal immateriële vaste activa	0	0

	Boekw. 1-1-2024	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijv- ingen	Bijdr. Derden	Boekw. 31-12-2024
Kosten geldleningen	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek/ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan activa van derden	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

4.2. Vaste activa

4.2.1 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2024	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Materiële vaste activa met economisch nut					
Gronden en terreinen	3.316	274	0	336	3.254
Bedrijfsgebouwen	6.853	0	0	406	6.447
Grond-, weg- en waterbouw	49	0	0	16	33
Vervoermiddelen	235	60	2	16	277
Machines, apparaten, installaties	98	0	0	18	80
Overige	18	0	0	4	14
Totaal vaste activa met economisch nut	10.568	334	2	795	10.105
Investering met economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven					
Grond-, weg- en waterbouw	1.632	1.092	209	61	2.454
Totaal vaste activa met economisch nut	1.632	1.092	209	61	2.454
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut					
Gronden en terreinen	183	159	29	11	302
Bedrijfsgebouwen	4.528	0	0	176	4.352
Grond-, weg- en waterbouw	2.915	2.303	0	164	5.055
Machines, apparaten, installaties	0	0	0	0	0
Overige	833	34	0	123	744
Totaal vaste activa met maatschappelijk nut	8.460	2.496	29	474	10.453
Totaal materiële vaste activa	20.659	3.923	239	1.330	23.013

In de bijlage D “Overzicht kredieten” is een overzicht van het totaal aan investeringen per programma opgenomen en de restantkredieten die naar 2025 overgaan. De methode van afschrijving die wordt gehanteerd (cf. Nota financieel beleid), is hierin tevens opgenomen. Ook wordt in deze bijlage ten aanzien van de investeringen aangegeven welke reserves hiervoor beschikbaar zijn.

4.2.2. Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2024	Investing	Des- investering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkings aan:					
- Deelnemingen	1	0	0	0	1
- Gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Leningen aan:					
- Deelnemingen	0	0	0	0	0
- Woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen:	259	400	33	0	626
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar:	108	0	108	0	0
Totaal Financiële vaste activa:	367	400	140	0	627

4.3. Vlottende activa

4.3.1. Voorraden

Voorraden	2024	2023
Grond- en hulpstoffen:	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	16.995	25.251
Voorziening Grondbedrijf (verliesgevende complexen)	-9.563	-9.563
Totaal	7.432	15.688

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de bijlage 'overzicht verloop boekwaarde 2024 Grondbedrijf' (bijlage A) en de toelichting m.b.t. het grondbeleid in het jaarverslag (paragraaf 3.8 - Grondbeleid).

4.3.2. Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Vordering op openbare lichamen	3.133	2.154
Rekening courant saldi niet financiële instellingen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	9.202	416
Overige vorderingen	1.106	942
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	13.441	3.512

Drempelbedrag SKB	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024	3e kwartaal 2024	4e kwartaal 2024
Drempelbedrag (2% van begroting - minimaal € 1.000.000)	1.076	1.076	1.076	1.076
Gemiddeld saldo buiten's Rijks schatkist	458	786	570	644
Ruimte binnen limiet (+), overschrijding (-)	0	0	0	0

De voorgaande tabel geeft het gemiddelde kwartaalsaldo van de liquide middelen ten opzichte van het drempelbedrag weer. Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van treasury zijn risico's in sterke mate beperkt door de verankering van het schatkistbankieren in de wet fido. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden verplicht worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Uitgezonderd hierop zijn de middelen onder het

drempelbedrag. De drempel is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt.

Het verloop van de post overige vorderingen is als volgt:

Overige vorderingen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Vordering op overige vorderingen	4.297	3.398
Voorziening oninbaarheid	57	81
Saldo Overige vorderingen	4.239	3.317

4.3.3. Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Kas	9	6
Bank	255	260
Totaal	263	266

4.3.4. Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitbetaalde bedragen	308	34
Nog te ontvangen bedragen	517	633
Voorziening oninbaarheid	0	0
Nog te ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	157	104
Nog te ontvangen bedragen Het Rijk	0	0
Totaal	982	771

Europese overheidslichamen n.v.t.

PASSIVA

4.4. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	16.840	13.822
Bestemmingsreserves:		
- voor equalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	547	676
Gerealiseerd resultaat	5.041	3.018
Totaal	22.428	17.516

Voor het verloop in 2024, inclusief aard en reden van de reserves, wordt verwezen naar de bijlagen '(B) Overzicht van Reserves en Voorzieningen' en '(C) Specificatie mutaties reserves en voorzieningen'.

4.5. Voorzieningen

De in de balans opgenomen post voorzieningen bestaat uit de volgende voorzieningen:

Voorzieningen	31-12-2024	31-12-2023
Verplichtingen, verliezen en risico's	2.060	1.261
Onderhoudsegalisatie	1.121	1.133
Door derden beklemde mid. met een spec. Aanwendingsricht.	1.322	1.376
Totaal	4.503	3.770

Voor het verloop in 2024, inclusief aard en reden van de voorzieningen, wordt verwezen naar de bijlagen '(B) Overzicht van Reserves en Voorzieningen' en '(C) Specificatie mutaties reserves en voorzieningen'. Daar de gevormde voorziening Grondbedrijf een correctie is op de waarde van de voorraad gronden wordt deze niet als afzonderlijke voorziening opgevoerd, maar in mindering gebracht op de boekwaarde van onze gronden.

4.6. Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Vaste schulden	31-12-2024	31-12-2023
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.990	11.960
Waarborgsommen	73	73
Overige leningen met een rentetypische looptijd =>1 jaar	0	0
Totaal	11.063	12.033

Voor een nadere toelichting van de vermeerderingen van de onderhandse leningen wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 170.000.

4.7. Vlottende schulden

Vlottende schulden	31-12-2024	31-12-2023
Kasgeldleningen	0	1.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	2.963	3.964
Totaal	2.963	4.964

Voor een nadere toelichting van de mutaties m.b.t. de kasgeldleningen en banksaldi wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

4.8. Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2024	31-12-2023
Vooruit ontvangen bedragen / vooruit gefactureerde	1.053	1.043
Nog te betalen bedragen	2.567	1.070
Vooruit ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	1.180	869
Totaal	4.800	2.982

Europese overheidslichamen / Het rijk n.v.t.

4.9. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzonderheden.

4.10. Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt op een aparte bijlage gespecificeerd (zie bijlage G).

4.11. Langlopende financiële verplichtingen

Geen bijzonderheden.

4.12. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Het voor gemeente Boekel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,00 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

A. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2024	2024	2024	2024
Naam	J.G. Marcic	A.B.M. Beelaerts van Blokland	J. Le Comte
Functiegegevens:	Gemeentesecretaris	Griffier	plv. Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 / 31-12	1-1 / 7-11	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (in FTE)	1,00	0,889	0,872
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging:			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.008	51.346	-
Beloningen betaalbaar op termijn	20.807	8.828	-
Subtotaal	131.815	60.175	138.635
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000	176.554	203.277
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	131.815	60.175	138.635
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023	2023	2023	2023
Naam	J.G. Marcic	A.B.M. Beelaerts van Blokland	J. Le Comte
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	plv. Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 / 31-12	1-1 / 31-12	1-1 / 31-12
Omvang dienstverband (in FTE)	1,00	0,889	0,931
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging:			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.721	57.790	-
Beloningen betaalbaar op termijn	19.903	9.910	-
Subtotaal	139.624	67.700	49.396
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	198.222	69.371
Totale bezoldiging	139.624	67.700	49.396

B. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2024	
Naam	A.B.M. Beelaerts van Blokland
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Griffier
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2024
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Bezoldiging gedurende non-activiteit	11.418
Individueel toepasselijk maximum	66.667
Totaal uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	11.418
Waarvan betaald in 2024	11.418
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Toelichting: de "uitkering wegens beëindiging van het dienstverband" heeft betrekking op de doorbetaling van de bezoldiging in een periode van non-activiteit	

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Hoofdstuk 5 - Incidentele Baten & Lasten

Programma	Omschrijving	Component incidenteel
SPECIFICATIE Lasten		
A	Bestuur en ondersteuning & Veiligheid	442.000
	Storting pensioen voorziening Wethouders	442.000
B	Verkeer en vervoer	0
	-	
C	Economie & VHROSV	0
	-	
D	Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie	0
	-	
E	Sociaal domein	549.000
	Opvang Oekraïners	549.000
F	Volksgezondheid en milieu	0
	-	
Totaal incidentele lasten		991.000

SPECIFICATIE Baten

A	Bestuur en ondersteuning & Veiligheid	1.324.000
	Algemene Uitkering	758.000
	Rente vergoeding Rijksksschatkist	207.000
	Afwikkeling LOG - Bijdrage Provincie	285.000
	OZB	74.000
B	Verkeer en vervoer	228.000
	Leges kabels en leidingen	201.000
	Openbare verlichting	27.000
C	Economie & VHROSV	556.000
	Afwikkeling Grondbedrijf	67.000
	Exploitatie bijdrage & Anterieure overeenkomsten	71.000
	Leges Omgevingsvergunning/ Leges WRO	352.000
	Huisvesting bijzondere doelgroepen	66.000
D	Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie	0
	-	
E	Sociaal domein	3.705.000
	Rijksbijdrage opvang Oekraïners	3.258.000
	Terugbetaling reserve Beschermd Wonen	270.000
	Opvang vreemdelingen	52.000
	Wmo	125.000
F	Volksgezondheid en milieu	145.000
	Spuk - CDOKE middelen	145.000
	Totaal incidentele baten	<u>5.958.000</u>
	Totaal incidentele baten	5.958.000
	Totaal incidentele lasten	-991.000
	Saldo incidentele baten/lasten	<u>4.967.000</u>

Hoofdstuk 6 - Sisa-verantwoordingsinformatie

Gemeenten verplicht om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de bestedingen in het kader van een aantal regelingen/specifieke uitkeringen. Door het betrekken van deze verantwoording bij de jaarrekening spreekt men over Single Information Single Audit; oftewel 1 toets moment en 1 verantwoordingsmoment.

De Sisa-verantwoording voor een aantal specifieke uitkeringen wordt volgens een speciaal model afgelegd. Jaarlijks maakt het ministerie van BZK bekend voor welke regelingen de gemeente verantwoording af dient te leggen. Daarbij is aandacht gevraagd voor de juistheid en volledigheid van de uitkeringen uit die specifieke uitkeringen, al dan niet via een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert.

De gemeente Boekel dient verantwoording af te leggen voor 22 onderdelen waarvoor Sisa geldt voor het verantwoordingsjaar 2024, te weten:

Regeling nummer:

1. B2 Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek
2. C62 Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire
3. C92 Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid
4. D8 Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)
5. D14 Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen
6. E44B Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027
7. G2 Gebundelde uitkering participatiewet
8. G3 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
9. G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
10. G10 Wet inburgering
11. G12 Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
12. G13 Onderwijsroute
13. H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport
14. H21 Specifieke uitkering cliëntondersteuning
15. H30 Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026
16. H35B Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)
17. J210B Schutboom en De Biezen, gemeente Boekel
18. J55 Aanpak energiearmoede
19. J75B Regiodeals 3e tranche
20. J94 Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie
21. K28 Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
22. M16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/01	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Normbedragen voor a, b, d en f (Ja/Nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Normbedragen voor e (Ja/Nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			0	5	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€37.726	€ 77.663			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19
			€391	€3.431	€0	€13.872	€0	€7.180
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24	
			€12.348	€24.348	€0	€0	€50.465	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 150	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 15.337	€ 0	1	53	47	

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)			
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06			
				€ 84.520	€ 37.311	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag					
				Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10					
			1	060755 Gemeente Boekel	€ 0	060755 Gemeente Boekel	€ 0					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen		Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs						
				Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03						
				€ 25.000	€ 0	€ 0						
				Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)				Eindverantwoording (Ja/Nee)		
							Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
				€ 0	€ 24.642	€ 0	Ja					
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs					
				Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11					
			1	060755 Gemeente Boekel	€ 0	060755 Gemeente Boekel	€ 0					
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)			
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06			
				1	061948 Gemeente Meierijstad	IENW/BSK-2022/49751	€ 1.092.075	€ 1.092.075	€ 109.091	€ 109.091		
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09						
				1	061948 Gemeente Meierijstad	IENW/BSK-2022/49751	Ja	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13					
				1	061948 Gemeente Meierijstad	IENW/BSK-2022/49751	Boschberg klimaatbestendig maken	Ja				

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>
			€ 1.335.553	€ 20.224	€ 270	€ 0	€ 10.574	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 44.542	€ 2.648	€ 0	€ 257.194	€ 3.949	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.524	€ 286
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.524	€ 286
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 129.142	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01</i>	Totale werkelijke berekende uitkering <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 26.460	€ 37.206				
			Activiteiten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden <i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Onderhoud	€ 37.206	€ 34.160	€ 3.046	€ 0	Niet van toepassing
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01</i>	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H21/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H21/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05</i>		
			Ja	Niet van toepassing	€ 4.643	€ 25.490	Nee	

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 8.289	€ 7.957	€ 15.915	Ja	N.v.t.
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 56.751	€ 57.291	€ 112.076	Ja	N.v.t.
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 12.753	€ 12.828	€ 25.113	Ja	N.v.t.
			4 Kansrijke Start	€ 10.203	€ 10.262	€ 19.444	Ja	N.v.t.
			5 Mentale Gezondheid	€ 3.189	€ 3.125	€ 7.410	Ja	N.v.t.
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 11.159	€ 11.224	€ 21.936	Ja	N.v.t.
			7 Valpreventie	€ 30.288	€ 29.075	€ 60.599	Ja	N.v.t.
			8 Leefomgeving	€ 6.376	€ 6.251	€ 12.372	Ja	N.v.t.
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 1.594	€ 1.562	€ 3.124	Ja	N.v.t.
			10 Versterken sociale basis	€ 22.955	€ 22.503	€ 44.845	Ja	N.v.t.
			11 Mantelzorg	€ 6.376	€ 6.251	€ 12.372	Ja	N.v.t.
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 6.376	€ 6.251	€ 12.372	Ja	N.v.t.
			13 Welzijn op recept	€ 6.058	€ 5.938	€ 9.448	Ja	N.v.t.
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 1.594	€ 1.530	€ 3.060	Ja	N.v.t.
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 4.654	€ 6.610	€ 12.058	Ja	N.v.t.
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>					
			Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>				
			1 060755 Gemeente Boekel	€ 81.380				
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			22	€ 31.967	€ 71.324	3	€ 10.474	€ 24.349
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>			
			22	€ 1.320	€ 5.670			

			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>
VRO	J75B	Regiodeals 3 ^e tranche SiSa tussen medeoverheden	34 Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/01</i>	150 Kenmerk/ beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/02</i>	0 Betreft pijler Een pijler per regel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/03</i>	56 Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: J75B/04</i>	22 Cofinanciering per pijler (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J75B/05</i>	2
			1 060796 Gemeente 's-Hertogenbosch Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/06</i>	20.001.581 Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: J75B/07</i>	Fijn wonen Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J75B/08</i>	€ 15.344 Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/09</i>	€ 22.164	
			1 060796 Gemeente 's-Hertogenbosch Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/10</i>	€ 293.470 Totale compensabele BTW (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J75B/11</i>	€ 423.902 Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/12</i>	Niet van toepassing		
			1 € 0	€ 0	Ja			
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01</i>	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst <i>Aard controle R Indicator: J94/02</i>	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a <i>Aard controle D1 Indicator: J94/03</i>	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 <i>Aard controle D1 Indicator: J94/04</i>	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan de zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2). <i>Aard controle R Indicator: J94/05</i>	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a <i>Aard controle R Indicator: J94/06</i>
			1 LAI23-03611046 2 LAI24-03753036	€ 0 € 0	€ 0 € 0	0 0	€ 0 € 0	€ 0 € 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07</i>	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08</i>	Eindverantwoording (ja/nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09</i>			
			1 € 0 2 € 0	€ 0 € 0	Nee Nee			
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise <i>Aard controle R Indicator: J210B/02</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J210B/03</i>	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04</i>	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06</i>
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 141.764	€ 94.264	2	195	Ja

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 107.749	€ 37.709	€ 47.322	€ 427.769	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 3.125.640	€ 0	€ 0	€ 71.902	€ 111.339	€ 130.860
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.439.741	€ 3.047.499	

Hoofdstuk 7 – Begrotingsrechtmatigheid

Inleiding:

Op 5 april 2025 heeft de gemeenteraad het controleprotocol 2024 vastgesteld. In dit controleprotocol zijn de reikwijdte en de kaders voor de accountantscontrole voor de jaarrekening 2024 vastgelegd.

Uit de jaarrekening 2024 blijkt dat er, ten opzichte van de begroting 2024 na wijziging, sprake is van begrotingsafwijkingen van 3% van het begrote bedrag en een verschil groter dan € 50.000 of meer bij:

1. een aantal programma's;
2. geen enkele investering.

In het onderstaand overzicht van deze paragraaf worden de begrotingsafwijkingen toegelicht.

A. PROGRAMMA'S

LASTEN				
alle bedragen zijn x € 1.000 / + = nadeel / - = voordeel				
Programma A:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Bestuur en ondersteuning & veiligheid				
Lasten	9.382	8.281	8.804	523
Oorzaak overschrijding: Pensioenvoorziening Wethouders				
Hogere lasten Storting Pensioenvoorziening Wethouders				442
Saldo				81
Soort overschrijding: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 442				
Programma B:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Verkeer en vervoer				
Lasten	1.397	1.564	1.568	4
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				
Programma C:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Economie & VHROSV				
Lasten	24.549	25.205	18.185	-7.020
Er is geen sprake van hogere lasten dan w as voorzien.				
Programma D:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Onderwijs & sport, cultuur en recreatie				
Lasten	2.914	3.322	3.249	-73
Er is geen sprake van hogere lasten dan w as voorzien.				
Programma E:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Sociaal domein				
Lasten	11.116	12.119	12.553	434
Oorzaak overschrijding: Opvang Oekraïners				
Hogere lasten Opvang Oekraïners				549
Saldo				-115
Soort overschrijding: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 549				
Programma F:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Volksgezondheid en milieu				
Lasten	4.459	4.838	4.463	-375
Er is geen sprake van hogere lasten dan w as voorzien.				

BATEN

alle bedragen zijn x € 1.000 / + = nadeel / - = voordeel

Programma A:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Bestuur en ondersteuning & veiligheid				
Baten	-23.815	-25.309	-25.497	-188
Er is geen sprake van lagere baten dan was voorzien.				

Programma B:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Verkeer en vervoer				
Baten	-127	-557	-597	-40
Er is geen sprake van lagere baten dan was voorzien.				

Programma C:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Economie & VHROSV				
Baten	-23.738	-24.031	-17.143	6.888
Oorzaak onderschrijding: Mutatie boekw aarde (grondbedrijf)				
Lagere baten afw ikkeling naar balans (grondbedrijf)				-7.801
Saldo				-913
Soort onderschrijding: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant +/- € 7.801				

Programma D:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Onderwijs & sport, cultuur en recreatie				
Baten	-438	-675	-637	38
Oorzaak onderschrijding: Subsidies aanleg dassentunnels				
Lagere baten Subsidies aanleg dassentunnels				-49
Saldo				-11
Soort onderschrijding: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant +/- € 49				

Programma E:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Sociaal domein				
Baten	-2.310	-2.794	-6.055	-3.261
Er is geen sprake van lagere baten dan was voorzien.				

Programma F:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2024	Vershil begroting vs realisatie 2024
Volksgezondheid en milieu				
Baten	-3.389	-3.809	-3.805	4
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				

B. INVESTERINGEN

In de jaarrekening 2024 (zie bijlage D) is een overzicht opgenomen waarin de afloop voor investeringen van beschikbaar gestelde kredieten is opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat er bij geen enkele investeringen sprake is geweest van een kredietoverschrijding van € 50.000 of hoger.

Hoofdstuk 8 - Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 april 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.494.510. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag (€ 359.142 + € 34.919) € 394.061 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.494.510. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 961.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium (x € 1000)	
1A. Overschrijding lasten programma's	961
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	35
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	996
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	996
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium (x € 1000)	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	359
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	
Totaal Onrechtmatigheden	1.355
Waarvan acceptabel	961
Waarvan niet-acceptabel	394

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlage A - Overzicht verloop boekwaarde Grondbedrijf 2024

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Grond- verwerving / Sloopkosten	Plankosten	Bouw / Woon- rijpmaken	Bijzondere kosten	Rente	Alg dienst door- berekening	Bijdragen (Baten)	Grond- verkopen	Gerealiseerd resultaat	Boekwaarde 31-12-2024
Woningbouw											
De Donk fase 1	-143.178	0	0	0	0	-716	0	0	0	143.894	0
De Donk fase 2	-167.404	0	0	3.941	0	-837	0	0	0	164.300	0
De Peelhorst	-387.819	0	0	312.640	0	-1.939	0	0	0	0	-77.118
De Run	-462.210	0	32.159	153.862	0	-2.311	20.000	0	0	0	-258.500
De Burgt fase 1	4.000.161	1.609	129.463	392.729	36.182	20.001	60.000	637.214	6.713.326	0	-2.710.394
De Burgt fase 2	1.416.248	39.967	63.100	0	0	7.081	10.000	0	0	0	1.536.397
Voskuilen fase 3	-263.694	0	1.706	0	0	-1.318	10.000	20.000	0	0	-273.307
Schutboom	4.074.116	1.197.145	85.856	423.068	15.537	20.371	60.000	240.452	1.797.053	18.000	3.856.587
Tuinstraat	36.293	0	5.117	6.908	0	181	30.000	8.179	939.340	4.000	-865.020
De Biezen	36.078	0	18.178	4.860	20.069	180	0	12.500	0	0	66.866
Bedrijventerein											
Neerbroek Vlonder-Noord	1.730.526	702.115	15.972	0	6.000	8.653	5.000	18.370	0	0	2.449.896
De Driedaagse	-47.440	0	372	2.156	0	-237	0	0	0	45.150	0
Lage Raam	1.603.685	24.831	35.942	0	0	8.018	25.000	22.933	0	0	1.674.544
Mix											
Centrumontwikkeling - Zuidwand	4.262.562	456.696	371.111	0	5.976	21.313	30.000	724.199	2.391.878	0	2.031.581
Totaal	15.687.924	2.422.363	758.976	1.300.164	83.764	78.440	250.000	1.683.847	11.841.597	375.344	7.431.530

Bijlage B - Overzicht van Reserves & Voorzieningen

	Saldo 1/1	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12
Totaal	30.929.672	11.149.609	5.527.499	36.551.782
Reserves	17.515.813	9.054.353	4.141.698	22.428.468
Saldo van rekening	3.018.237	5.041.262	3.018.237	5.041.262
980310 Saldo van de rekening A.D.	3.018.237	5.041.262	3.018.237	5.041.262
Algemene reserves	13.821.792	3.943.866	925.629	16.840.029
980011 Algemene reserve	11.747.421	3.018.237	925.629	13.840.029
980061 Algemene reserve grondbedrijf	2.074.371	925.629	0	3.000.000
Overige bestemmingsreserves	675.785	69.225	197.832	547.178
980230 Boecult	70.653	18.793	0	89.446
980237 Vitaal Buitengebied Boekel	392.608	40.934	191.617	241.925
980239 Egalisatiereserve Stg. Speeltrein	83.469	9.498	0	92.967
980242 Herplantverplichting	129.055	0	6.215	122.840
Totaal Voorzieningen	13.413.859	2.095.256	1.385.801	14.123.314
Voorzieningen	13.413.859	2.095.256	1.385.801	14.123.314
980410 Wegbeheer	813.551	753.634	907.968	659.217
980411 Groot onderhoud gebouwen	319.480	225.000	82.287	462.193
980412 Pensioenverplichtingen	1.247.032	441.716	0	1.688.748
980413 Verliesgevende complexen	9.563.000	0	0	9.563.000
980414 Gemeentelijk Rioleringsplan	1.376.177	305.706	371.812	1.310.071
980415 Voorziening afvalstoffenheffing	0	11.609	0	11.609
980416 Nog te maken kosten afgesloten complexen	0	308.194	0	308.194
980417 Voorziening verlof sparen	13.506	49.397	0	62.903
980510 Voorziening dubieuze debiteuren	81.114	0	23.734	57.380

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves & voorzieningen		Saldo	rekening	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	
S=structureel / I=incidenteel		S/I	01-01-'24	2024	01-01-'25	2025	01-01-'26	2026	01-01-'27	2027	01-01-'28	2028	01-01-'29
980310: Saldo van de rekening algemene dienst			3.018.237	-3.018.237	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo Algemene Dienst 2023	I		3.018.237	-3.018.237		0		0		0		0	
980011: Algemene reserve			11.747.421	2.092.608	13.840.028	0	13.840.028	0	13.840.028	0	13.840.028	0	13.840.028
Onttrekking cf. besluit GREX 2024	I			-925.630		0		0		0		0	
Voordelig saldo rekening 2023	I			3.018.237		0		0		0		0	
980061: Algemene reserve grondbedrijf			2.074.370	925.630	3.000.000	0	3.000.000	0	3.000.000	0	3.000.000	0	3.000.000
Storting cf. besluit GREX 2024	I			925.630		0		0		0		0	
980230: Egalisatiereserve BoeCult			70.653	18.794	89.446	0	89.446	0	89.446	0	89.446	0	89.446
Resultaat Boecult 2024	I			18.794		0		0		0		0	
980237: Vitaal buitengebied Boekel			392.608	-150.683	241.925	-62.388	179.537	-35.000	144.537	0	144.537	0	144.537
EVZ Meerkensloop	I			-100.000		0		0		0		0	
LEADER aanvraag	I			-22.725		0		0		0		0	
Stimuleringsregeling Landschap Noord-Brabant	I			-24.000		-9.000		0		0		0	
Educatietuin Boekel	I			-38.280		0		0		0		0	
Wandelen en natuurvriendelijk inrichten waterlopen	I			-6.612		-18.388		0		0		0	
Actualisatie VBB 2025 & 2026	I			0		-35.000		-35.000		0		0	
Storting Ontwikkelingsbijdrage 2024	I			40.933		0		0		0		0	
980239: Egalisatiereserve Stg. Speeltrein			83.469	9.498	92.967	0	92.967	0	92.967	0	92.967	0	92.967
Storting saldo exploitatie 2024	I			9.498		0		0		0		0	
980242: Herplantverplichtingen			129.055	-6.215	122.840	0	122.840	0	122.840	0	122.840	0	122.840
Onttrekking 2024	I			-6.215		0		0		0		0	

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves & voorzieningen		Saldo	rekening	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	
S=structureel / I=incidenteel		S/I	01-01-'24	2024	01-01-'25	2025	01-01-'26	2026	01-01-'27	2027	01-01-'28	2028	01-01-'29
980410: Wegbeheer			813.551	-154.334	659.217	-346.194	313.023	112.217	425.240	77.109	502.349	225.814	728.163
Storting wegbeheerplan				340.000		340.000		340.000		340.000		340.000	
Uitvoering wegbeheerplan				-694.799		-311.037		-267.783		-302.891		-154.186	
Storting degeneratievergoeding				65.053		40.000		40.000		40.000		40.000	
Uitvoering Zandhoek/Bergstraat				-213.169		0		0		0		0	
Integrale en toekomstbestendige aanpak Bosberg				0		-276.577		0		0		0	
Bijdrage Provincie Noord Brabant N605				210.000		0		0		0		0	
Bijdrage Kraaiendonk				138.580		-138.580		0		0		0	
980411: Onderhoud gebouwen			319.480	142.713	462.192	-48.410	413.782	-82.724	331.058	145.606	476.663	-247.203	229.460
Storting voorziening technisch onderhoud				225.000		225.000		225.000		225.000		225.000	
Onderhoudskosten cf. meerjarenplanning				-82.287		-273.410		-307.724		-79.394		-472.203	
980412: Pensioenverplichting			1.247.032	441.716	1.688.748	0	1.688.748	0	1.688.748	0	1.688.748	0	1.688.748
Storting pensioenverplichting				441.716		0		0		0		0	
980413: Verliesgevende complexen			9.563.000	0	9.563.000	0	9.563.000	0	9.563.000	0	9.563.000	0	9.563.000
Geen mutaties													
980414: Gemeentelijk rioleringsplan			1.376.178	-66.106	1.310.071	0	1.310.071	0	1.310.071	0	1.310.071	0	1.310.071
Exploitatieresultaat 2024				-66.106		0		0		0		0	
980415: Afvalstoffenheffing			0	11.609	11.609	0	11.609	0	11.609	0	11.609	0	11.609
Exploitatieresultaat 2024				11.609		0		0		0		0	
980416: Nog te maken kosten afgesloten GBR complexen			0	308.194	308.194	0	308.194	0	308.194	0	308.194	0	308.194
Storting nog te maken kosten afgesloten GBR complexen				308.194		0		0		0		0	
980417: Verlof sparen			13.506	49.397	62.903	0	62.903	0	62.903	0	62.903	0	62.903
Storting verlof sparen				49.397		0		0		0		0	
980510: Voorziening dubieuze debiteuren			81.114	-23.734	57.380	0	57.380	0	57.380	0	57.380	0	57.380
Saldo dubieuze debiteur SoZa 2023 (vrijval)				-76.284		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur BSOB 2023 (vrijval)				-4.830		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur SoZa 2024				47.654		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur BSOB 2024				9.726		0		0		0		0	

Bijlage D - Overzicht kredieten

Omschrijving interne order	Startkrediet	Kredietruimte 01-01-2024	Jaar	Besluit	Zaak nummer	Document nummer	Datum	Uitg. (+) / Ink.(-) totaal (tot 31-12-2023)	Kredietruimte per 31-12-2023	Uitg. / Ink. in 2024 (tot 31-12-2024)	Kredietruimte 31-12-2024	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Jaarrekening 2024
A. Bestuur en ondersteuning & Veiligheid													
2024: Herinrichting raadzaal	212.500	50.196	2023	Raad	Z/051496	AB/032914	13-07-23	162.304	50.196	34.406	15.790		Afsluiten
*Uitgaven	212.500	50.196						162.304	50.196	34.406	15.790	Afschrijven in 10 jaar	
2024: Aankoop Opel Movano V-48-HVN	60.000	60.000	2024					0	0	58.495	1.505		Afsluiten
*Uitgaven	60.000	60.000						0	0	60.295	-295	Afschrijven in 10 jaar	
*Inkomsten	0	0						0	0	-1.800	1.800		
B. Verkeer en vervoer													
2022: Herinrichting Zandhoek	0	0	2022	Raad	Z/022769	BW/003119	16-08-22	0	0	0	0		Afsluiten
*Uitgaven	318.000	178.250						139.750	178.250	213.169	-34.919		
*Inkomsten - wegbeheer - exploitatie bijdrage	-288.000	-148.250						-139.750	-148.250	-183.169	34.919	t.l.v. voorziening	
*Inkomsten - wegbeheer - elementenonderhoud	-15.000	-15.000						0	-15.000	-15.000	0	t.l.v. voorziening	
*Inkomsten - investering wegbermen	-15.000	-15.000						0	-15.000	-15.000	0	t.l.v. investering	
2023: Integrale aanpak Boschberg (voorbereidingskosten)	250.000	93.577	2023	B&W	Z/047686	BW/002832	8-02-22	156.423	93.577	100.014	-6.437		Afsluiten
*Uitgaven	250.000	93.577						156.423	93.577	100.014	-6.437	t.l.v. exploitatie (vGRP)	
2023: Herinrichting centrum 2023	500.000	445.778	2023	Raad	Z/045008	AB/028468	23-02-21	54.222	391.556	379.189	66.589		Afsluiten
*Uitgaven	500.000	445.778						54.222	391.556	379.189	66.589	Afschrijven in 5 jaar	
2023: Verbetering fietsoversteek Erpseweg	90.000	89.030	2023	Raad	Z/049730	AB/033424	14-12-23	970	89.030	0	89.030		Aanhouden
*Uitgaven	90.000	89.030						970	89.030	0	89.030	Afschrijven in 20 jaar	
2024: Uitvoering wegbeheerplan 2024	869.513	869.513	2024	B&W	Z/051800	BW/004004	19-03-24	0	0	694.799	174.714		Afsluiten
*Uitgaven	869.513	869.513						0	0	694.799	174.714	t.l.v. voorziening	
2024: Wegbeheer Bermen 2024	205.000	205.000	2024	Raad	Z/040031	AB/025789	15-07-19	0	0	205.000	0		Afsluiten
*Uitgaven	205.000	205.000						0	0	205.000	0	Afschrijvingen in 20 jaar	
2024: Randweg	2.000.000	2.000.000	2024	B&W	Z/029110	AB/017060	12-10-15	0	0	1.720.157	279.843		Afsluiten
*Uitgaven	2.000.000	2.000.000						0	0	1.720.157	279.843	Afschrijvingen in 40 jaar	
2025: Aanpak Boschberg (uitvoeringskosten)	4.250.000	4.250.000	2025	Raad	467	1012	4-07-24	0	0	882.984	3.157.925		Aanhouden
*Uitgaven	4.250.000	4.250.000						0	0	1.092.075	3.157.925	Afschrijven in 60 jaar	
*Inkomsten	-209.091	-209.091						0	0	-209.091	0	Subsidie	
C. Economie & VHROSV													
2024: Aankoop grond Koesmacht (Randweg)	274.041	274.041	2024	B&W	Z/029110	AB/017060	12-10-15	0	0	274.041	0		Afsluiten
*Uitgaven	274.041	274.041						0	0	274.041	0	t.l.v. balans	
2018: Ruimte voor ruimte titels	-1.290.000	-107.500	2018	B&W	Z/031301	BW/000317	29-08-17	-1.182.500	-107.500	-107.500	0		Afsluiten
*Inkomsten	-1.290.000	-107.500						-1.182.500	-107.500	-107.500	0	t.g.v. balans/ exploitatie	
D. Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie													
2024: Vervanging kunstgrasveld JES	130.000	130.000	2024	Raad	1276	1293	4-04-24	0	0	130.060	-60		Afsluiten
*Uitgaven	130.000	130.000						0	0	158.610	-28.610	Afschrijvingen in 10 jaar	
*Inkomsten	0	0						0	0	-28.550	28.550	SPUK BTW	

Bijlage E - Toelichting overzicht kredieten en restant

In bijlage D treft u aan de stand van zaken met betrekking tot de kredieten. Hier zijn alle investeringen verwerkt welke betrekking hebben op de periode tot en met d.d. 31.12.2024. Daar waar opmerkelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen kredieten worden deze hier beschreven.

Met de jaarrekening 2024 zijn de volgende kredieten afgesloten.

- PA - 2023: Herinrichting raadzaal
- PA - 2024: Aankoop Opel Movano V-48-HVN
- PB - 2022: Herinrichting Zandhoek
- PB - 2023: Integrale aanpak Boschberg (voorbereidingskosten)
- PB - 2023: Herinrichting centrum 2023
- PB - 2024: Uitvoering wegbeheerplan 2024
- PB - 2024: Wegbeheer bermen 2024
- PB - 2024: Randweg
- PC - 2024: Aankoop grond Koesmacht (Randweg)
- PC - 2023: Ruimte voor ruimte titels
- PD - 2024: Vervanging kunstgrasveld JES

Er heeft zich één noemenswaardige kredietoverschrijdingen voorgedaan op de afgesloten kredieten voor de jaarrekening 2024. Dit betreft de overschrijding van € 35.000 op de herinrichting aan de Zandhoek.

Bijlage F - Overzicht van langlopende geldleningen (stand per d.d. 31.12.2024)

Oorspronkelijk bedrag	Jaar aflossing	Rente %	Stand 01-01-2024	Rente	Aflossing	Stand 31-12-2024
€ 1.000.000	2028	4,350%	€ 200.000	€ 7.770	€ 40.000	€ 160.000
€ 4.500.000	2030	3,735%	€ 1.260.000	€ 43.009	€ 180.000	€ 1.080.000
€ 5.000.000	2033	2,835%	€ 2.500.000	€ 70.234	€ 250.000	€ 2.250.000
€ 10.000.000	2039	0,632%	€ 8.000.000	€ 48.725	€ 500.000	€ 7.500.000
Totaal			€ 11.960.000	€ 169.738	€ 970.000	€ 10.990.000

Bijlage G - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Overzicht van door WSW geborgde leningen in EUR (afgerond op € 1.000) per ultimo december 2024

Stichting PeelrandWonen (778)

Lening nummer WSW	Lening nummer financier	Hoofdsom	Schuldrestant bij overname	Schuldrestant Type achtervang	Verdeelsleutel	Toegerekend Soort bedrag lening	Storting	Einddatum lening	Actuele rente	Spread	Naam financier
NRV778	WOL.013	€723	€723	€723 > 1-8-2021	100,0%	€723 Obligo	-	-	-	-	BNG Bank N.V.
21815	40.76099.02	€401	€398	€236 < 1-8-2021	100,0%	€236 RPF	31-12-1990	1-10-2041	0,6000	0,0000	BNG Bank N.V.
37449	40.0100828	€1.100	€1.100	€549 < 1-8-2021	100,0%	€549 OLO	22-11-2005	22-11-2035	3,7900	0,0000	BNG Bank N.V.
37450	40.0100827	€1.100	€1.100	€1.100 < 1-8-2021	100,0%	€1.100 OLO	22-11-2005	21-11-2025	3,8400	0,0000	BNG Bank N.V.
37495	40.0100883	€1.200	€1.200	€336 < 1-8-2021	100,0%	€336 OLO	1-3-2006	1-3-2031	3,7690	0,0000	BNG Bank N.V.
38980	40.102597	€4.000	€4.000	€4.000 < 1-8-2021	100,0%	€4.000 OLO	2-4-2007	1-4-2037	4,3200	0,0000	BNG Bank N.V.
39656	40.103147	€1.500	€1.500	€1.500 < 1-8-2021	100,0%	€1.500 OLO	3-12-2007	5-12-2033	4,7590	0,0000	BNG Bank N.V.
45807	40.109140	€1.500	€1.500	€809 < 1-8-2021	100,0%	€809 OLO	27-5-2014	27-5-2034	2,6000	0,0000	BNG Bank N.V.
47206	40.110880	€2.000	€2.000	€2.000 < 1-8-2021	100,0%	€2.000 OLO	30-12-2016	30-12-2041	1,6500	0,0000	BNG Bank N.V.
48044	40.111937	€2.000	€2.000	€2.000 < 1-8-2021	100,0%	€2.000 OLO	13-7-2018	13-7-2028	1,1850	0,0000	BNG Bank N.V.
48654	40.112676	€2.000	€2.000	€2.000 < 1-8-2021	100,0%	€2.000 OLO	1-4-2019	1-4-2030	0,9500	0,0000	BNG Bank N.V.
49743	40.114168	€1.500	€1.500	€1.500 < 1-8-2021	100,0%	€1.500 OLO	25-9-2020	25-9-2035	0,2000	0,0000	BNG Bank N.V.
60245	10031230	€191	€191	€191 > 1-8-2021	100,0%	€191 OLO	21-12-2021	21-12-2061	4,8600	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
61267	40.116073	€1.500	€1.500	€1.500 > 1-8-2021	100,0%	€1.500 OLO	25-11-2022	25-11-2032	3,2800	0,0000	BNG Bank N.V.
61400	40.116175	€2.000	€2.000	€2.000 > 1-8-2021	100,0%	€2.000 OLO	16-1-2023	18-1-2038	3,1200	0,0000	BNG Bank N.V.
61671	40.116420	€2.000	€2.000	€2.000 > 1-8-2021	100,0%	€2.000 OLO	15-5-2023	17-5-2038	3,5500	0,0000	BNG Bank N.V.
61829	40.116531	€1.500	€1.500	€1.500 > 1-8-2021	100,0%	€1.500 OLO	1-8-2023	1-8-2034	3,2000	0,0000	BNG Bank N.V.
62031	1-40165	€2.500	€2.500	€2.500 > 1-8-2021	100,0%	€2.500 OLO	13-10-2023	15-10-2040	3,8400	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
62206	1-40202	€1.900	€1.900	€1.900 > 1-8-2021	100,0%	€1.900 OLO	13-12-2023	15-12-2031	3,3800	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
TOTAAL		€30.615	€30.611	€28.345		€28.345					

Overzicht van door WSW geborgde leningen in EUR (afgerond op € 1.000) per ultimo december 2024

BrabantWonen (13790)

Lening nummer WSW	Lening nummer financier	Hoofdsom	Schuldrestant bij overname	Schuldrestant Type achtervang	Verdeelsleutel	Toegerekend Soort bedrag lening	Storting	Einddatum lening	Actuele rente	Spread	Naam financier
NRV13790	-	€15.951	€15.951	€15.951 > 1-8-2021	0,3%	€52 Obligo	-	-	-	-	Nederlandse Waterschapsbank NV
60148	1-31098	€12.000	€12.000	€10.800 > 1-8-2021	0,3%	€35 OLO	20-10-2021	20-10-2051	0,5250	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
60157	10031179	€6.436	€6.436	€6.436 > 1-8-2021	0,3%	€21 OLO	21-12-2021	21-12-2061	4,8600	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
60802	40.115654	€15.000	€15.000	€14.000 > 1-8-2021	0,3%	€45 OLO	11-5-2022	11-5-2052	1,7940	0,0000	BNG Bank N.V.
61032	1-31595	€20.000	€20.000	€18.667 > 1-8-2021	0,3%	€60 OLO	28-7-2022	30-7-2052	2,4110	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
61213	1-31682	€15.000	€15.000	€14.000 > 1-8-2021	0,3%	€45 OLO	25-10-2022	25-10-2052	2,9050	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
61447	40.109010	€5.000	€2.333	€1.667 > 1-8-2021	0,3%	€5 OLO	1-7-2014	1-7-2029	2,5000	0,0000	BNG Bank N.V.
61448	40.103137	€3.000	€3.000	€3.000 > 1-8-2021	0,3%	€10 OLO	1-11-2007	15-9-2038	4,7080	0,0000	BNG Bank N.V.
61449	40.102857	€3.000	€3.000	€3.000 > 1-8-2021	0,3%	€10 OLO	2-7-2007	19-6-2034	4,9770	0,0000	BNG Bank N.V.
61450	40.101345	€6.000	€6.000	€6.000 > 1-8-2021	0,3%	€19 OLO	1-3-2006	3-3-2036	4,0240	0,0000	BNG Bank N.V.
61549	1-40047	€25.000	€25.000	€24.167 > 1-8-2021	0,3%	€78 OLO	24-3-2023	24-3-2053	3,3850	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
61747	40.116461	€15.000	€15.000	€14.500 > 1-8-2021	0,3%	€47 OLO	27-6-2023	27-6-2053	3,1790	0,0000	BNG Bank N.V.
61980	1-40155	€20.000	€20.000	€19.333 > 1-8-2021	0,3%	€63 OLO	26-9-2023	26-9-2053	3,4430	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
62084	40.85682.01	€2.269	€1.306	€1.237 > 1-8-2021	0,3%	€4 OLO	15-11-1996	1-3-2037	4,5800	0,0000	BNG Bank N.V.
62098	40.116770	€10.000	€10.000	€9.667 > 1-8-2021	0,3%	€31 OLO	13-11-2023	13-11-2053	3,8290	0,0000	BNG Bank N.V.
62153	40.116417	€10.000	€10.000	€10.000 > 1-8-2021	0,3%	€32 OLO	1-6-2023	1-6-2033	3,3730	0,0000	BNG Bank N.V.
62155	40.116079	€10.000	€10.000	€10.000 > 1-8-2021	0,3%	€32 OLO	1-12-2022	1-12-2032	3,2390	0,0000	BNG Bank N.V.
62209	40.116854	€5.000	€5.000	€4.833 > 1-8-2021	0,3%	€16 OLO	15-12-2023	15-12-2053	3,5050	0,0000	BNG Bank N.V.
62212	40.116855	€20.000	€20.000	€20.000 > 1-8-2021	0,3%	€65 OLO	15-1-2024	15-1-2054	3,4950	0,0000	BNG Bank N.V.
62415	1-40231	€28.000	€28.000	€28.000 > 1-8-2021	0,3%	€91 OLO	13-2-2024	13-2-2054	3,1500	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
62416	flex.840	€10.000	€10.000	€10.000 > 1-8-2021	0,3%	€32 OLO	7-5-2024	7-5-2026	-	0,2800	BNG Bank N.V.
62417	40.117050	€10.000	€10.000	€9.833 > 1-8-2021	0,3%	€32 OLO	19-4-2024	19-4-2054	3,1600	0,0000	BNG Bank N.V.
62780	1-40386	€25.000	€25.000	€25.000 > 1-8-2021	0,3%	€81 OLO	3-7-2024	3-7-2054	3,3800	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
62781	1-40387	€20.000	€20.000	€20.000 > 1-8-2021	0,3%	€65 OLO	19-8-2024	19-8-2054	3,3800	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
63064	1-40499	€30.000	€30.000	€30.000 > 1-8-2021	0,3%	€97 OLO	25-9-2024	25-9-2054	3,1230	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
63211	1-40550	€10.000	€10.000	€10.000 > 1-8-2021	0,3%	€32 OLO	20-11-2024	20-11-2054	2,9950	0,0000	Nederlandse Waterschapsbank NV
63283	40.117739	€10.000	€10.000	€10.000 > 1-8-2021	0,3%	€32 OLO	16-12-2024	16-12-2054	2,8070	0,0000	BNG Bank N.V.
63284	40.117740	€25.000	€25.000	€25.000 > 1-8-2021	0,3%	€81 OLO	10-1-2025	10-1-2055	-	-	BNG Bank N.V.
TOTAAL		€386.656	€383.027	€375.091		€1.214					

Bijlage H - Overzicht van baten en lasten per taakveld

	Primitieve begroting 2024			Begroting 2024 (na wijziging)			Rekening 2024			Verschil rek.begr. na wijziging		
Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Bestuur	1.038.000	-1.000	1.037.000	1.001.000	-1.000	1.000.000	1.468.000	-10.000	1.458.000	-467.000	9.000	-458.000
011 Resultaat rekening B&L	448.000	0	448.000	2.024.000	0	2.024.000	5.041.000	0	5.041.000	-3.017.000	0	-3.017.000
02 Burgerzaken	614.000	-201.000	413.000	701.000	-237.000	464.000	703.000	-257.000	447.000	-2.000	20.000	18.000
03 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Overhead	4.778.000	-105.000	4.673.000	4.903.000	-110.000	4.793.000	4.948.000	-113.000	4.835.000	-45.000	3.000	-42.000
05 Treasury	3.000	0	3.000	107.000	-185.000	-78.000	106.000	-207.000	-101.000	1.000	22.000	23.000
061 OZB woningen	0	-2.109.000	-2.109.000	0	-2.109.000	-2.109.000	0	-2.124.000	-2.124.000	0	15.000	15.000
062 OZB niet-woningen	0	-1.129.000	-1.129.000	0	-1.129.000	-1.129.000	0	-1.189.000	-1.189.000	0	60.000	60.000
064 Belastingen overig	214.000	-51.000	163.000	242.000	-55.000	187.000	243.000	-56.000	187.000	-1.000	1.000	0
07 Alg.uitk. en ov. uitk.gem.fds	0	-20.195.000	-20.195.000	0	-21.045.000	-21.045.000	0	-21.108.000	-21.108.000	0	63.000	63.000
08 Overige baten en lasten	1.222.000	0	1.222.000	306.000	-403.000	-97.000	313.000	-399.000	-88.000	-7.000	-4.000	-11.000
09 VPB (vennootschapsbel.)	55.000	0	55.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
010 Mutaties reserves	0	0	0	964.000	-1.143.000	-179.000	995.000	-1.123.000	-128.000	-31.000	-20.000	-51.000
11 Crisisbeheersing en brandweer	831.000	-23.000	808.000	829.000	-33.000	796.000	830.000	-35.000	795.000	-1.000	2.000	1.000
12 Openbare orde en veiligheid	177.000	-1.000	176.000	192.000	-3.000	189.000	194.000	0	193.000	-2.000	-3.000	-5.000
21 Verkeer en vervoer	1.369.000	-127.000	1.243.000	1.554.000	-557.000	997.000	1.557.000	-597.000	960.000	-3.000	40.000	37.000
22 Parkeren	22.000	0	22.000	11.000	0	11.000	11.000	0	11.000	0	0	0
25 Openbaar vervoer	6.000	0	6.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Economische ontwikkeling	100.000	0	100.000	69.000	0	69.000	49.000	0	49.000	20.000	0	20.000
32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.485.000	-5.418.000	67.000	5.153.000	-4.801.000	351.000	554.000	-195.000	360.000	4.599.000	-4.606.000	-7.000
33 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	15.000	-5.000	10.000	17.000	-5.000	12.000	17.000	-5.000	12.000	0	0	0
34 Economische promotie	29.000	-40.000	-11.000	46.000	-38.000	8.000	44.000	-39.000	5.000	2.000	1.000	3.000
38 Overige goederen en diensten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41 Openbaar basisonderwijs	15.000	0	15.000	15.000	0	15.000	15.000	0	15.000	0	0	0
42 Onderwijshuisvesting	459.000	-50.000	409.000	324.000	-50.000	274.000	333.000	-50.000	283.000	-9.000	0	-9.000
43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	577.000	-85.000	492.000	554.000	-157.000	397.000	551.000	-156.000	395.000	3.000	-1.000	2.000
51 Sportbeleid en activering	162.000	0	162.000	147.000	0	147.000	148.000	0	148.000	-1.000	0	-1.000
52 Sportaccommodaties	284.000	-93.000	191.000	412.000	-105.000	307.000	415.000	-89.000	326.000	-3.000	-16.000	-19.000
53 Cultuurpresentatie,productie en particip	92.000	-6.000	86.000	75.000	-6.000	69.000	75.000	-6.000	69.000	0	0	0
54 Musea	22.000	0	22.000	12.000	0	12.000	12.000	0	12.000	0	0	0
55 Cultureel erfgoed	9.000	-6.000	3.000	7.000	-5.000	2.000	8.000	-5.000	3.000	-1.000	0	-1.000
56 Media	284.000	0	284.000	323.000	-33.000	290.000	323.000	-33.000	290.000	0	0	0
57 Openbaar groen en (openl.) recreatie	1.012.000	-199.000	813.000	1.453.000	-318.000	1.135.000	1.370.000	-297.000	1.073.000	83.000	-21.000	62.000
61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.155.000	-422.000	732.000	1.205.000	-549.000	656.000	1.662.000	-3.710.000	-2.048.000	-457.000	3.161.000	2.704.000
62 Wijkteams	835.000	-50.000	785.000	881.000	-49.000	832.000	888.000	-102.000	786.000	-7.000	53.000	46.000
63 Inkomensregelingen	2.487.000	-1.496.000	992.000	2.677.000	-1.815.000	862.000	2.522.000	-1.699.000	823.000	155.000	-116.000	39.000
64 Begeleide participatie	1.195.000	0	1.195.000	1.327.000	-9.000	1.318.000	1.328.000	-9.000	1.319.000	-1.000	0	-1.000
65 Arbeidsparticipatie	328.000	-10.000	318.000	337.000	-15.000	322.000	360.000	-18.000	342.000	-23.000	3.000	-20.000
66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	352.000	0	352.000	381.000	0	381.000	362.000	0	362.000	19.000	0	19.000
671 Maatwerkdienstverlening 18+	2.089.000	-60.000	2.029.000	2.351.000	-75.000	2.276.000	2.329.000	-196.000	2.133.000	22.000	121.000	143.000
672 Maatwerkdienstverlening 18-	2.036.000	0	2.036.000	2.519.000	-1.000	2.518.000	2.678.000	-41.000	2.637.000	-159.000	40.000	-119.000
681 Geëscaleerde zorg 18+	432.000	-271.000	161.000	115.000	-271.000	-156.000	109.000	-271.000	-162.000	6.000	0	6.000
682 Geëscaleerde zorg 18-	206.000	0	206.000	326.000	-10.000	316.000	315.000	-10.000	305.000	11.000	0	11.000
71 Volksgezondheid	579.000	-41.000	538.000	650.000	-95.000	555.000	650.000	-103.000	547.000	0	8.000	8.000
72 Riolering	1.278.000	-1.278.000	0	1.177.000	-1.277.000	-100.000	1.301.000	-1.675.000	-374.000	-124.000	398.000	274.000
73 Afval	1.418.000	-1.693.000	-276.000	1.424.000	-1.721.000	-297.000	1.453.000	-1.748.000	-295.000	-29.000	27.000	-2.000
74 Milieubeheer	1.073.000	-286.000	787.000	1.482.000	-645.000	838.000	954.000	-213.000	741.000	528.000	-432.000	96.000
75 Begraafplaatsen en crematoria	111.000	-90.000	21.000	104.000	-70.000	34.000	104.000	-65.000	38.000	0	-5.000	-5.000
81 Ruimtelijke ordening	607.000	-145.000	462.000	1.059.000	-342.000	717.000	1.057.000	-376.000	681.000	2.000	34.000	36.000
82 Grondexploit.(niet-bedrijventerrein)	17.888.000	-17.890.000	-2.000	18.375.000	-18.312.000	63.000	15.855.000	-15.872.000	-15.000	2.520.000	-2.440.000	80.000
83 Wonen en bouwen	425.000	-240.000	185.000	486.000	-533.000	-47.000	608.000	-657.000	-49.000	-122.000	124.000	2.000

Bijlage I - Overzicht taakveld / programma

Progr.	Taakveld	Omschrijving
--------	----------	--------------

Programma A - Bestuur en ondersteuning & Veiligheid		
A	0.	<i>Bestuur en ondersteuning</i>
A	0.1	Bestuur
A	0.2	Burgerzaken
A	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
A	0.4	Overhead
A	0.5	Treasury
A	0.61	OZB woningen
A	0.62	OZB niet-woningen
A	0.63	Parkeerbelasting
A	0.64	Belastingen overig
A	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
A	0.8	Overige baten en lasten
A	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
A	0.10	Mutaties reserves
A	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten
A	1.	<i>Veiligheid</i>
A	1.1	Crisisbeheersing en brandweer
A	1.2	Openbare orde en veiligheid

Programma B - Verkeer en vervoer		
B	2.	<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>
B	2.1	Verkeer en vervoer
B	2.2	Parkeren
B	2.3	Recreatieve havens
B	2.4	Economische havens en waterwegen
B	2.5	Openbaar vervoer

Programma C - Economie & VHROSV		
C	3.	<i>Economie</i>
C	3.1	Economische ontwikkeling
C	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
C	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
C	3.4	Economische promotie
C	8.	<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>
C	8.1	Ruimtelijke ordening
C	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
C	8.3	Wonen en bouwen

Programma D - Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie		
D	4.	<i>Onderwijs</i>
D	4.1	Openbaar basisonderwijs
D	4.2	Onderwijshuisvesting
D	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
D	5.	<i>Sport, cultuur en recreatie</i>
D	5.1	Sportbeleid en activering
D	5.2	Sportaccommodaties
D	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
D	5.4	Musea
D	5.5	Cultureel erfgoed
D	5.6	Media
D	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Progr.	Taakveld	Omschrijving
--------	----------	--------------

Programma E - Sociaal domein		
------------------------------	--	--

<i>E</i>	6.	<i>Sociaal domein</i>
E	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
E	6.2	Wijkteams
E	6.3	Inkomensregelingen
E	6.4	Begeleide participatie
E	6.5	Arbeidsparticipatie
E	6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
E	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
E	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
E	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
E	6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Programma F - Volksgezondheid en milieu		
---	--	--

<i>F</i>	7.	<i>Volksgezondheid en milieu</i>
F	7.1	Volksgezondheid
F	7.2	Riolering
F	7.3	Afval
F	7.4	Milieubeheer
F	7.5	Begraafplaatsen en crematoria

Bijlage J - Begrotingsgegevens EMU Jaarrekening 2024

Gemeenten zijn met ingang van de begroting 2006 verplicht om het EMU-saldo over jaar T-1, T en T+1 in de begroting op te nemen, zodat de gemeenteraad inzicht heeft in het EMU-saldo.

Onderstaande standaardtabel is hiertoe uitgeleverd. Conform artikel 71 van het BBV (informatie voor derden) dienen de EMU-gegevens vóór 15 november voorafgaand aan het begrotingsjaar aan het CBS en de toezichthouder te worden gezonden.

In de notitie geprognosticeerde balans en EMU-saldo van november 2018 wordt gesteld dat het EMU saldo ook meerjarig in de jaarrekening wordt gepresenteerd.

Bedragen x € 1.000		2023 (T-1)	2024 (T)	2025 (T+1)
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves zie BBV, art 17c)	603	448	1.333
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.117	1.330	1.239
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.320	2.095	605
- 4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.284	3.943	485
+ 5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
+ 6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
- 7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
+ 8	Baten bouwgrondexploitatie, voorzover transacties niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0
- 9	Betalingen ten laste van de voorzieningen, voorzover deze transacties met derden betreffen	1.162	1.386	584
- 10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	0	0	0
- 11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0
Berekend EMU-saldo		594	-1.455	2.108

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Boekel

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeente Boekel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeente Boekel op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2024;
- ▶ de balans per 31 december 2024;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 3 april 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Boekel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 498.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook het integriteitsbeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Daarnaast heeft het college van burgemeester en wethouders een frauderisicoanalyse opgesteld waarin frauderisico's worden geïdentificeerd. Deze frauderisicoanalyse is ter inzage gedeeld met de gemeenteraad. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het college en de gemeenteraad.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Frauderisico	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<i>Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management</i> Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat er altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het management en het college van burgemeester en wethouders. Hierdoor veronderstellen wij dat een risico op verslaggevingsfraude bestaat. Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management en het college van burgemeester en wethouders met name in: ▶ journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; ▶ significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college van burgemeester en wethouders bij deze journaalposten. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders. Wij hebben tevens geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.
<i>Frauderisico in de IT-omgeving</i> Als gevolg van een ontoereikend autorisatiebeheer in de financiële	Als gevolg van de tekortkomingen in de interne beheersing rondom de inkoopfactuurcontrole, konden wij niet op de interne beheersing steunen.

applicatie is een risico aanwezig op het onrechtmatig onttrekken van middelen door de medewerkers van de financiële administratie. Dit kan door ten onrechte een inkoopfactuur te boeken en goed te keuren of ten onrechte een IBAN-nummer te wijzigen. Om die reden hebben wij aan dit risico significante aandacht besteed.	Onze bevindingen rondom de administratieve organisatie en interne beheersing hebben wij schriftelijk aan het college van burgemeester en wethouders gerapporteerd via de boardletter 2024 van gemeente Boekel Om het risico op onrechtmatige onttrekkingen te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: ▶ Wij hebben een factuurcontrole verricht op de kostenboekingen in het grootboek. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor de prestatie-levering, de zakelijkheid van de onderliggende transacties en de betaling van de inkoopfacturen op de juiste bankrekeningnummers. ▶ Wij hebben aanvullend een naam/nummercheck verricht op de betalingen in de bankapplicatie van de BNG. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor frauduleuze onttrekkingen of vermoedens daarvan.
<i>Frauderisico betalingsbevoegdheden in bankapplicatie van Rabobank</i> Als gevolg van de inrichting van de bevoegdheden in de bankapplicatie van de Rabobank ontstaat het risico dat door frauduleuze betalingen onrechtmatig gelden aan de gemeente worden onttrokken.	Als gevolg van de tekortkomingen in de interne beheersing rondom de betalingsorganisatie met betrekking tot de bankapplicatie van de Rabobank konden wij niet op de interne beheersing steunen. Om het risico op onrechtmatige onttrekkingen te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: ▶ Wij hebben de betalingen via de Rabobank gecontroleerd die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden. Hierbij hebben wij in het bijzonder aandacht gehad

	voor de zakelijkheid van de onderliggende transacties. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor frauduleuze betalingen of vermoedens daarvan.
<i>Schatting ten aanzien van nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten grondexploitatie (GREX)</i> Als gevolg van externe ontwikkelingen, zoals economische ontwikkelingen of milieu, bestaat de kans dat de uitgangspunten ten aanzien van de nog te realiseren opbrengsten en nog te maken kosten niet passend zijn met als gevolg dat de GREX in de jaarrekening niet correct is gewaardeerd. Meer concreet zien wij dat het waarderingsrisico toeziet op woningbouw De Burg fase 1, De Burgt fase 2 en Schutboom, het bedrijventerrein Lage Raam en de gecombineerde projecten Centrumplan Boekel en Neerbroek Vlonder Noord.	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het opstellen en actualiseren van de exploitatieopzetten. Wij hebben de redelijkheid van de gehanteerde methode, significante veronderstellingen en gehanteerde gegevens gecontroleerd, waaronder het controleren van uitgangspunten voor de ingerekende nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten aan de hand van onderliggende onderbouwingen. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de waardering van de grondexploitatie.

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengstenstromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengstenstromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf 3.3 weerstandsvermogen en risicobeheersing' in de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- ▶ Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan de accountant als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis heeft en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- ▶ Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- ▶ Het verkrijgen van inlichting over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.
- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering door te kunnen zetten.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit

- ▶ Voorwoord;
- ▶ Inleiding;
- ▶ Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen; en
- ▶ bijlage A beleidsindicatoren.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader de dato 3 april 2025 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 3 april 2025, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 25 juni 2025

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. G.J. Verwoert RA